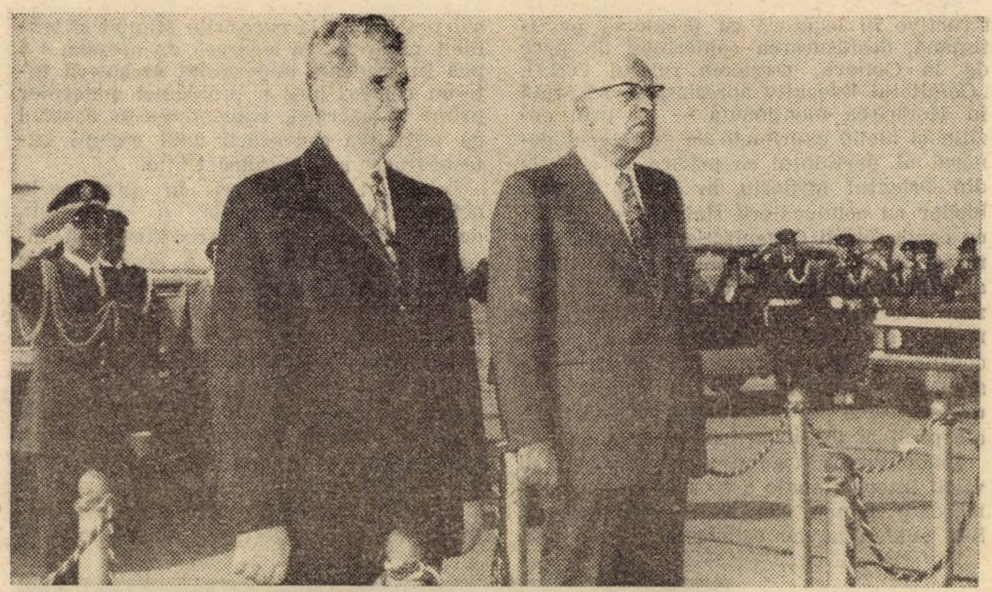

Președintele Nicolae Ceaușescu și președintele Suleiman Frangieh pe aeroportul internațional din Beirut

ȘI COLABORĂRII ROMÂNO - ARABE

tre România și țările arabe, în interesul deplin al poporului român și al acestor popoare, al cauzei păcii și colaborării internaționale. Activitatea celui mai autorizat reprezentant al României socialiste a avut menirea de a face cunoscut, în mod nemijlocit, popoarelor țărilor vizitate felul cum concepe țara noastră conlucrarea cu alte popoare, în vederea edificării unei lumi mai bune și mai drepte.

Fundamentul trainic și fertil al relațiilor României cu țările vizitate, ca și cu toate țările lumii, îl reprezintă neabătuta respectare a principiilor cu privire la noile relații între state, bazate pe egalitatea deplină în drepturi, neamestecul în treburile interne, avantajul reciproc, pe dreptul sacru al fiecărui popor de a-și decide singur soarta, de a-și alege calea dezvoltării conform aspirațiilor și intereselor sale naționale.

În acest context, au fost identificate numeroase sfere de interes reciproc în planurile politic, economic, tehnico-științific și cultural. Convorbirile purtate, documentele semnate cu prilejul vizitei au evidențiat largile posibilități de dezvoltare a legăturilor bilaterale, hotărîrea de a ridica aceste legături pe trepte noi, superioare. După cum se subliniază în Hotărîrea Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R., în timpul vizitei „au fost puse temeliile unei conlucrări trainice, îndelungate între România și țările respective, pe plan economic, politic, tehnico-științific, cultural și în alte domenii. S-a afirmat dorința comună ca, în spiritul vechilor tradiții de prietenie și colaborare, existente între poporul român și popoarele arabe, să se acționeze, în condițiile noi de astăzi, pentru lărgirea cooperării pe multiple planuri, pentru întărirea solidarității în lupta pentru dezvoltarea economică și socială, consolidarea independenței și suveranității, pentru edificarea unei lumi mai bune și mai drepte".

Cele peste 20 de acorduri de cooperare economică și tehnică în domeniile petrolier, agrar și agrozootehnic, al construcțiilor, transporturilor feroviare și drumurilor, înțelegeri în planul schimburilor științifice și culturale, ca și încheierea unor documente cu valoare de referință, cum este Acordul general de colaborare dintre România și Libia, pun bazele principiale ale unei conlucrări de perspectivă, pe termen lung, deschid noi și vaste orizonturi cursului ascendent al relațiilor româno-arabe. În legătură cu aceasta, o deosebită importanță prezintă depistarea unor forme superioare de cooperare reciproc avantajoasă, cum sînt înțelegerile încheiate în Libia și Liban cu privire la constituirea de societăți mixte, care asigură îmbinarea armonioasă a eforturilor proprii cu o fructuoasă colaborare internațională.

Depășind cadrul bilateral al intereselor reciproce, actuala vizită a marcat o con-

Președintele Nicolae Ceaușescu vizitînd atelierele companiei libaneze „Middle East Airways"

Dialog cu reprezentanți ai organizațiilor economice și oameni de afaceri libanezi

tribuție de seamă la cauza apropierii între popoare, a comprehensiunii și colaborării internaționale. Dialogurile la nivel înalt pe parcursul celor patru etape ale vizitei, desfășurate într-o ambianță deschisă și sinceră, declarațiile comune semnate au reafirmat cu putere dorința popoarelor noastre de a conlucra pentru menținerea și consolidarea păcii și securității internaționale, pentru a se pune capăt politicii imperialiste de forță și dictat, colonialismului și neocolonialismului.

Solidaritatea activă, internaționalistă, cu aspirațiile de libertate, independență și progres ale popoarelor arabe și-a găsit o puternică expresie în întîlnirile tovarășului Nicolae Ceaușescu cu conducători ai partidelor comuniste, cu reprezentanți ai altor formațiuni politice, înțelegerile realizate cu privire la dezvoltarea relațiilor Partidului Comunist Român cu partidele de guvernămînt și cu alte partide democratice din țările vizitate prezentînd o importanță deosebită pentru consolidarea frontului antiimperialist, a unității tuturor forțelor progresiste.

În cadrul convorbirilor la nivel înalt din cele patru capitale arabe, aspectele esențiale ale actualității internaționale au făcut obiectul unor ample schimburi de opinii, reflectate, între altele, de litera și spiritul comunicatelor comune semnate. În cursul dialogului, un loc central l-a ocupat examinarea situației din regiunea Orientului Apropiat, problemă ce preocupă întreaga comunitate internațională. Vizita, care, așa cum se subliniază în Hotărîrea Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R., „a confirmat încă o dată, cu putere, justețea și realismul politicii interne și externe stabilite de Congresul al X-lea și Conferința Națională ale partidului, a analizei și aprecierilor făcute de partid și statul nostru în legătură cu situația din Orientul Mijlociu", a constituit un prilej de reafirmare a poziției statornice promovată de partidul și guvernul țării noastre în soluționarea acestui conflict. Ea se adaugă numeroaselor inițiative și acțiuni politico-diplomatice, întreprinse de România, personal de tovarășul Nicolae Ceaușescu, pentru normalizarea situației și instaurarea păcii în zonă, pentru reglementarea prin mijloace politice a crizei, inclusiv inițiativelor privind dezangajarea și separarea forțelor militare ale părților.

În cursul convorbirilor cu șefii de stat arabi, cu liderul Organizației pentru Eliberarea Palestinei, a fost din nou exprimată clar poziția principială, consecventă a țării noastre, potrivit căreia instaurarea unei păci juste și trainice în Orientul Apropiat nu se poate înfăptui decît prin retragerea trupelor israeliene din teritoriile arabe ocupate în 1967, prin crearea tuturor condițiilor pentru ca fiecare popor din regiune să aibă asigurate independența, suveranitatea și integritatea teritorială, prin reglementarea problemei poporului palestinian în conformitate cu drepturile sale legitime, cu năzuințele sale naționale. Salutînd înțelegerea intervenită între Egipt și Israel privind dezangajarea militară, ca un prim pas al activității pentru retragerea trupelor israeliene din toate teritoriile ocupate, tovarășul Nicolae Ceaușescu a exprimat speranța României că acest acord va fi urmat de o înțelegere corespunzătoare și în ceea ce privește Siria, a expus considerente judicioase, constructive în legătură cu problema palestiniană, desfășurarea conferinței de pace de la Geneva, creșterea rolului O.N.U. „Comitetul Executiv apreciază — se arată în Hotărîrea menționată — că prin poziția și ideile exprimate de secretarul general al partidului cu privire la situația din Orientul Mijlociu, în cadrul convorbirilor cu conducătorii statelor respective, cu conducătorii Organizației pentru Eliberarea Palestinei și cu alți reprezentanți ai forțelor progresiste din aceste țări, vizita s-a înscris ca o contribuție a României socialiste la rezolvarea politică a conflictului din Orientul Mijlociu, la găsirea unor soluții realiste în concordanță cu interesele popoarelor din această zonă, ale păcii și destinderii internaționale".

Examinarea largului tur de orizont al vieții internaționale a scos la lumină numeroase puncte de vedere convergente. S-a evidențiat cu satisfacție principala dominantă a contemporaneității — afirmarea noilor principii ale relațiilor dintre state, s-a reafirmat sprijinul ferm față de mișcarea de eliberare națională, s-a exprimat dorința de o contribui, alături de alte state, la soluționarea unor probleme majore ca dezarmarea, lichidarea colonialismului, înfăptuirea securității europene, transformarea Mediteranei într-o mare a păcii etc. Este convingerea țării noastre că rezolvarea acestor probleme în interesul general implică participarea tuturor statelor, indiferent de mărime și potențial, un rol crescînd revenind țărilor mici și mijlocii.

Înlăturarea subdezvoltării, îngustarea și lichidarea decalajului dintre țările rămase în urmă și cele dezvoltate din punct de vedere economic — problemă cardinală a lumii contemporane, de care depind însești perspectivele păcii și securității popoarelor — a fost pregnant subliniată în cadrul convorbirilor oficiale. Rezolvarea ei impune, așa cum s-a subliniat, afirmarea deplinei suveranități asupra resurselor naționale, a dreptului de a le folosi în folosul propriei dezvoltări, accesul nestînjenit la cuceririle științei și tehnicii moderne. În legătură cu aceasta, s-a pus în evidență importanța dezbaterii într-un context larg a problemei materiilor prime și energiei, exprimîndu-se acordul cu inițiativa convocării unei sesiuni extraordinare a Națiunilor Unite.

Schimbul de păreri în problemele actualității internaționale a constituit, deci, încă un aspect care ilustrează însemnătatea remarcabilă a acestui nou traseu al păcii, prieteniei și colaborării.

Vizita tovarășului Nicolae Ceaușescu pe ospitalierele meleaguri ale Libiei, Libanului, Siriei și Irakului a fost urmărită cu cel mai viu interes de întregul nostru popor, de toți oamenii muncii din patria noastră, care-și exprimă, într-un singur glas, profunda satisfacție și deplina aprobare față de rezultatele ei.

Zi de zi, martor și participant la această strălucită manifestare internațională a României socialiste, poporul român a văzut în aceasta un moment de o însemnătate istorică în dezvoltarea legăturilor de prietenie cu țările vizitate, în interesul popoarelor noastre, ale păcii generale. În aceste zile, în semn de unanimă satisfacție, de adeziune totală și mîndrie patriotică față de activitatea prodigioasă desfășurată de conducătorul partidului și statului nostru, din toate colțurile țării au sosit și continuă să sosească telegrame adresate Comitetului Central al partidului, personal tovarășului Nicolae Ceaușescu.

Marcînd o etapă nouă în istoria relațiilor româno-arabe, punînd în mod strălucit în evidență ideile călăuzitoare ale politicii externe a României socialiste, de solidaritate militantă cu toate popoarele angajate pe calea dezvoltării de sine stătătoare, de colaborare fructuoasă cu toate țările, de afirmare a principiilor democratice în relațiile internaționale, vizita în cele patru țări arabe se înscrie ca un aport de seamă la promovarea cursului nou, spre destindere și înțelegere între state, la cauza păcii și colaborării în lume.

Rectorul Universității libaneze, prof. dr. Edmond Naim, înmînează președintelui Nicolae Ceaușescu Diploma de Doctor Honoris Causa

Desfăşurarea vizitei

Preşedintele Nicolae Ceauşescu şi preşedintele Hafez Al-Assad pe aeroportul internaţional din Damasc

Marţi, 12 februarie 1974

Tovarăşul Nicolae Ceauşescu, secretar general al Partidului Comunist Român, preşedintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, a părăsit Capitala, plecînd într-o vizită oficială în cîteva state arabe.

În această vizită, preşedintele Nicolae Ceauşescu este însoţit de tovarăşii Cornel Burtică, membru supleant al Comitetului Executiv, secretar al C.C. al P.C.R., Ion Păţan, vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri, ministrul comerţului exterior, George Macovescu, ministrul afacerilor externe, de consilieri şi experţi.

Ora 13,15. Avionul prezidenţial a aterizat pe aeroportul internaţional Tripoli — prima etapă a vizitei.

Preşedintele Nicolae Ceauşescu a fost întîmpinat de colonelul Moamer El Geddafi, preşedintele Consiliului Comandamentului Revoluţiei al Republicii Arabe Libiene, de membri ai Consiliului Comandamentului Revoluţiei, membri ai guvernului libian, reprezentanţi ai autorităţilor militare şi civile, alte persoane oficiale.

La amiază, **la Palatul Revoluţiei din Tripoli au început convorbirile oficiale între preşedintele României şi preşedintele Libiei.**

După convorbirile oficiale, la Palatul republicii, preşedintele Moamer El Geddafi a oferit un banchet oficial în onoarea preşedintelui Nicolae Ceauşescu.

Miercuri, 13 februarie

Dimineaţa, preşedintele Nicolae Ceauşescu a vizitat Centrul universitar Tripoli, şantierul Combinatului textil Zanzur, şantierul rafinăriei „Zawia" şi orăşelul turistic Gergesh. La încheierea vizitei în acest punct turistic, a fost oferit un dejun în cinstea preşedintelui Nicolae Ceauşescu de către Mohamed Ahmed Sherif, ministrul educaţiei.

După-amiază, **la Palatul Revoluţiei din Tripoli s-au încheiat convorbirile oficiale dintre preşedinţii Nicolae Ceauşescu şi Moamer El Geddafi.**

Întîlniri de lucru. Tovarăşul Cornel Burtică cu Abdel Ati Al Oubeidi, ministrul muncii ; tovarăşul Ion Păţan cu Ezzedin El Mabrouk, ministrul petrolului, cu Mohamed Ahmed El Mnakous, ministrul locuinţelor şi ad-interim la Ministerul Comunicaţiilor, şi Giadallah Azzuz Atalhi, ministrul industriei ; tovarăşul George Macovescu cu Abdel Fatah Al Naasi, subsecretar de stat la Ministerul Afacerilor Externe.

La marea întreprindere siriană „Compania comercială industrială naţionalizată"

Pe străzile cartierului vechi al Damascului

Joi, 14 februarie

Dimineața, **la Palatul Republicii din Tripoli a avut loc solemnitatea semnării Comunicatului comun româno-libian și a Acordului general de colaborare dintre Republica Socialistă România și Republica Arabă Libiană.** Documentele au fost semnate de președintele Nicolae Ceaușescu și președintele Moamer El Geddafi.

Tot în cursul dimineții, a avut loc la Tripoli **semnarea a cinci acorduri de cooperare româno-libiană — în domeniul petrolului, construcțiilor, agriculturii, transporturilor și livrării de mărfuri. A fost semnat, de asemenea, acordul de colaborare culturală, științifică și de informații dintre România și Libia.**

Ora 11,30. La sfîrșit vizita oficială în Libia a tovarășului Nicolae Ceaușescu.

Ora 15,00. Avionul prezidențial a aterizat pe aeroportul internațional Khaldée-Beirut. Președintele Nicolae Ceaușescu este întîmpinat de președintele Republicii Liban, Suleiman Frangieh, însoțit de președintele Camerei deputaților, Kamel El Assad, de președintele Consiliului de Miniștri, Takieddine Solh, de ministrul afacerilor externe, Fouad Naffah, de comandantul-șef al armatei libaneze, generalul Iskandar Ghanem, de membrii Comitetului de primire.

În cursul serii, **președintele Nicolae Ceaușescu a făcut o vizită protocolară președintelui Suleiman Frangieh.** Cu acest prilej, șeful statului libanez a înmînat președintelui Nicolae Ceaușescu „Ordinul Meritul Libanez" — cea mai înaltă distincție a Libanului acordată șefilor de stat. Președintele Nicolae Ceaușescu a înmînat președintelui Suleiman Frangieh „Ordinul Steaua Republicii Socialiste România" clasa I.

În marele salon al Palatului prezidențial de la Baabda, președintele Suleiman Frangieh a oferit un dineu în onoarea președintelui Nicolae Ceaușescu.

Seara, **tovarășul Nicolae Ceaușescu, s-a întîlnit cu o delegație a Organizației pentru Eliberarea Palestinei, în frunte cu Yasser Arafat, președintele Comitetului Executiv.**

Vineri, 15 februarie

Dimineața, la Palatul prezidențial Baabda au început convorbirile oficiale între președintele Nicolae Ceaușescu și președintele Suleiman Frangieh.

Tot în cursul dimineții, tovarășul Nicolae Ceaușescu a depus o coroană de flori la Monumentul soldatului necunoscut. Sînt vizitate, apoi, Atelierele de reparații și asistență pentru avioane ale companiei aeriene naționale „Middle East Airways" (M.E.A.).

După-amiază, **președintele Nicolae Ceaușescu a avut o întîlnire la Palatul prezidențial cu reprezentanți ai Camerelor de Comerț și Industrie din Liban.**

Tot în această zi, **tovarășul Nicolae Ceaușescu a mai avut întrevederi cu o delegație a Partidului Comunist Libanez condusă de Nadim Aboul Samad, membru al Biroului Politic, secretar al C.C. al P.C. Libanez ; cu Assem Kanson, secretar general al Partidului Baas ; cu Emile Torbey, secretar al C.C. al Partidului Socialist Progresist.**

Seara, președintele Nicolae Ceausescu a oferit un dineu oficial în saloanele Palatului prezidențial Baabda în onoarea președintelui Suleiman Frangieh.

Întîlniri de lucru : tovarășul Ion Pățan cu Nazih Al Bizri, ministrul economiei naționale, și Toufic Assaf, ministrul petrolului și industriei.

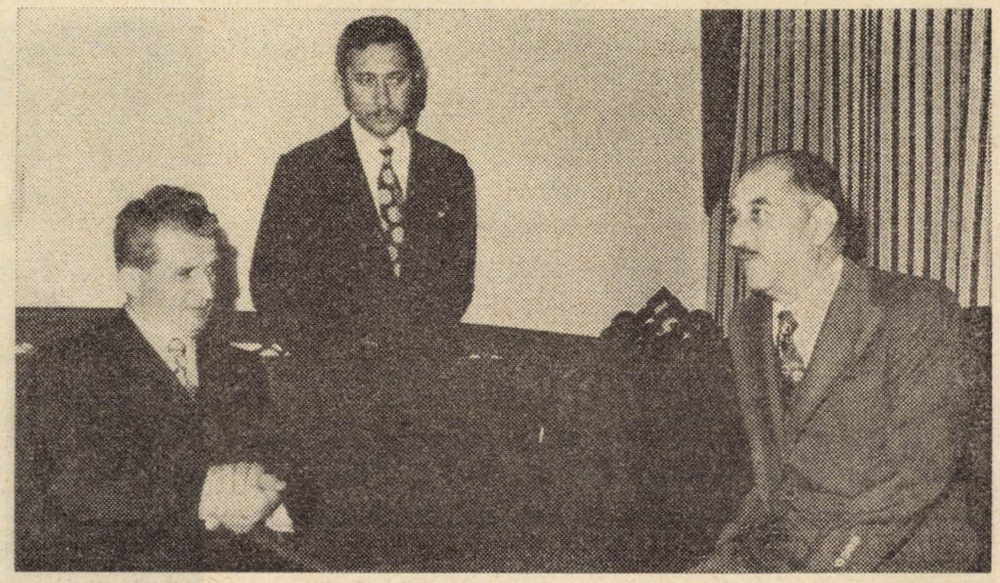

Bagdad. Dialog cordial între cei doi președinți

Sîmbătă, 16 februarie

Dimineața, a avut loc la Palatul prezidențial Baabda **o nouă întîlnire între președintele Nicolae Ceaușescu și președintele Suleiman Frangieh.**

La Universitatea libaneză a avut loc decernarea titlului de doctor honoris causa șefului statului român. Cu acest prilej, rectorul Universității libaneze, prof. dr. Edmond Naim, a adresat un vibrant omagiu distinsului oaspete, elogiind personalitatea șefului statului român.

Seara, **la Palatul prezidențial Baabda s-a desfășurat ultima rundă a convorbirilor oficiale dintre cei doi șefi de stat. La încheierea lor, a fost adoptat Comunicatul comun româno-libanez.**

Tot în cursul serii, la reședința rezervată șefului statului român a avut loc o **conferință de presă a tovarășului Nicolae Ceaușescu.**

Întîlniri de lucru : tovarășul Ion Pățan cu Joseph Geagea, președintele Asociației băncilor din Liban, Gabriel Badaro, vicepreședinte al Camerei de Comerț și Industrie; și cu președintele lui „Litex Bank"; tovarășul George Macovescu cu Fouad Naffah, ministrul afacerilor externe.

Duminică, 17 februarie

Ora 9,00. Președintele Nicolae Ceaușescu, care și-a încheiat vizita oficială de prietenie în Liban a părăsit Beirutul.

Ora 10,00. Avionul prezidențial a aterizat la Damasc. La aeroport, **președintele Nicolae Ceaușescu a fost întîmpinat de președintele Republicii Arabe Siriene, Hafez Al-Assad,** secretar general al Comandamentului Național al Partidului Baas Arab Socialist, însoțit de Mahmoud Al Ayoubi, președintele Consiliului de Miniștri, Abdul Al Ahmar, secretar general adjunct al Partidului Baas Arab Socialist, Abdul Halim Khaddam, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, ministrul afacerilor externe, Mouhamad Haydar, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri pentru probleme economice, alți membri ai guvernului.

La amiază, **președintele Nicolae Ceaușescu a făcut o vizită protocolară la**

La Muzeul irakian

Preşedintele Nicolae Ceauşescu şi preşedintele Ahmed Hassan Al-Bakr, pe aeroportul din Bagdad

Locuitorii capitalei irakiene i-au rezervat preşedintelui Nicolae Ceauşescu o călduroasă şi prietenească primire

Palatul prezidenţial din Damasc preşedintelui Hafez Al-Assad.

După-amiază, **la Palatul prezidenţial au început convorbirile oficiale dintre preşedintele Nicolae Ceauşescu şi preşedintele Hafez Al-Assad.**

Luni, 18 februarie

Dimineaţa, preşedintele Nicolae Ceauşescu a vizitat „Compania comercială industrială naţionalizată" din Damasc, Moscheea Omayazilor, marele bazar al Damascului şi Muzeul naţional din Damasc.

După amiază, **la Palatul prezidenţial au continuat convorbirile oficiale dintre preşedintele Nicolae Ceauşescu şi preşedintele Hafez Al-Assad.** După întîlnirea dintre cei doi preşedinţi, convorbirile au continuat în plen cu participarea celor două delegaţii.

După încheierea convorbirilor oficiale româno-siriene, preşedintele Hafez Al-Assad a înmînat preşedintelui Nicolae Ceauşescu „Marele Cordon al Omayazilor" ; tovarăşul Nicolae Ceauşescu a înmînat preşedintelui Hafez Al-Assad „Ordinul Steaua Republicii Socialiste România".

Seara, preşedintele Hafez Al-Assad a oferit un dineu în onoarea preşedintelui Nicolae Ceauşescu.

Întîlniri de lucru : tovarăşul Cornel Burtică cu Abdul Al Ahmar, secretar general adjunct al Comandamentului Naţional al Partidului Baas Arab Socialist, Mouhammad Jaber Al Bajbouj, secretar general al Comandamentului regional al Partidului Baas Arab Socialist, şi Georges Saddikhni, ministrul informaţiilor ; tovarăşul Ion Păţan cu Mouhamad Haydar, vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri pentru probleme economice, şi dr. Mouhammad Al Imadi, ministrul economiei şi comerţului exterior.

Marţi, 19 februarie

Dimineaţa, **a avut loc solemnitatea semnării Comunicatului comun româno-sirian de către preşedinţii Nicolae Ceauşescu şi Hafez Al-Assad.**

Tot în cursul dimineţii, **tovarăşul Nicolae Ceauşescu a acordat un interviu Radioteleviziunii siriene.**

În aceeaşi zi, **a avut loc semnarea a nouă acorduri de colaborare şi cooperare economică în domeniile petrolului şi mineritului, agrozootehnic şi industrial ; convenţia de colaborare în domeniul sănătăţii publice ; programul de aplicare a Acordului de cooperare culturală pe anii 1974—1975 şi înţelegerea privind facilitarea în acordarea vizelor.**

Ora 12,30. Se încheie vizita în Siria.

Ora 14,30. Avionul a aterizat pe Al-Muthana, aeroportul capitalei irakiene. Preşedintele Nicolae Ceauşescu a fost întîmpinat de preşedintele Republicii Irak, Ahmed Hassan Al-Bakr, de membrii Consiliului Comandamentului Revoluţiei, membrii guvernului, reprezentanţi ai autorităţilor militare şi civile.

După sosire, în marele salon al Palatului Bagdad, tovarăşului Nicolae Ceauşescu i-a fost înmînată cheia de aur a oraşului de către primarul capitalei irakiene, Ibrahim Mohamed Ismail.

După-amiază, preşedintele Nicolae Ceauşescu a depus o coroană de flori la Monumentul Eroilor din Bagdad.

Seara, **preşedintele Nicolae Ceauşescu a făcut o vizită protocolară, la Palatul Republicii din Bagdad, preşedintelui Ahmed Hassan Al-Bakr. În continuare, au început convorbirile oficiale dintre cei doi preşedinţi.**

În saloanele Palatului Republicii, preşedintele Ahmed Hassan Al-Bakr a oferit un dineu oficial în onoarea preşedintelui Nicolae Ceauşescu.

Miercuri, 20 februarie

Dimineaţa, tovarăşul Nicolae Ceauşescu a vizitat Muzeul irakian din Bagdad, bulevardul Harun Al Raşid şi alte cartiere principale ale Bagdadului.

La amiază, **tovarăşul Nicolae Ceauşescu a primit la reşedinţa sa pe Aziz Mohamed, prim secretar al C.C. al Partidului Comunist Irakian. După-amiază, tovarăşul Nicolae Ceauşescu l-a primit pe Habib Mohammed Kerim, secretar general al Partidului Democratic al Kurdistanului.**

Seara, **la Palatul Bagdad, au continuat convorbirile oficiale între preşedinţii Nicolae Ceauşescu şi Ahmed Hassan Al-Bakr.** După încheierea convorbirilor, a avut loc dineul oficial oferit de preşedintele Nicolae Ceauşescu în onoarea preşedintelui Republicii Irak, Ahmed Hassan Al-Bakr.

Întîlniri de lucru : tovarăşul Cornel Burtică cu Ali Ghanan, membru al conducerii naţionale a Partidului Socialist Arab Baas, cu dr. Izzat Mustafa, ministru ad-interim la Ministerul Informaţiilor, membru al conducerii Frontului Naţional Progresist : tovarăşul Ion Păţan cu Taher Al Jadraoui, ministrul industriei, şi Izzat Al Doury, ministrul agriculturii şi reformei agrare ; tovarăşul George Macovescu cu Hisham Al-Shawi, ministru ad-interim al afacerilor externe.

Joi, 21 februarie

Dimineaţa, **la Palatul Bagdad a avut loc o scurtă convorbire între preşedinţii Nicolae Ceauşescu şi Ahmed Hassan Al-Bakr. Apoi cei doi preşedinţi s-au îndreptat împreună spre aeroport.**

La ora 12,00, avionul prezidenţial a decolat, îndreptîndu-se spre Bucureşti.

La ora 15,00 (ora Bucureştiului), **preşedintele Nicolae Ceauşescu a sosit în Capitală.**

ÎN EXCLUSIVITATE PENTRU „LUMEA"

„VIZITA ÎN ARGENTINA A PREȘEDINTELUI CEAUȘESCU NE ONOREAZĂ"

— Interviu cu Alberto J. Vignes —

ministrul afacerilor externe al Argentinei

Corespondențe din Ciudad de Mexico de la trimisul nostru, Anca Voican

Holul sediului Conferinței de la Tlatelolco a devenit, încă din primele momente, fieful gazetarilor ; aici, în timpul pauzelor dintre lucrări, miniștrii participanți au răspuns întrebărilor unui mare număr de reprezentanți ai presei. Deși una dintre personalitățile cele mai solicitate, ministrul afacerilor externe al Argentinei, Alberto J. Vignes, a avut deosebita amabilitate să răspundă întrebărilor noastre.

Prima s-a referit la semnificația apropiatei vizite în Argentina a tovarășului Nicolae Ceaușescu pentru evoluția relațiilor dintre cele două țări.

— Din punctul de vedere al Argentinei, aș putea spune că există rațiuni speciale care favorizează această vizită.

Să mă explic : țara noastră a traversat o lungă perioadă în care politica externă a fost lipsită de continuitate și chiar de obiective ; guvernul generalului Peron a umplut acest vid, prin faptul că Argentina și-a definit foarte clar poziția față de alte țări și față de lume, în general. Cunoașteți, fără îndoială, principiile justițialismului și ați auzit vorbindu-se de „cea de-a treia poziție" a noastră. Ei bine, unul din principiile fundamentale ale politicii noastre constă în stabilirea sau îmbunătățirea raporturilor cu toate țările lumii, fără a face obstacole din ideologiile lor politice sau maniera lor de acțiune. Este, putem spune, aplicarea perfecționată a principiului neintervenției în treburile interne ale altor state. Vrem o prietenie necondiționată cu toată lumea și, așa cum noi nu acceptăm să ni se impună vreo atitudine, tot așa nu pretindem să impunem nimănui vreuna din ideile noastre. De exemplu, am restabilit relații cu Republica Populară Chineză și Republica Democrată Vietnam, am stabilit relații cu Republica Democrată Germană, am deschis ambasade în multe țări africane. Dar gîndesc că nu este necesar să continui pe această temă, pe care cred că o înțelegeți foarte bine.

Îmi face plăcere să mă refer la România și la importanța relațiilor noastre cu țara dumneavoastră. Excelența Sa domnul președinte Nicolae Ceaușescu ne va face, în curînd, o vizită care ne onorează și ne umple inimile de satisfacție. Se va putea sublinia încă o dată importanța pe care o are pentru viitorul Republicii Argentina noua concepție asupra vieții internaționale. Noi știm, desigur, că domnul președinte Ceaușescu a făcut o foarte rodnică vizită în mai multe țări ale Americii Latine și că sosirea la Buenos Aires fusese mai demult prevăzută. De aceea, cu acest prilej aș vrea foarte mult să creați un raport de comunicare între cititorii români și mine, pentru a-mi da posibilitatea să transmit admirația pe care președintele nostru, poporul argentinian și eu personal o manifestăm față de țara dv.

Vizita președintelui României, domnul Nicolae Ceaușescu, nu va face decît să sporească această admirație și să marcheze, cu siguranță, începutul unor relații și mai strînse între țările noastre, relații a căror evoluție politică și economică deschide promițătoare drumuri, încă de nebănuit.

Solicitîndu-i, în continuare, opinia asupra rezultatelor pozitive ale conferinței de la Tlatelolco, dl Vignes a răspuns :

— Fără îndoială, există. În primul rînd, cred că trebuie avute în vedere — în afara acordurilor la care s-ar putea ajunge cu Statele Unite — două elemente a căror importanță doresc s-o subliniez. Vreau să spun, două rezultate pozitive.

Primul — pozițiile țărilor Americii Latine au ajuns, pentru prima dată, să coincidă în mod substanțial asupra unor probleme comune. Pînă într-atît, încît să fie în măsură să aibă față de Statele Unite o opinie unitară. Trebuie făcută această remarcă, bineînțeles, într-un cadru de deplină egalitate, fără temeri, cu o exemplară franchețe și fără nici un fel de lipsă de respect reciprocă. Am discutat ca între prieteni și sînt sigur că, după acest dialog, Statele Unite au luat cunoștință de noua forță pe care a căpătat-o America Latină datorită coincidențelor intervenite în punctele ei de vedere.

Al doilea rezultat foarte pozitiv este dialogul care s-a realizat între noi.

Tot pentru prima dată, America Latină și Statele Unite s-au așezat la aceeași masă ca să discute problemele dintre ele, avînd ca obiectiv îmbunătățirea relațiilor dintre America de Nord și ansamblul țărilor latino-americane, ca și dintre Statele Unite și fiecare dintre statele regiunii în parte.

N-am să merg mai departe decît îmi permite documentul final al conferinței, pentru că, așa cum știți, unele reuniuni au fost publice, iar altele închise. Este normal, nu-i așa, să respect secretul profesional. Totuși, pot să vă spun că secretarul de stat Kissinger a înțeles foarte bine situația Americii Latine în toate aceste probleme. Cred, deci, că actuala conferință marchează, fără nici o îndoială, începutul unei noi etape în viața continentului nostru.

Ciudad de Mexico, 25 februarie

CONFERINȚA

La solicitarea președintelui Nixon, secretarul de stat al Statelor Unite, Henry Kissinger, a adresat miniștrilor țărilor latino-americane care au asistat la a 28-a sesiune a Adunării Generale a O.N.U. invitația de a avea o întrevedere. Data ei : 5 octombrie 1973. Atunci, a apărut inițiativa, venită din partea lui Henry Kissinger, de a se acționa, de ambele părți, în vederea începerii a ceea ce s-a numit „un nou dialog" între Statele Unite și țările Americii Latine. Intervalul scurt la care a avut loc conferința de la Tlatelolco — denumire împrumutată de la sediul desfășurării ei, Ministerul Afacerilor Externe al Mexicului — constituie unul din argumentele care susțin necesitatea incontestabilă a acestui dialog, urgența cu care era așteptat și care se impunea atît din punctul de vedere al Statelor Unite, cît și din cel al interlocutorului lor colectiv — 24 de țări latino-americane.

Pînă a se ajunge la data de 21 februarie 1974, cînd Kissinger s-a întîlnit în prima dintre ședințele de lucru cu miniștrii latino-americani, numeroase etape de pregătire au marcat drumul spre Tlatelolco. Guvernul columbian a convocat, între 14 și 16 noiembrie 1973, Conferința pentru cooperare continentală a miniștrilor din America Latină. Rezultatul întîlnirii l-a constituit fixarea celor 8 puncte ale ordinii de zi de la Tlatelolco, fiecare reprezentînd teme asupra cărora țările Americii Latine să dialogheze cu Statele Unite, pentru a cunoaște poziția acestora și a comunica, la rîndu-le, poziția lor proprie.

Agenda de lucru propusă de miniștrii latino-americani este, de fapt, o sumă de probleme fundamentale care frămîntă continentul : măsurile restrictive cu caracter economic introduse pe piața americană față de produsele latino-americane, soluționarea problemei Canalului Panama, principiile cooperării în direcția dezvoltării, restructurarea sistemului interamerican, problema companiilor multinaționale, structura comerțului internațional și sistemul monetar, transferul de tehnologie și, în sfîrșit, aspectul general al relațiilor dintre America Latină și Statele Unite. La rîndul său, Kissinger a propus două puncte suplimentare : criza de energie și analiza evoluției situației internaționale. Pentru a pregăti dialogul, experți din fiecare țară latino-americană au studiat împreună aspectele tehnice ale fiecărei probleme. În faza următoare, miniștrii de externe

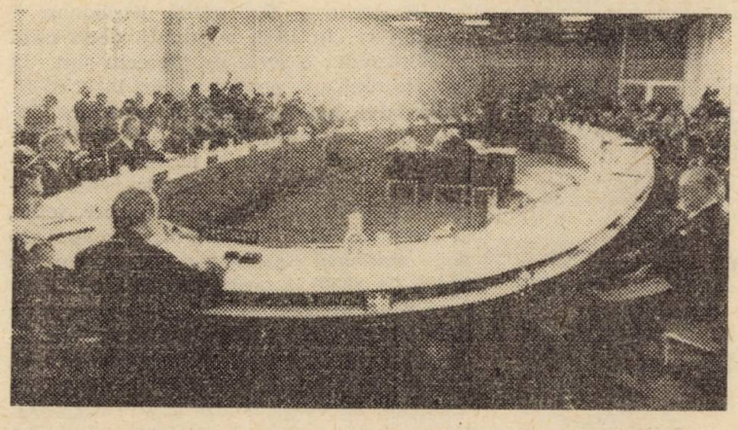

Aspect de la lucrările conferinței

DE LA TLATELOLCO

din aceleași țări au avut, între 18 și 20 februarie, prelungite ședințe de lucru. În sfîrșit, între 21 și 23 februarie, s-a concretizat dialogul direct și colectiv dintre cei 24 și secretarul de stat al S.U.A. Evoluția dezbaterilor, speranțele cu care a inițiat dialogul fiecare din părți, rezultatele — unele pozitive, altele doar satisfăcătoare, altele negative — ale reuniunii constituie principalele traiectorii ale săptămînii Conferinței de la Tlatelolco. Deși lucrările s-au desfășurat cu ușile închise, numeroase comunicate și conferințe de presă au ținut la curent observatorii politici și cei peste 300 de gazetari sosiți la Ciudad de Mexico. Asaltați de întrebări, miniștrii au organizat, în pauzele dintre ședințe, adevărate conferințe de presă ad-hoc.

Cu prilejul unei convorbiri pe care am avut-o cu ministrul afacerilor externe al Columbiei, Alfredo Vazquez Carrizosa, acesta a subliniat cadrul deschis al conferinței, faptul că, pentru prima dată, o reuniune de asemenea dimensiuni politice se desfășoară în afara cadrului O.S.A., astfel încît participă toate țările interesate, ca, de exemplu, Guyana, care nu este membră a amintitei organizații. Tot pentru prima dată, a declarat ministrul columbian, au fost puse în discuție probleme concrete latino-americane, asupra cărora s-a realizat o poziție unitară.

Cadrul principial al relațiilor cu Statele Unite a evidențiat, așa cum ne-a declarat Gonzalo Facio, ministrul afacerilor externe din Costa Rica, angajarea într-o politică de cooperare între egali, ale cărei baze fundamentale sînt deplina exercitare a suveranității și independenței, respectul mutual și neamestecul în treburile interne ale altor state.

Documentul final al conferinței specifică „renunțarea la forță și la măsurile represive, dreptul țărilor de a-și alege propriul sistem politic și social". Conceptul de securitate regională a fost supus unei analize critice, menționîndu-se insuficiența criteriului politico-militar, inevitabil incomplet prin lipsa garanțiilor economice. Problema societăților multinaționale, precum și respectarea dreptului de a naționaliza și apăra bogățiile naționale au reprezentat, din acest punct de vedere, unele din temele viu disputate, ca și cea a măsurilor restrictive de pe piața americană. Henry Kissinger a declarat că se angajează să obțină, cu prilejul actualei sesiuni a Congresului american, aprobarea legislației privind sistemul preferințelor vamale generalizate și, de asemenea, să evite, pe cît posibil, aplicarea de noi restricții față de accesul produselor latino-americane pe piața Statelor Unite. Semnificativă în sensul punerii de acord a puterii executive cu cea legislativă a fost prezența în cadrul delegației americane a unor importanți membri ai Congresului, printre care Mike Mansfield, liderul majorității din Senat, Hugh Scott, liderul minorității, și Carl Albert, președintele Camerei Reprezentanților.

Angajamentul Statelor Unite de a nu interveni în treburile interne ale continentului latino-american, prezența repetată în timpul convorbirilor a problemei reintegrării Cubei în sistemul interamerican (fără să figureze pe ordinea de zi), renunțarea la formularea „comunitate de interese" între Statele Unite și America Latină (așa cum figura în forma inițială a documentului final) au constituit alte elemente care au atras atenția observatorilor prezenți la Ciudad de Mexico. În conferința sa de presă, Henry Kissinger, menționînd cele două puncte ale ordinii de zi propuse de Statele Unite, a declarat că principalul obiectiv l-a constituit obținerea unei aprobări din partea țărilor latino-americane și, de asemenea, cunoașterea poziției S.U.A. asupra acestora. „Nu cerem să fim sprijiniți din acest punct de vedere și nici să se acționeze alături de noi" — a declarat secretarul de stat, adăugînd că „pacea mondială constă în realizarea unei structuri a lumii în care națiunile simt că participă la formarea sa și aceasta se poate realiza numai pe calea dialogului".

Acest dialog, atît de des invocat, a reușit, în ciuda unor diferențe de opinie atît între țările latino-americane cît și între acestea și S.U.A., să constituie prima linie de unire de mulți ani încoace. Statele Unite au făcut cunoscută intenția lor de a se apropia, în noi termeni, de vecinii săi. Aceasta ar putea contribui la îmbunătățirea relațiilor S.U.A. cu o parte a lumii care are, așa cum îmi declara într-o convorbire ministrul de externe al Venezuelei, Aristides Calvani, „o îndelungată experiență politică".

„Noul dialog", care a debutat promițător la Ciudad de Mexico, va continua — pentru atingerea altor puncte încă neclarificate ale relațiilor interamericane — în aprilie, la Atlanta (Georgia, S.U.A.). Pînă atunci, soldul pozitiv al politicii noi înregistrează începutul tratativelor pentru rezolvarea problemei Canalului Panama (care a întrunit unanima adeziune a țărilor latino-americane), semnarea, în timpul conferinței (la Lima), a unor acorduri care reglementează relațiile dintre guvernul peruan și companiile americane, ca și soluționarea disputei privind acordarea unor compensații monetare firmelor naționalizate de guvernul lui Velasco Alvarado.

În exclusivitate pentru „Lumea"

DIALOG ȘI CONSENS

— O declarație a lui Henry Kissinger —

Confirmată abia în ultima clipă, conferința de presă a secretarului de stat al Statelor Unite, Henry Kissinger, a făcut să se umple pînă la refuz sala numită „Auditorio", unde s-au desfășurat majoritatea dialogurilor presei cu miniștrii participanți la reuniunea de la Ciudad de Mexico. Cu puțin timp înainte de începere, o scurtă convorbire cu șeful diplomației americane, căruia i-am pus o întrebare în afara cadrului și a temei întîlnirii din Mexic, a prilejuit exprimarea opiniilor sale despre evoluția relațiilor dintre Statele Unite și țara noastră :

— Sînt convins că este cunoscută satisfacția care există de ambele părți, în urma întîlnirilor dintre președinții Richard Nixon și Nicolae Ceaușescu. Asemenea întîlniri se dovedesc utile și rodnice, o știți foarte bine. În ceea ce mă privește pot să vă spun că regret că, deocamdată, timpul și agenda de lucru nu-mi permit să fac, la rîndu-mi, o vizită în țara dumneavoastră.

În „Auditorio", sub lumina reflectoarelor, a avut apoi loc întîlnirea cu gazetarii acreditați la conferință. Henry Kissinger a avut amabilitatea să ne răspundă la întrebarea privind semnificația regională și internațională a întîlnirii de la Tlatelolco :

— Intenția noastră este de a merge dincolo de formalismul perioadelor anterioare, de a crea realitatea viabilă a cooperării interamericane prin intermediul dialogului și consensului general. Ea va avea sens dacă va beneficia de sprijinul voluntar al Americii Latine, care să rezulte din propria sa convingere, și pot să spun, în mod ferm, că Statele Unite nu vor exercita nici o presiune, directă sau indirectă, pentru a obține aceasta. Statele Unite s-au angajat să tempereze tensiunea în toate părțile lumii în care pot face acest lucru și această politică a noastră este independentă de orice alte relații care există în această parte a globului. Bineînțeles că, în măsura în care putem contribui, la orice conferință sau în orice for, la realizarea unei lumi în care există consensul fundamental că națiunile pot și au convingerea că pot participa la realizarea acestei lumi și unde dialogul se bazează pe respectul mutual al demnității tuturor națiunilor, putem spune că atunci vom contribui, în mod sigur, la pacea lumii.

DOCUMENTAR

LIBERIA

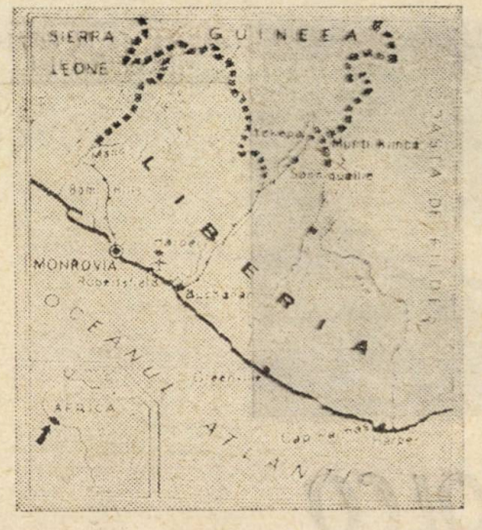

Abordînd, în limitele documentarului, Liberia de ieri și de astăzi, nu putem spune că elementele insolite și adesea spectaculoase nu abundă. De pildă : în Africa în care, înainte de 1960, doar zece state erau independente, printre acestea două cazuri particulare : Etiopia și cel de care ne ocupăm acum — Liberia, stat devenit independent în 1847, la 26 iulie.

Puțini știu, de asemenea, că această mică țară — 111 369 kmp, situată pe coasta vestică a Africii, cu 570 km de litoral, învecinată la nord-vest cu Sierra Leone, la nord cu Guineea, la est cu Coasta de Fildeș — deține primul loc în lume în ceea ce privește tonajul navelor înregistrate sub pavilionul său : în 1971 — 38 552 000 tone — adică peste 1 700 nave — și locul al treilea în lume în exploatarea fierului.

Care a fost, însă, drumul parcurs de la legendele de ieri pînă la aceste cîteva dominante ale vieții Liberiei de azi ? Să începem cu aspectele istorice și deopotrivă, geografice. Aceasta pentru că, în anul 1822, în delta Mesurado, nu departe de Monrovia — capitala de azi a țării — unde se află insula Providenței, aveau să debarce fondatorii Liberiei.

În 1817, un grup de americani antisclavagiști creaseră „Societatea americană de colonizare" al cărei scop era de a repatria în Africa zecile de mii de negri care trăiau în statele sudice americane. Principalul promotor al revenirii la Africa originară a fost Paul Cuffe. În acest fel, Societatea a reușit să aducă și să readucă primii negri americani pe coasta occidentală a Africii, într-o regiune relativ apropiată de Freetown din Sierra Leone.

La 26 iulie 1847, colonia de negri liberi — freemeni — convoacă o adunare constituantă care proclamă independența Liberiei, cea mai veche republică din Africa, al cărei prim președinte avea să devină Joseph Jenkins Roberts. Amintirea lui este imortalizată printr-o statuie în centrul Monroviei, oraș care și-a ales numele după cel al președintelui american Monroe.

Președintele este ales prin vot universal (la care, de cîțiva ani, participă și femeile) pentru un mandat de 8 ani și este reeligibil pe perioade de cîte patru ani ; el deține, de asemenea, puterea executivă ; sistemul este parlamentar bicameral : un Senat cu 18 membri (aleși pentru patru ani) și o Cameră a Reprezentanților cu 52 membri (aleși tot pentru patru ani).

De Liberia modernă este asociat constant și pe bună dreptate numele lui William Vacanarat Shadrach Tubman care devine președinte al țării la 3 ianuarie 1944. Era conducător al singurului partid existent în această țară, „The True Whig Party", aflat la putere din 1878. În cei 27 de ani de guvernare, William V. S. Tubman a inițiat și adoptat o serie de măsuri care au determinat o dezvoltare accelerată a țării. Publicația „Afrique nouvelle" aprecia că, după ultimul război mondial, expansiunea economiei liberiene a fost una dintre cele mai accentuate ale țărilor așa-numitei lumi a treia. Atît în perioada Tubman cît și în cea care a trecut de la preluarea mandatului suprem de către William Tolbert (1971), în Liberia a fost înfăptuită o operă considerabilă .

Ca și în cazul altor state africane (Libia, de exemplu), ceea ce a schimbat și va continua să schimbe viața economică a țării este exploatarea imenselor bogății care se află în subsolul său.

Dacă în decursul primului secol al existenței sale, Liberia a trăit în cea mai mare parte din agricultură, acum ea și-a creat o puternică industrie extractivă. Principalele produse : fier, aur, diamante. Minereul de fier extras din munții Nimba și din regiunea Bomi-Hills a atins, în anul 1972, o producție de 24,6 milioane tone, dintre care au fost exportate circa 22,7 milioane tone. După cum se estimează, în următorii ani producția de fier va ajunge la 40 milioane tone. La rîndul ei, extracția de minereuri neferoase din munții Nimba atinsese, în 1968, 14 713 000 tone față de 2 192 000 tone în 1960, ceea ce reprezintă o creștere anuală de 26,9 la sută. Tot în nordul țării se extrage aur la Mano și la Bomi, — 7 milioane tone în 1969. Cauciucul reprezintă o altă bogăție pe care Liberia o valorifică masiv. Peste 10 milioane arbori hevea sînt cultivați, iar la Harper, în sudul țării, se află cea mai mare plantație de acest fel din lume.

Statisticile liberiene oferă semnificative exemple atît ale realizărilor cît și ale domeniilor în care se îndreaptă atenția oficialităților de la Monrovia. Astfel, din bugetul statului — de 15 ori mai mare decît cel din 1950 și dublu față de cel din anul 1960 — o proporție importantă de cheltuieli este destinată transporturilor, comunicațiilor, educației și sănătății. Pînă la ora actuală, au fost construite două noi porturi moderne — Greenville, Buchanan — în timp ce, în 1944, nu exista decît unul — Monrovia ; o serie de proiecte sînt în curs de realizare pentru a mări la 17 MW capacitatea hidrocentralei de la Mont Coffee. De asemenea, instalațiilor de telecomunicații internaționale moderne li se adaugă legăturile interioare de radio-telefon și telefon, de telex — realizate, toate, în ultimele două decenii. În aproape 15 ani, numărul elevilor a crescut de la 20 000 (în 1950) la peste 175 000, iar în 1970 creditele afectate educației reprezentau 12% din bugetul național. Eforturi considerabile au fost întreprinse pentru ca populația să poată beneficia de îngrijire medicală adecvată. Statul și alte organizații particulare au construit 31 spitale (cu peste 2 000 paturi) și 154 clinici. Judicios redistribuite, veniturile statului s-au mărit substanțial în urma creării industriei miniere proprii și a construirii unor instalații de prelucrare a cauciucului. Comerțul, la rîndul său, a atins niveluri neîntîlnite în analele liberiene : de la 46 milioane dolari în 1950, comerțul total (importuri și exporturi) s-a mărit de cinci ori pînă în 1969.

Cu aproape trei ani în urmă, la 24 iulie, William Richard Tolbert prelua, în calitatea sa de vicepreședinte al Liberiei, postul de șef al statului, rămas vacant în urma decesului lui William Tubman. În mesajul adresat țării, noul președinte atrăgea atenția atît asupra continuității care va caracteriza mandatul său cît și asupra noilor eforturi pe care liberienii trebuie să le facă pentru ca economia țării să se diversifice, atît în exploatarea resurselor interne cît și în gama produselor de export. În acest sens, au fost inițiate prospecțiuni petroliere în zona platoului continental, s-au inițiat acțiuni în vederea asigurării bazei tehnico-materiale pentru valorificarea marilor bogății forestiere — peste 4 milioane hectare, suprafețele cultivate cu orez și trestie de zahăr au fost extinse.

Beneficiind pe plan intern de stabilitate, Liberia s-a manifestat, în special în ultimii ani, în mod activ pe plan extern, mai ales în contextul continentului african.

Astfel, în mai 1961, la Monrovia a avut loc o întîlnire a reprezentanților țărilor africane care a avut ca scop adoptarea unui document în vederea cooperării continentale, document cunoscut sub numele de „doctrina de la Monrovia".

Și în cadrul O.N.U., Liberia desfășoară o vie activitate. În 1969, Angie Brooks, reprezentanta Liberiei la Națiunile Unite, a fost aleasă președintă a celei de a 24-a sesiuni a Adunării Generale. Ca membră a grupului afro-asiatic al O.N.U. și a Organizației Unității Africane, Liberia a ridicat cu vigoare problema Namibiei aflată sub controlul Africii de Sud. De altfel, guvernul liberian a și interzis toate tranzacțiile comerciale cu Africa de Sud. Pentru președintele Tolbert, „cucerirea unei adevărate independențe economice și politice este un obiectiv major al fiecărei țări africane și, de asemenea, lupta împotriva rasismului sud-african și a perpetuării colonialismului în Africa trebuie să facă parte din orice platformă politică a unui guvern african".

Dumitru Constantin

INTERVIUL NOSTRU

Arhiepiscopul Makarios

președintele Republicii Cipru

„Apreciem profund contribuția României la promovarea și consolidarea păcii în lume"

„Numele României — *ne-a declarat președintele Makarios la începutul convorbirii pentru care a avut amabilitatea să ne primească* — este foarte iubit în Cipru : și pentru politica ei, și pentru unele cauze speciale. Prin aceasta, înțeleg sprijinul pe care România ni l-a acordat întotdeauna în lupta pentru asigurarea independenței și suveranității insulei noastre".

Referindu-se, în context, la dezvoltarea relațiilor dintre cele două țări, președintele a spus : „Aceste relații sînt foarte bune și sperăm că se vor dezvolta și mai mult în viitor. Cele două popoare ale noastre au multe lucruri comune și există o bază destul de largă pentru colaborarea dintre noi".

În continuare, președintele Republicii Cipru a răspuns întrebărilor pe care i le-am adresat.

– Excelență, am dori să faceți o scurtă trecere în revistă a realizărilor obținute de poporul cipriot pe calea dezvoltării sale economice și sociale de sine stătătoare.

– De la cucerirea independenței, Ciprul a obținut realizări semnificative în multe domenii și, în ciuda unor probleme interne, dezvoltarea și progresul insulei continuă într-un ritm satisfăcător. În cadrul programelor cincinale de dezvoltare, au fost efectuate lucrări în domeniul infrastructurii, care au dat un avînt dezvoltării potențialului nostru economic. O atenție particulară a fost acordată domeniilor agriculturii, industriei și turismului. Creșterea producției agricole și exportul unor cantități apreciabile de produse agricole constituie un important factor în balanța noastră de plăți. Un progres remarcabil a fost obținut, de asemenea, în industrie. Au fost create noi unități industriale și există încă numeroase posibilități pentru o dezvoltare industrială și mai accentuată. În ce privește turismul, au fost realizate mari progrese în ultimii cîțiva ani și se poate spune că industria turismului va constitui în viitor una din principalele surse de venituri pentru Cipru.

Această dezvoltare economică a făcut posibilă, într-o mai mare măsură, acordarea de servicii sociale poporului. Astfel, statul a acordat învățămînt gratuit pînă la vîrsta de 15 ani, a introdus un sistem de asigurări sociale, un sistem de asistență medicală și alte măsuri de care beneficiază oamenii muncii și păturile mai sărace ale populației. Sper că progresul economic și dezvoltarea Ciprului vor continua. Criza energiei, care a izbucnit cu cîtva timp în urmă, ne afectează și pe noi. Încercăm să rezolvăm problemele generate de această criză.

– V-am ruga să vă referiți la preocupările politice interne ale guvernului dv.

– Problema cipriotă este o problemă simplă. Ea a fost complicată de intervențiile din afară, care căutau să servească alte interese decît interesele Ciprului. Linia noastră este de a avea un stat independent, suveran ; dorim, totodată, să ne eliberăm de anumite obligații impuse din afară, obligații care se reflectă în prezența trupelor străine pe teritoriul Ciprului.

Nu pot să prevăd sau să apreciez cu siguranță rezultatele convorbirilor intercomunitare. Unele declarații făcute în ultimul timp la Ankara, în sensul unei soluții federative, nu ne dau mari speranțe că rezultatul acestor convorbiri va fi bun. Dacă partea turco-cipriotă insistă asupra unui stat federativ, atunci convorbirile nu vor ajunge la un rezultat bun, ci la impas. Forma aceasta federativă nu este realizabilă, deoarece turcii nu locuiesc într-o regiune a insulei, ci sînt împărțiți pe tot cuprinsul ei. Nu sîntem dispuși de a strămuta populația pentru realizarea unei asemenea soluții. Dar nu numai din această cauză nu dorim soluția federativă. Ne temem că, prin aplicarea unei asemenea soluții, se va deschide pe viitor ușa spre împărțirea insulei. Această împărțire va face ca o parte a insulei să fie anexată Turciei, iar alta Greciei, ceea ce ar însemna un dublu Enossis. Sper că, pînă la urmă, vor predomina părerile moderate și vom ajunge la o soluție democratică.

Sînt speranțe pentru promovarea păcii în Cipru. După moartea lui Grivas, este foarte greu pentru organizația lui să-și mențină unitatea, neavînd un șef cu un prestigiu asemănător. Nu cred că viitorul șef al organizației va fi în stare să o conducă.

Sper că măsurile pe care le-am adoptat vor fi apreciate și va exista din partea E.O.K.A. un răspuns. Observ cu satisfacție că, în unele manifeste ale ei, apare tendința de a nu mai urma acțiunile teroriste, ci, dimpotrivă, o linie de pace. Aceste semne ne satisfac.

– Ciprul face parte din rîndul țărilor nealiniate. În același timp, prin poziția sa geografică, Ciprul este o țară balcanică și mediteraneană. În acest context, doriți să expuneți liniile directoare ale politicii externe a guvernului dv. ?

– Sîntem pentru prietenie și cooperare cu toate țările lumii, pe baza egalității și neintervenției. Nu ne-am alăturat nici unui bloc politic sau militar și urmăm o politică de nealiniere, deoarece credem că, în acest mod, nu numai interesul Ciprului, dar, de asemenea, cauza păcii în lume sînt mai bine slujite, mai ales că, prin poziția sa geografică, Ciprul constituie o punte de legătură între trei continente. Dorim ca Ciprul să fie folosit ca o punte și ca un punct de întîlnire și nu ca o trambulină pentru aventuri militare. Dacă Ciprul s-ar fi alăturat blocurilor și nu ar fi urmat o politică de nealiniere, aceasta ar fi avut efecte contrarii asupra păcii în această zonă sensibilă.

– Cum apreciați stadiul actual al relațiilor româno-cipriote și care este opinia dv. asupra perspectivelor, căilor și mijloacelor de extindere a acestor relații ?

– Urmărim cu mare interes rolul constructiv al României în diferite probleme internaționale și apreciem profund contribuția sa la promovarea și consolidarea păcii mondiale. Eforturile președintelui Nicolae Ceaușescu în viața internațională se bucură de o recunoaștere internațională. Contribuția sa personală la democratizarea relațiilor internaționale și la reducerea tensiunii în lume este dintre cele mai valoroase. El s-a dovedit a fi un conducător care îmbină clarviziunea, înțelepciunea și curajul.

Am dezvoltat și menținem relații foarte prietenești cu România. Este dorința noastră sinceră de a întări și mai mult legăturile prietenești existente și cooperarea noastră în diferite domenii. Există posibilități ample în această direcție, în special în domeniile culturii, învățămîntului, comerțului și tehnic. Un schimb mai frecvent de delegații va contribui la o mai bună cunoaștere și la dezvoltarea pe mai departe a cooperării noastre. Sper că în viitorul apropiat voi vizita România, pentru a stabili un contact personal cu poporul român și cu guvernul său. Voi avea, de asemenea, ocazia de a exprima personal mulțumirea poporului cipriot pentru sprijinul României față de eforturile noastre de salvgardare a independenței, suveranității și integrității naționale a insulei noastre.

Interviu realizat de Ion Madoșa și Iosif Socaciu

BELGRAD

Proclamarea noii Constituții

Corespondență de la Simion Morcovescu

Cu cîteva zile în urmă, întreaga Iugoslavie a trăit un eveniment memorabil, cu semnificații multiple. În forul suprem al țării s-a desfășurat actul solemn prin care s-a consemnat intrarea în vigoare a noii Constituții.

Actul proclamării Constituției, ce definește nivelul atins în dezvoltarea întregii societăți și creează premisele pentru mersul înainte pe drumul făuririi societății socialiste, întemeiată pe principiile autoconducerii, în care clasa muncitoare, toți oamenii muncii, în frunte cu Uniunea Comuniștilor, constituie forța motrice a progresului țării, s-a desfășurat în cadrul ședinței festive a Consiliului popoarelor (una din camerele Parlamentului) și în prezența conducătorilor de partid și de stat, a reprezentanților tuturor organizațiilor politice și obștești, ai republicilor și provinciilor autonome. Salutată cu salve de tun în principalele orașe ale țării, prin sunete de sirene ale fabricilor și uzinelor, prin mitinguri organizate în întreprinderi, instituții, școli și unități militare, festivitatea a marcat încununarea eforturilor depuse timp de peste trei ani de un colectiv, alcătuit din cadre politice și experți de mare valoare, în vederea modificării sistemului constituțional.

Noua Constituție iugoslavă, a cărei intrare în vigoare a fost salutată de întreaga presă drept un eveniment de o importanță politică excepțională și o piatră de hotar în construcția socialistă, a fost aprobată în prealabil de toate camerele adunării federale și de adunările republicilor și provinciilor autonome. Timp de cîteva luni, ea a constituit, de asemenea, obiectul unor dezbateri publice, la care cetățenii iugoslavi au participat în masă. Prin propunerile lor, ei au contribuit la îmbunătățirea textului, și-au exprimat adeziunea față de prevederile constituției, precum și hotărîrea de a acționa, sub conducerea Uniunii Comuniștilor, în direcția traducerii ei în viață.

Momentul solemn al intrării în vigoare a legii supreme a țării a constituit un prilej în plus pentru relevarea motivelor care au determinat adoptarea noii Constituții, precum și a esenței actualelor prevederi constituționale. După cum se știe, aceasta este a patra constituție adoptată în Iugoslavia în perioada de după eliberare, fiecare dintre ele marcînd o nouă etapă istorică pe calea făuririi societății socialiste, rezultat al ritmului dinamic de dezvoltare a Iugoslaviei.

Noua Constituție consemnează importantele transformări înregistrate în toate domeniile vieții sociale, economice și politice. Pe plan economic, schimbările constituționale vizează crearea condițiilor ca oamenii muncii să-și exercite și mai direct conducerea economiei, a întregului proces de producție, posibilitatea de a decide soarta valorilor materiale și spirituale create de ei. Forma prin care se realizează aceste obiective o constituie organizația de bază a muncii asociate — celula economică și politică de bază a societății iugoslave, pe care se întemeiază întregul sistem al relațiilor de producție și repartiție. În același timp, schimbările în sistemul politic urmăresc crearea posibilităților pentru ca întreaga clasă muncitoare iugoslavă, toți oamenii muncii, pe lîngă puterea economică, să dețină și puterea politică, astfel încît interesele lor să devină determinante în sfera deciziilor politice. Noua formă instituționalizată de Constituție — sistemul delegaților — vizează asigurarea influenței directe a oamenilor muncii asupra tuturor deciziilor politice ale organelor puterii de la nivel comunal pînă la nivel republican și federal. Introducerea sistemului delegaților este apreciată aici ca un pas istoric în îmbunătățirea sistemului reprezentativ, ceea ce va permite clasei muncitoare să participe direct la conducerea treburilor obștești.

Noua Constituție consemnează, în același timp, raporturile noi dintre federație, pe de o parte, și republici și provincii autonome, pe de altă parte, raporturi introduse prin amendamentele din 1971. În acest fel, se creează cadrul de manifestare a rolului și răspunderii sporite a republicilor și provinciilor autonome, atît pentru dezvoltarea proprie, cît și pentru înfăptuirea politicii de interes general.

În ceea ce privește activitatea externă a țării, noua Constituție reafirmă principiile pe care se întemeiază relațiile internaționale ale Iugoslaviei — respectarea suveranității naționale și a egalității în drepturi, neamestecul în treburile interne ale altor țări, rezolvarea conflictelor internaționale pe cale pașnică, internaționalismul socialist, exprimînd hotărîrea Iugoslaviei de a participa activ la eforturile tuturor forțelor progresiste pentru promovarea cauzei păcii și socialismului în lume.

Noile principii consfințite de legea fundamentală a țării și pe care se întemeiază întregul edificiu al sistemului politic, economic și social se reflectă și în noua structură a parlamentului. Parlamentul — denumit Adunarea R.S.F. Iugoslavia — trece la o structură bicamerală (în loc de cinci camere ca pînă acum), reunind 308 delegați (în forma de pînă acum, 650 deputați) — 220 în consiliul federal, alcătuit din delegați aleși de consiliile adunărilor comunale, și 88 în consiliul republicilor și provinciilor, alcătuit din delegați aleși de consiliile adunărilor republicane și provinciale. De asemenea, numărul membrilor Prezidiului R.S.F.I. va fi redus de la 22 la 9, respectiv cîte un reprezentant din fiecare republică și provincie autonomă, plus președintele U.C.I., care este, prin funcție, membru al acestui organism. Constituția stipulează competențele fiecărui organism în parte, precum și durata mandatului. În ceea ce privește durata mandatului, Constituția prevede că Iosip Broz Tito poate fi ales președinte al republicii fără limitarea duratei, excepție impusă de rolul istoric jucat de președintele Iugoslaviei și al U.C.I. în războiul de eliberare națională și în revoluția socialistă, precum și ca urmare a voinței exprimate de oamenii muncii și cetățenii Iugoslaviei.

O dată cu intrarea în vigoare a noii Constituții, se încheie mandatul de 5 ani al actualei Adunări federale, care a avut de rezolvat unele din cele mai importante probleme din viața politică, economică și socială a țării. Potrivit prevederilor noii legi supreme a Iugoslaviei, în lunile următoare se vor desfășura alegeri pentru organele reprezentative, de la nivel comunal pînă la nivel federal. Se apreciază că în componența delegaților vor intra aproximativ un milion de oameni, ceea ce înseamnă că vor fi chemați să participe la rezolvarea treburilor obștești unul din patru salariați, sau unul din 20 de locuitori ai țării. Adunarea R.S.F. Iugoslavia va fi constituită, după cum prevede calendarul politic, pe la jumătatea lunii mai.

Alături de Congresul al X-lea al Uniunii Comuniștilor din Iugoslavia, fixat pentru ultimele zile ale lunii mai, adoptarea Constituției este apreciată drept un eveniment ce își va pune amprenta pe întreaga evoluție ulterioară a vieții politice, economice și sociale a țării.

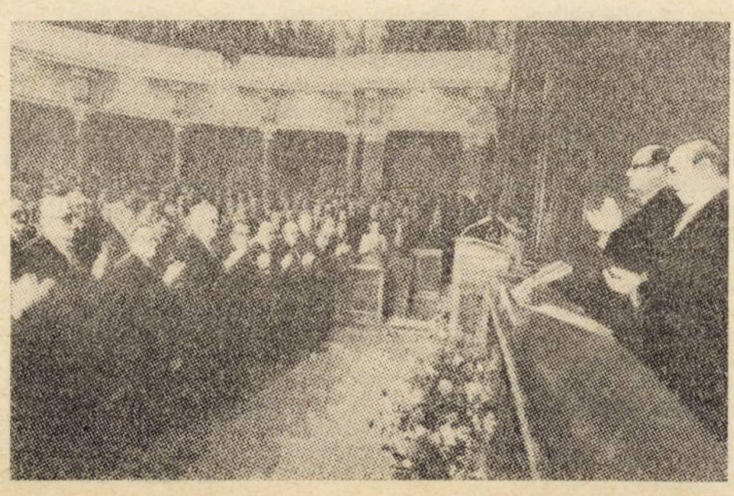

Moment solemn în clădirea parlamentului: deputații Adunării federale a R.S.F. Iugoslavia au primit cu aplauze îndelungate proclamarea, de către Mika Spiliak, președintele Consiliului Popoarelor, a noii Constituții

BUDAPESTA

Procese automatizate în transportul aluminiului la uzinele din Székesfehervár

Investiţiile anului 1974

Corespondenţă de la Aurel Pop

Călătorul care cutreieră azi oraşele Ungariei socialiste constată că întreaga ţară e un adevărat şantier. Localităţi care, secole de-a rîndul, aveau un caracter agrar, au devenit, în anii puterii populare, importante centre industriale. Sînt, azi, în Ungaria, oraşe care pînă mai ieri nici nu figurau pe hartă. Aş aminti, de pildă, Dunaujvaros şi Leninvaros. Această remarcabilă transformare se datoreşte politicii economice a partidului, care a orientat investiţiile pentru dezvoltarea regiunilor mai puţin dezvoltate. Astfel, în perioada celor de-al 2-lea, al 3-lea şi al 4-lea planuri cincinale, trei sferturi din valoarea investiţiilor au fost îndreptate spre industrializarea judeţelor rămase în urmă. Ca urmare, oraşele agricole lipsite de industrie ca Szolnok, Debrecen, Nyiregyhaza, Szekesfehervar, Tatabanya şi multe altele sînt azi centre industriale.

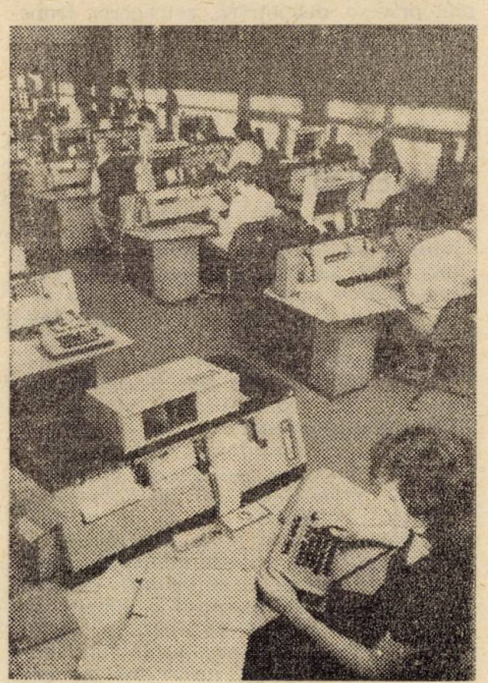

La întreprinderea de distribuire a energiei electrice din Pécs a fost instalat un nou computer, denumit „Robotron-21", care are o memorie de 450 de date şi poate efectua un număr de 80 000 de operaţii matematice pe secundă

Pentru dezvoltarea continuă şi uniformă a ţării, an de an se fac investiţii tot mai mari. În 1974, de pildă, investiţiile din sectorul socialist vor creşte cu 10 la sută faţă de anul precedent, cifrîndu-se la 117—118 miliarde forinţi. În vederea îndeplinirii planului de investiţii, Consiliul de Miniştri al R. P. Ungare a hotărît ca, în anul acesta, să se procedeze la o concentrare a investiţiilor. În acest scop, un număr de 9 investiţii, care vor începe în acest an, vor totaliza 36 miliarde de forinţi.

În aceste zile am vizitat unele din cele mai mari şantiere ale anului 1974. Primul popas — şantierul termocentralei atomice de la Paks. La întrebarea firească : „De ce se construieşte termocentrala tocmai aici, la Paks, pe malul Dunării, departe de Budapesta şi de orice alt oraş al ţării ?" am primit răspuns de la împuternicitul Ministerului Industriei Grele, Zsabo Benjamin, care mi-a spus : „Amplasarea unei termocentrale atomice impune o seamă de condiţii, şi anume: să fie situată lîngă un bazin mare de apă, pentru că este mare consumatoare de apă, departe de aşezări omeneşti şi într-o zonă lipsită de vînturi puternice, care ar putea transporta reziduurile care ies pe coş, în localităţile din împrejurimi". După multe studii, specialiştii au hotărît ca locul de amplasare să fie la Paks, localitatea care întruneşte toate aceste condiţii. Investiţiile alocate pentru termocentrala atomică depăşesc 14 miliarde forinţi, situîndu-se în fruntea investiţiilor din acest an. Acest gigant va produce în prima etapă, în 1980, 880 megawaţi, în 1987 va ajunge la 2000 megawaţi, iar într-un viitor îndepărtat îşi va dubla capacitatea.

Un alt şantier : fabrica de PVC din cadrul Combinatului chimic din Borsod. Această unitate a industriei chimice va ocupa o suprafaţă de 40 hectare şi va fi una dintre cele mai mari de acest fel din Europa. În 1977, ea va intra în funcţiune şi va produce anual 150 000 tone praf PVC. Investiţiile alocate depăşesc 9 miliarde forinţi, din care o treime se va cheltui în acest an. Aici, paralel cu fabrica se construiesc şi locuinţe. La început sînt prevăzute 240 apartamente, dar, cu timpul, se va înălţa un nou cartier. Se lucrează deja la construcţia a două blocuri de cîte 10 etaje.

Printre marile investiţii ale anului 1974 se numără şi conducta de petrol „Adriatica". Recent, pe insula Kerk, în apropiere de portul iugoslav Rijeka, s-a semnat actul de începere a lucrărilor. Conducta, care va fi dată în folosinţă în 1976, va transporta petrolul adus din ţările Orientului Apropiat în porturile adriatice, spre Ungaria şi Cehoslovacia. Capacitatea conductei va fi de 10 milioane tone pe an.

Tot în acest an va începe şi construcţia fabricii de ciment de la Belapatfalva, cu o capacitate de 1 150 000 tone pe an. Odată cu darea în folosinţă a acestei unităţi, producţia de ciment a Ungariei va creşte cu 20 la sută. De asemenea, în cooperare cu Polonia, se va construi o fabrică de fire sintetice, care, începînd din 1977, va produce peste 5 000 tone din acest produs. Tot în acest an, vor începe şi extinderea oţelăriei de la Ozd, construcţia unei fabrici de tricotaje şi a unui combinat de carne la Gyula.

În afară de aceste investiţii industriale, în R. P. Ungară se vor construi în 1974 peste 84 000 de apartamente, creşe pentru 2 400 copii, săli de clasă, magazine universale, cinematografe, case de cultură.

În faţa constructorilor unguri, după cum se vede, stau în acest an sarcini mari, dar entuziasmul cu care se lucrează pe fiecare şantier este apreciat ca o garanţie că investiţiile anului 1974 vor fi date la timp în folosinţă.

Președintele Pakistanului, Chaudhry (stînga), premierul Republicii Bangladesh, Mujibur Rahman (centru), și premierul pakistanez, Zulfikar Ali Bhutto

Președintele egiptean Anwar Sadat rostind discursul său la Conferința islamică

LAHORE

Reuniunea islamică la nivel înalt

Corespondență de la Ion Puținelu

Precedată de întîlnirea miniștrilor de externe și altor oameni de stat din 39 de țări, cea de-a doua Conferință la nivel înalt a țărilor islamice și-a desfășurat lucrările, între 22 și 24 februarie, în localitatea pakistaneză Lahore. De-a lungul celor trei zile cît au durat, lucrările Conferinței la nivel înalt au fost urmărite cu deosebit interes, fapt subliniat și de prezența la Lahore a numeroși corespondenți și trimiși speciali ai presei străine.

Celei de-a doua Conferințe a țărilor islamice i-au fost adresate mesaje de către numeroși șefi de stat.

Textul mesajului adresat Conferinței de tovarășul **Nicolae Ceaușescu** a fost distribuit reprezentanților celor 39 de țări participante la reuniune care, luînd cunoștință de conținutul lui, au dat o înaltă apreciere poziției exprimate de șeful statului român în legătură cu obiectivele Conferinței și rolul reuniunii de la Lahore, de a contribui la reglementarea pe cale politică a situației din Orientul Apropiat, la întărirea luptei pentru pace și cooperare internațională. Mesajul tovarășului Nicolae Ceaușescu a fost publicat de întreaga presă pakistaneză.

Înainte de a examina rezultatele cu care s-a încheiat reuniunea de la Lahore, vom releva — ca un act pozitiv, care corespunde cerințelor normalizării relațiilor dintre state și care, de asemenea, a contribuit la crearea unui climat favorabil desfășurării cu succes a reuniunii islamice —, faptul că Pakistanul și Republica Bangladesh au hotărît să se recunoască reciproc, eveniment în urma căruia premierul Republicii Bangladesh, Mujibur Rahman, a venit la Lahore spre a participa la lucrările reuniunii.

Printre șefii de stat participanți la Conferință s-au aflat Houari Boumediene, președintele Algeriei, Anwar Sadat, președintele Egiptului, Moamer El Geddafi, președintele Libiei, Hafez Al-Assad, președintele Siriei, Gaafar Numeiry, președintele Sudanului, regele Feisal al Arabiei Saudite. La lucrări au luat parte și Yasser Arafat, președintele Comitetului Executiv al Organizației pentru Eliberarea Palestinei, precum și reprezentanți ai unor țări care au statut de observator.

Convocată din inițiativa Arabiei Saudite și a Republicii Islamice Pakistan, Conferința la nivel înalt a țărilor islamice a avut ca obiectiv principal afirmarea solidarității celor 37 de țări participante cu țările arabe în lupta pentru redobîndirea teritoriilor ocupate de Israel în timpul conflictului din iunie 1967 și pentru o reglementare justă și durabilă a situației din Orientul Apropiat.

Solidaritatea țărilor islamice cu cauza arabă a fost exprimată și în cadrul reuniunii de la Rabat, din septembrie 1969, cînd a fost reafirmat principiul după care nu poate fi recunoscută, sub nici o formă, anexarea de către un stat a teritoriilor altui stat sau ale unui grup de state prin folosirea forței și amenințarea cu forța.

Președintele celei de a doua conferințe islamice, premierul pakistanez Zulfikar Ali Bhutto, opina că „elementele esențiale ale soluționării conflictului din Orientul Apropiat privesc, deopotrivă, retragerea trupelor israeliene din toate teritoriile arabe ocupate și restabilirea drepturilor poporului palestinian. Împreună, aceste elemente

PARTICIPANȚI

— 18 țări arabe : Iordania, Siria, Algeria, Bahrein, Statul Emiratelor Arabe Unite, Egipt, Kuweit, Liban, Sultanatul Omar, Qatar, Sudan, Tunisia, Republica Arabă a Yemenului, Republica Democrată și Populară a Yemenului, Libia, Maroc, Arabia Saudită, Irakul.

— 14 țări africane : Guineea, Mali, Mauritania, Niger, Senegal, Sierra Leone, Somalia, Ciad, Gabon, Gambia, Camerun, Uganda, Volta Superioară, Republica Guineea-Bissau.

— 7 țări asiatice : Afganistan, Indonezia, Pakistan, Turcia, Malayezia, Iranul și Republica Bangladesh.

Irakul și R.P.D. a Yemenului au participat ca observatori.

De asemenea, a participat o delegație a Organizației pentru Eliberarea Palestinei, condusă de Yasser Arafat.

A fost prezent secretarul general al Ligii Arabe, Mahmud Riad.

PRECEDENTE

Prima conferință islamică la nivel înalt a avut loc la Rabat, în septembrie 1969. La baza convocării ei a stat incendierea moscheei El Aqsa din Ierusalim, în luna august, același an. Inițiativa întrunirii a aparținut miniștrilor afacerilor externe ai țărilor membre ale Ligii Arabe. Dar, încă din ianuarie 1966, regele Feisal al Arabiei Saudite își anunțase intenția de a reuni șefii de stat musulmani „pentru a putea fi examinate problemele comune".

La 22 septembrie 1969, la Rabat s-au întîlnit delegațiile a 25 de țări cu populație islamică și, la capătul a trei zile de discuții, a fost adoptată o declarație comună. Conferința decidea convocarea unei reuniuni a miniștrilor afacerilor externe la Djeddah, în martie 1970, pentru „a pune bazele unui secretariat permanent însărcinat cu asigurarea legăturii între statele participante și coordonarea acțiunii lor". Conferințe islamice ale miniștrilor de externe au mai avut loc în decembrie 1970 — la Karaci, din nou la Djeddah — în martie 1972 și la Benghazi — în martie 1973.

ISLAMISMUL

Islamismul include mai multe curente, dintre care principalele sînt reprezentate de sunniți (90 la sută dintre musulmani, împărțiți în diferite rituri : șafeit, hanefit, malekit, hanbalit ș.a.) ; șiiți (8,85 la sută), kharedjiți.

În lume există 26 de țări în întregime islamice, dar musulmanii reprezintă o populație importantă în alte 43 de țări. Deși aceste țări sînt diferite din punct de vedere etnic, lingvistic, cultural ,social, sau politic, ele au toate drept caracteristică apartenența la lumea în curs de dezvoltare și, într-un trecut mai depărtat sau mai apropiat, au suferit consecințele dominației străine. Islamismul a căpătat, în aceste țări, dincolo de semnificația religioasă, sensul unui mijloc de eliberare națională.

derivă din principiile raționale ale reinstaurării unei păci drepte și durabile".

Cele trei zile de dezbateri au demonstrat voința țărilor participante de a mobiliza un larg sprijin internațional pentru reglementarea situației din Orientul Apropiat în conformitate cu aspirațiile legitime ale popoarelor din această zonă. Apreciind că lucrările Conferinței de la Lahore au marcat un deplin succes în atingerea obiectivelor pe care și le-a propus, președintele Sadat a afirmat că este timpul să se treacă la măsuri concrete de materializare a sprijinului față de cauza arabă.

Printr-un consens unanim, țările participante au decis în rezoluțiile adoptate cu privire la Orientul Apropiat să acorde întregul ajutor, deplin și efectiv, Egiptului, Siriei, Iordaniei și poporului palestinian în lupta lor legitimă pentru recuperarea teritoriilor ocupate, precum și alte recomandări vizînd concretizarea acestui efort. Se reafirmă că Organizația pentru Eliberarea Palestinei este singurul reprezentant legitim al națiunii palestiniene în lupta sa justă.

Solidaritatea față de cauza arabă a permis reuniunii de la Lahore o apropiere mai mare între țările islamice în direcția reglementării unor probleme specifice ale relațiilor dintre ele. În acest sens, problemele dezvoltării cooperării economice, politice și în alte domenii între țările participante și-au găsit expresia în cuvîntările rostite de șefii delegațiilor, deși ele nu au făcut obiectul agendei de lucru. Președintele Algeriei, Houari Boumediene, a fost cel care a atras atenția asupra necesității de a fi întreprinse măsuri hotărîte în vederea dezvoltării într-un ritm mai susținut a economiilor țărilor respective, pentru a asigura cerințele de progres și de îmbunătățire a condițiilor de viață ale popoarelor lor. „Experiența umană, a declarat Boumediene, a arătat în multe locuri din lume că numai legăturile spirituale, de orice nuanță ar fi ele, nu se dovedesc destul de puternice pentru a rezista loviturilor sărăciei și ale ignoranței". Numeroși alți delegați au subliniat atitudinea țărilor lor pentru o cooperare inter-islamică și crearea unui fond care să servească la finanțarea proiectelor economice din țările mai puțin dezvoltate. Această idee a fost susținută mai ales de o serie de țări islamice din Africa.

Pe plan general, lucrările Conferinței la nivel înalt a țărilor islamice de la Lahore au demonstrat hotărîrea țărilor participante de a-și aduce o contribuție crescîndă la soluționarea problemelor majore ale vieții internaționale contemporane.

Washington. Întîlnire la Departamentul de Stat al S.U.A. între (de la stînga spre dreapta) ministrul afacerilor externe al Arabiei Saudite, Omar Sakkaf, vicepreședintele american Gerald Ford, ministrul afacerilor externe egiptean Ismail Fahmi și secretarul de stat Henry Kissinger

ORIENTUL APROPIAT

Noi inițiative diplomatice

Abia reîntors de la Conferința miniștrilor de externe latino-americani, secretarul de stat Henry Kissinger a părăsit din nou Washingtonul, luni, 25 februarie, pentru o misiune în Orientul Apropiat. Călătoria a fost pregătită prin căile diplomatice obișnuite, dar și de întrevederile avute în capitala S.U.A. de miniștrii de externe ai Egiptului și Arabiei Saudite, respectiv Ismail Fahmi și Omar Sakkaf. De altfel, chiar președintele Nixon a ținut să informeze personal presa despre noua misiune, după convorbirile ce le-a avut, la 18 februarie, cu cei doi miniștri arabi.

Principalele etape ale acestui al patrulea turneu în Orientul Apropiat al șefului diplomației americane sînt, de data aceasta, Damasc și Tel Aviv, scopul deplasărilor fiind realizarea unei dezangajări a forțelor pe frontul sirian și obținerea participării Siriei la Conferința de pace de la Geneva. Citînd surse O.N.U., ziarul egiptean „Al Ahram" anunță că guvernul sirian va remite lui Henry Kissinger lista prizonierilor de război israelieni, cu prilejul vizitei acestuia la Damasc, la 27 februarie, listă ce va fi remisă Israelului în schimbul unei declarații de principiu a guvernului israelian că este dispus să evacueze teritoriile siriene ocupate. Discuțiile militare siriano-israeliene se vor putea atunci angaja, sub auspiciile O.N.U., potrivit acelorași modalități sub care s-au desfășurat negocierile de la km 101. Cotidianul libanez „Al Yom" avansează chiar ideea existenței unui plan de dezangajare siriano-israelian, care ar cuprinde următoarele puncte : Israelul se va retrage complet din toate teritoriile siriene ocupate în octombrie ; Israelul se va retrage din Golan-ul ocupat în 1967 pe o adîncime de 8—10 km, în Kuneitra urmînd a fi instalată o administrație civilă siriană, iar în regiunea evacuată trupe ale O.N.U. ; această reglementare parțială va fi însoțită de un angajament al secretarului de stat american cu privire la retragerea completă a Israelului din teritoriile arabe ocupate și la punerea în aplicare a rezoluției 338 a Consiliului de Securitate din 22 octombrie 1973.

Condiția eliberării prizonierilor de război israelieni — sublinia, săptămîna trecută, președintele Hafez Al-Assad, într-un interviu acordat ziarului „Al Bayrak" — este ca Israelul să autorizeze repatrierea refugiaților sirieni din Golan. „Siria — declara șeful statului sirian — nu numai că este gata să remită lista prizonierilor de război, dar și să-i repatrieze, dacă Israelul respectă convențiile de la Geneva. Pentru aceasta, Israelul trebuie să permită reîntoarcerea refugiaților sirieni din Golan, care sînt în număr de 170 000. Numai atunci vom elibera prizonierii israelieni".

Vizita lui Kissinger în zonă a impulsionat eforturile premierului Golda Meir de a constitui noul guvern israelian, eforturi care întîmpină mari dificultăți. Într-ade-

La 20 februarie a luat sfîrșit cea de-a patra etapă a dezangajării militare la Suez, prin retragerea ultimelor trupe israeliene de pe malul occidental al Canalului. În cursul nopții, teritoriul respectiv a fost preluat de forțele egiptene

văr, Israelul traversează cea mai gravă criză guvernamentală din 1948 încoace. Amenințarea, formulată la 19 februarie, de generalul Dayan, că nu va participa la noua formațiune guvernamentală în împrejurările în care în sînul partidului se exprimă vii critici la adresa sa, a complicat simțitor sarcina premierului, și așa deosebit de grea, ca urmare a eșecului tratativelor cu Partidul Național Religios, aliat tradițional al Partidului Muncii. Se pare că Moshe Dayan condiționează acordul său de a păstra portofoliul apărării de un vot de încredere al organismelor responsabile ale Partidului Muncii. În această situație, Golda Meir anunța că va forma un guvern minoritar, urmînd să păstreze la dispoziția Partidului Național Religios, în cazul că acesta își va schimba hotărîrea, portofoliile ministerelor de interne, cultele și asistența publică. S-ar putea, de asemenea, să fie păstrat și portofoliul apărării, în speranța că generalul Dayan va reveni asupra deciziei sale. Nu este exclusă nici eventualitatea ca, în cazul unui eșec al eforturilor premierului Golda Meir, să se recurgă, în cele din urmă, la organizarea de noi alegeri legislative.

În legătură cu un alt scop al misiunii lui Henry Kissinger în Orientul Apropiat, acela de a obține abrogarea embargoului petrolier arab, observatorii apreciază că „acest obiectiv rămîne vag și nesigur, în pofida convorbirilor avute, la 18 și 19 februarie, de președintele Nixon și secretarul Departamentului de Stat cu miniștrii de externe egiptean și saudit". Secretarul de stat american continuă strădaniile sale de a separa problema ridicării embargoului petrolier de cea a negocierilor sirianoisraeliene. Potrivit declarațiilor șefului diplomației saudite, Omar Sakkaf, embargoul nu va fi ridicat decît progresiv, în funcție de progresele realizate de Kissinger în cursul misiunii sale și, în orice caz, nu înainte ca miniștrii arabi ai petrolului să se întrunească în următoarele două sau trei săptămîni. „Astfel, abrogarea embargoului petrolier, — scrie «Le Monde» — imprudent anunțată ca iminentă de președintele Nixon în mesajul adresat Congresului, nu ar putea interveni decît într-o lună sau două și atunci numai dacă misiunea lui Kissinger va fi fructuoasă".

În noul său turneu, șeful diplomației americane a inclus și o serie de alte capitale arabe, în primul rînd Cairo, unde el se va strădui să „asigure pe președintele Sadat că dezangajările din Sinai și Golan nu reprezintă decît o primă etapă, iar conferința de la Geneva își va relua lucrările, de data aceasta cu participarea Siriei" (France Presse). În cadrul unei conferințe de presă organizată la Lahore, șeful statului egiptean, Anwar Sadat, își exprima convingerea că negocierile lui Kissinger în zonă vor înregistra progrese și că se poate ajunge la o formulă de dezangajare pe frontul sirian, așa cum s-a întîmplat pe frontul egiptean. Dezangajarea în Golan, a spus președintele Sadat, trebuie să intervină înainte de reluarea Conferinței de pace de la Geneva („Noi nu putem merge la Geneva fără Siria"), subliniind că, în această problemă, nu există nici o divergență între opinia sa și cea a președintelui Assad.

Încercările de a consolida frontul comun interarab, în ajunul sosirii lui Henry Kissinger în zonă, sînt reflectate și de reuniunea restrînsă la nivel înalt, desfășurată la 21 februarie în capitala Arabiei Saudite, între președinții Geddafi, Sadat, Al Iriani și regele Feisal. Observatorii remarcă, în afară de reconcilierea libiano-egipteană, faptul că este prima vizită oficială întreprinsă de președintele Libiei în Arabia Saudită.

Rodica Georgescu

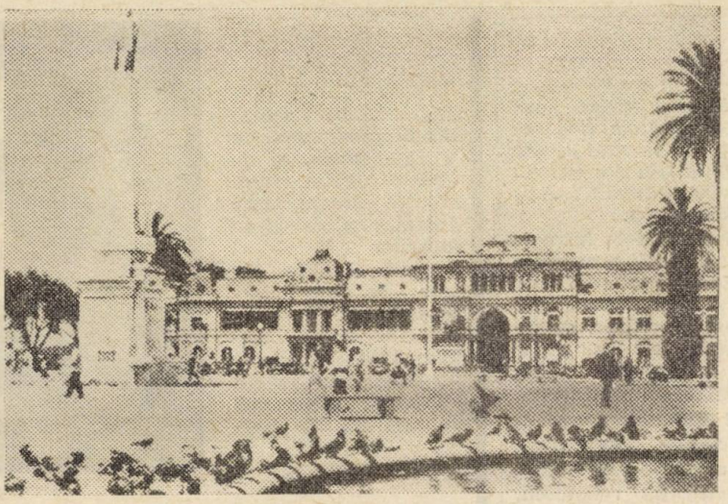

În „inima orașului" se află și Casa Rosada, sediul președintelui și al guvernului federal

REPORTAJ PE GLOB

GRAN BUENOS AIRES

Valentin Păunescu

Cînd, în februarie 1536, spaniolii puneau piatra de temelie a fortului-port Santa Maria del Buen Airen, nu-și imaginau că, peste patru secole și jumătate, această așezare de pe malul imensului estuar La Plata se va converti într-una dintre marile metropole ale lumii. Buenos Aires, capitala Republicii Argentina, este un poligon de aproximativ două sute de kilometri pătrați, dar conglomeratul urban ce poartă numele de Gran Buenos Aires include încă 3 680 de kilometri pătrați. Un activ și dinamic centru politic, comercial, financiar și cultural al țării și al emisferei sud-americane, o prezență cvasipermanentă în rubricile de politică externă ale presei mondiale.

Orașul a avut o dezvoltare aparte, cu consecințe nu numai asupra concepției în care a fost construit, ci și asupra formării populației sale. Acest ultim element a fost fundamental pentru determinarea trăsăturilor specifice pe care le are și care îl deosebesc esențial de oricare centru urban latino-american. (Poate doar Sao Paulo să îi semene, într-o oarecare măsură). La sfîrșitul secolului al XVII-lea, Buenos Aires avea 4 000 de locuitori. O sută de ani mai tirziu, numărul locuitorilor crescuse de-abia la 16 000, iar, în 1869, ajunsese la 177 000. Începînd din 1880, valuri intense de imigranți au venit în La Plata și, în mai puțin de un secol, pe o zonă ce reprezenta doar unu la sută din teritoriul statului a crescut un oraș cu peste nouă milioane de locuitori.

Primul contact cu Gran Buenos Aires este oarecum derutant. Privit prin fereastra avio-

Viața orașului începe în port

Buenos Aires. Un activ și dinamic centru politic, comercial, financiar și cultural al țării și al emisferei sudice

nului, pare un „oraș culcat" pe o suprafață fără margini (este de cinci ori mai întins decît Parisul). O aglomerare ordonată de cuburi din beton și sticlă, opera unui matematician, în ceasurile de divertisment, care le-a dispus potrivit logicii liniei drepte și a unghiului de 90 de grade (un unghi obtuz sau unul ascuțit sînt excepții). Dispunerea de această manieră a străzilor și edificiilor este o urmare a legilor impuse de spanioli coloniilor lor din America de Sud, avînd la bază sistemul cuadrelor: străzile se taie aproape toate în unghi drept, la fiecare 100–130 de metri, cuprinzînd pe aceeași distanță o sută de edificii numerotate. Dacă te familiarizezi cu sistemul respectiv, este aproape o performanță să te rătăcești sau să nu găsești o adresă anume.

Buenos Aires n-are exuberanța vegetală a tropicelor și orașul te primește oarecum neutru, lăsîndu-te parcă să înțelegi singur că întreaga sa viață este îndreptată spre muncă și eficiență.

Viața orașului începe în port pentru că Buenos Aires-ul este, înainte de toate, unul dintre cele mai mari porturi ale emisferei sudice. Instalațiile sale se întind pe mai bine de șapte kilometri, prelungindu-se apoi cu încă douăzeci de cheiuri, la care acostează vapoare din toate continentele. Aici, alături de vechile arcade sub care se adăpostesc mici baruri pentru marinarii sosiți din cursă și neverosimile bazare orientale, se află uriașele hale frigorifice, unde este depozitată, înainte de încărcare, faimoasa carne de bovine argentiniană, prețuită pe toate piețele din lume, silozurile unde sînt inmagazinate milioane de tone de grîu, înainte de a fi transportate spre marile centre urbane ale lumii. Tot de aici pleacă spre numeroase țări tractoare, autoturisme, produse ale industriei electrotehnice, țesături, confecții etc.

Edificii de zeci de etaje, care te obligă să-ți arunci capul pe spate pentru a privi o bucățică de cer, găzduiesc birourile marilor societăți de import-export ale societăților de asigurări. Mergînd pe lîngă ele, intri în „inima orașului", un dreptunghi în care se află reunită chintesența puterii politice, economice și financiare a țării: Casa Rosada, sediul președintelui și al guvernului federal, sediile ministerelor, ale marilor industrii naționale, ale marilor societății comerciale, ale băncilor. Undeva, în stînga Casei Rosada, cu fața spre Plaza de Mayo, se află o clădire masivă, sediul Ministerului Economiei, de unde echipa condusă de ministrul José Gelbard dirijează aplicarea prevederilor planului trienal de dezvoltare economică și socială, concretizare a programului de reconstrucție și construcție a economiei naționale prezentat de mișcarea justițialistă, program care a întrunit „consensul electoral" din septembrie trecut, jucînd, totodată, rolul de catalizator al tuturor forțelor democratice ale țării, interesate în progresul și bunăstarea națiunii.

Capitala țării, Gran Buenos Aires, participă la realizarea obiectivelor acestui program în ritmul care îl caracterizează. Cu atît mai mult cu cît, într-un an de guvernare peronistă, a pierdut faima tristă de orașul latino-american cu unul dintre cele mai înalte ritmuri de inflație, cîștigînd-o pe aceea de a fi unul dintre puținele locuri de pe continentul sudic unde costul vieții se reduce. La începutul acestei luni, secretarul pentru comerț, Miguel Revestido, anunța, într-o conferință de presă, că în luna ianuarie a anului în curs costul vieții s-a redus cu 5,7 la sută, adăugînd că, în primele opt luni ale guvernului constituțional, prețurile la consumator au crescut doar cu 2,6 la sută, spre deosebire de creșterea cu 42,1 la sută înregistrată în primele cinci luni ale anului 1973.

Declarațiile secretarului pentru comerț erau, în fond, expresia cifrică a unei situații pe care „Los Portenos", cum li se spune și cum le place să-și spună ei înșiși, locuitorii marii metropole, o cunosc prea bine. În cursul ultimelor șapte luni ale anului 1973, elegantele vitrine de pe Florida, Avenida Santa Fe, de pe Cordoba sau Corrientes, marile artere comerciale ale capitalei argentiniene afișau prețurile diferitelor mărfuri expuse, cu mențiunea reducerii de 15 la sută, decisă de autorități. La un număr de produse considerate de strictă necesitate, conform cu prevederile „Pactului social", fuseseră stabilite prețuri noi.

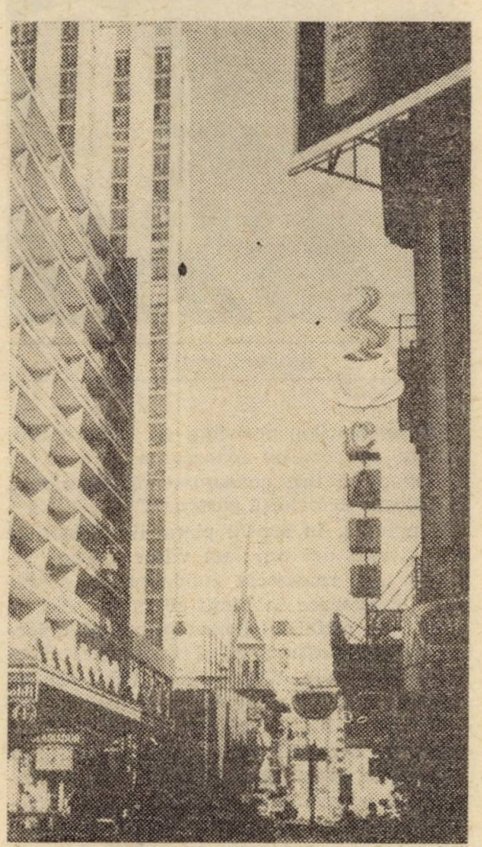

Edificii cu zeci de etaje, care te obligă să-ți arunci capul pe spate pentru a privi o bucățică de cer

Orașul pare să nu doarmă și să nu se odihnească niciodată

Scăpați de spectrul inflației, „Los Portenos" au amplificat cea de a doua dimensiune a vieții orașului lor: cea care începe dincolo de limita orelor de muncă. Poate că, înainte de toate, ar trebui spus că orașul acesta pare să nu doarmă și să nu se odihnească niciodată. Pe Corrientes, pe Lavalle, Florida sau Maipu poți intra la orice oră, ziua sau noaptea, într-o librărie, un magazin alimentar, un restaurant, un bar, o cafenea sau un cinematograf. Pentru ceasurile de dincolo de activitatea productivă, Gran Buenos Aires oferă locuitorilor săi 153 de parcuri mai mari sau mai mici, 37 de muzee, 11 000 de biblioteci publice, 45 de teatre, între care teatrul Colon, de reputație mondială, 10 stadioane cu capacități de la 40 000 de locuri pînă la 100 000 și cu echipe de fotbal cu rezonanță internațională, două hipodromuri, un autodrom. Patru canale de televiziune transmit zilnic peste 70 de programe, completîndu-se cu 15 emisiuni principale de radio și cu ziare și reviste tipărite în 26 de limbi.

Dar, pentru a descoperi pe de-a-ntregul această a doua dimensiune a vieții orașului, trebuie să ai șansa să te integrezi în structurile ei cele mai intime, pentru că totul și toate converg spre gusturile locuitorilor orașului. Buenos Aires-ul se apropie cu ușurință de străinul care știe cum să se integreze în imensa colectivitate umană, egală cu întreaga populație a multor țări. Cu atît mai mult cu cît „Los Portenos" își dezvăluie cu generozitate bogatele disponibilități afective care alcătuiesc „sufletul" acestui mare oraș.

Sînt disponibilități care, în momente cruciale din viața națiunii, urcă tensiunea metropolei la nivele pe care chiar cei care îl cunosc dintotdeauna le înregistrează, de fiecare dată, cu uimire. Am făcut cunoștință cu Gran Buenos Aires într-un asemenea moment. Era o noapte din toamna australă a anului 1973, o noapte ce însemna un hotar între două perioade ale istoriei contemporane ale națiunii argentiniene: sfîrșitul administrației militare și începutul perioadei de guvernare a guvernului constituțional, noaptea ce despărțea zilele de 24–25 mai 1973. În cursul dimineții lui 25 mai, aveau loc ceremoniile de instalare a guvernului constituțional, dar patru milioane de oameni începuseră această ceremonie cu o noapte înainte. Intensitatea cu care era celebrat acest eveniment nu a fost depășită decît de cea care s-a petrecut în septembrie, același an, cînd s-a anunțat rezultatul alegerilor ce consfințeau categorica victorie a generalului Peron.

MAREA BRITANIE

ALEGERILE

Cele trei săptămini de campanie electorală s-au încheiat. Astăzi, după ce, seara tîrziu, centrele de votare se vor fi închis, se va ști cine va forma viitorul guvern britanic ; se va ști dacă partidul care a condus țara în ultimii patru ani obține alt mandat, dacă opoziția va trebui să arate, în mod practic, că poate guverna mai bine, ori dacă a sosit timpul să se renunțe la actualul sistem electoral care favorizează cele două mari partide, dîndu-se liberalilor posibilitatea de a se pronunța asupra modului de soluționare a treburilor vieții statului.

Supozițiile din urmă cu trei săptămîni s-au adeverit : campania a fost una din cele mai strînse, mai aprinse din ultimele decenii, nu numai pentru că s-a desfășurat într-o perioadă de „stare de urgență", dar și pentru că problemele multiple ale vieții sociale și economice și întrebările privind viitorul imediat, în primul rînd, au obligat partidele să nu eludeze, pe cît posibil, răspunsurile la probleme ridicate de alegători. Conferințe de presă, întruniri electorale în diverse centre, dezbateri, emisiuni succesive la radio și televiziune — întregul arsenal al unei campanii electorale a fost pus în mișcare de cele 16 grupări politice care prezintă 2 132 candidați, pentru cele 635 mandate ale Camerei Comunelor.

Partidul laburist și-a prezentat, întîiul, manifestul electoral, sub titlul „Să lucrăm împreună". Potrivit acestui program, un viitor guvern laburist ar lua măsuri pentru stoparea inflației, ar renunța la controlul guvernamental al veniturilor, ar aboli legea antisindicală Carr, ar trece la importante naționalizări — așa cum s-a hotărît la conferința anuală din toamna trecută —, în primul rînd a resurselor de petrol și gaze naturale din Marea Nordului, a șantierelor navale și a industriei aeronautice. Accentul, în timpul campaniei electorale, a fost pus pe inflație și creșterea prețurilor, mai cu seamă că opinia publică era (și este) foarte sensibilă față de aceste probleme.

Evenimentele au fost, de altfel, favorabile laburiștilor. Guvernul Heath a anunțat noi creșteri de prețuri. Statisticile oficiale publicate la 14 februarie indicau o creștere, în ultimul an, a costului vieții cu 12 la sută, a prețurilor alimentare cu 20 la sută (și cu 50 la sută față de 1970). Or, s-a considerat că unul din elementele care au dat cîștig de cauză conservatorilor în iunie 1970 a fost tocmai promisiunea lor de a nu ridica aceste prețuri sau, în eventualitatea în care ar fi obligați să o facă, ele să se afle sub nivelul pe care îl indicau tendințele politicii economice laburiste. Harold Wilson a exploatat, pe cît a fost posibil, această promisiune neîndeplinită, stabilind, în același timp, și o directă legătură între insuccesele politicii conservatoare și prezența Marii Britanii în Piața comună. Vorbind despre „capitularea" lui Heath în fața C.E.E., Wilson declara că aderarea la acest organism con-

Edward Heath

form termenilor negociați de conservatori a avut ca rezultat extorcarea „a sute de milioane de lire consumatorilor britanici, în folosul celorlalți parteneri".

Concluzia, în sensul planurilor laburiste din ultimii doi ani : un viitor guvern laburist „va renegocia fundamental condițiile de aderare la Piața comună". Acesta a fost, de altfel, al doilea principal obiectiv al manifestului și al campaniei electorale laburiste. Wilson și partidul său au susținut că vor pune capăt procesului de integrare a Marii Britanii în C.E.E. și, în cazul în care nu ar obține condiții mai favorabile, populația britanică va fi chemată să se pronunțe, în cadrul unui referendum, dacă dorește să mențină asocierea cu acest organism sau să se retragă. În cazul în care cîștigă alegerile și vor încerca să traducă în fapte promisiunea lor, laburiștii vor întîmpina, se pare, mari dificultăți. De pe acum, membrii Pieței comune (prin glasul lui Walter Scheel) au declarat că este exclusă posibilitatea renegocierii condițiilor de aderare. În astfel de împrejurări, se întreabă mulți comentatori, vor avea, oare, laburiștii tăria să impună un referendum ori să rupă relațiile cu Piața comună ?

Partidul conservator și-a publicat manifestul electoral intitulat „Acțiune fermă pentru o Mare Britanie dreaptă", la trei zile după laburiști. Potrivit acestui program, conservatorii vor continua planurile riguroase, de pînă acum, de luptă antiinflaționistă ; în domeniul social — „călcîiul lui Ahile" al economiei britanice — se va continua politica de pînă acum, chiar mai drastic, întrucît controlul prețurilor și salariilor ar putea fi și mai strict și nu este exclusă o sporire a fiscalității ; se prevede, apoi, elaborarea unei noi legislații, în legătură cu „participarea muncitorilor la gestiunea întreprinderilor mari și mijlocii". În ceea ce privește relațiile cu Piața comună, deoarece „perspectivele pe termen lung ale agriculturii britanice n-au fost nicicînd atît de bune", conservatorii declară că vor continua toate acțiunile de colaborare cu ceilalți parteneri. Cum era de așteptat, în mare parte din intervențiile lor, conservatorii au susținut că starea economică actuală se datorează sporirii prețurilor mondiale la petrol și la celelalte materii prime. Adresîndu-se păturii „moderate" a alegătorilor, conservatorii au susținut „necesitatea unui guvern puternic, capabil să ia măsuri ferme pentru apărarea interesului național".

Partidul liberal a jucat în timpul campaniei electorale, într-o oarecare măsură, „un rol de vedetă", anunțînd o serie de idei considerate drept originale. Liberalii ar intenționa să controleze inflația „îmbinînd restructurarea economiei cu o politică permanentă a prețurilor și salariilor" ; mai precis, s-ar limita salariile medii, prețurile și dividendele unei companii la un nivel stabilit în prealabil și, în cazul în care prețurile unei companii ori beneficiile ei ar depăși acest nivel, compania ar urma să fie amendată, iar dacă un muncitor ar obține un salariu anual mai mare decît cel stabilit de guvern, ar urma să plătească un impozit suplimentar. Liberalii nu susțin, firește, sistemul naționalizării. Ei propun un salariu minim garantat, un sistem de participare a muncitorilor la acțiunile firmei, ameliorarea regimului de pensii și descentralizarea puterii prin crearea unor parlamente regionale în Scoția și Țara Galilor. Programul și numărul mai mare de candidați decît

ÎN TIMPUL

Harold Wilson

• *În alegerile din Marea Britanie se cheltuiesc foarte puține fonduri. În 1970, spre exemplu, campaniile lui Edward Heath și Harold Wilson au costat, fiecare, cîte 2 500 lire (6 000 dolari). Acum fondurile pentru campania electorală sînt și mai strict limitate prin lege : fiecare candidat nu poate depăși suma de 1 075 lire.*

• *Premierul nu candidează la alegeri decît în propriul său district, nu pe plan național — ca în sistemul american — și redevine premier numai ca urmare a faptului că partidul său a ieșit învingător.*

• *Prin lege, partidelor li se oferă emisiuni la radio și televiziune, care nu trebuie plătite. În acest an, conservatorii și laburiștii au avut cîte cinci emisiuni de televiziune și șapte de radio, liberalii — trei de televiziune și două de radio, iar toate celelalte partide care au prezentat 50 de candidați sau mai mult — cîte o emisiune.*

Procedura alegerilor

Potrivit sistemului electoral britanic, numai primul ministru poate decide asupra alegerilor, care au loc, prin tradiție, într-o joi. Edward Heath ceruse la 6 februarie, printr-o telegramă trimisă reginei Elisabeta a II-a (aflată într-un turneu în unele țări ale Commonwealth-ului), să dizolve parlamentul. Răspunsul a sosit în cursul nopții. Aceeași procedură a fost folosită în 1966 de Harold Wilson, regina aflîndu-se și în acea vreme în străinătate.

Prezența suveranei în țară este obligatorie, însă, după alegeri, pentru a desemna noul prim-ministru, dintre membrii partidului care a ieșit învingător. (Deși, teoretic, poate fi desemnată orice personalitate din acest partid, practic e numit liderul partidului care a cîștigat alegerile.) Au existat, însă, cazuri în care, partidul respectiv neavînd un lider cu autoritate, a fost ales un alt membru al partidului: în 1957, după demisia din postul de premier a lui Anthony Eden, a fost numit Harold Macmillan și nu Richard Butler; în 1963, după demisia lui Macmillan, a fost numit Alec Douglas-Home, preferat tot în dauna lui Butler.

Dacă partidul de guvernămînt este învins în alegeri, primul ministru înmînează reginei demisia, care e acceptată. În timp de o oră, o invitație de a veni la Buckingham Palace e trimisă liderului opoziției. Dacă el poate forma un guvern majoritar în Camera Comunelor, primește însărcinarea de a-l forma. Sărută mîna reginei și, din acel moment, devine premier. Dacă există dubii asupra majorității, liderul opoziției trebuie să se convingă, în decurs de 24 de ore, de sprijinul celorlalți parlamentari (alte partide sau independenții).

Sistemul electoral britanic e astfel constituit, încît, în cadrul unei circumscripții, candidatul cu cel mai mare număr de voturi cîștigă mandatul. Motivul: eliminarea necesității recurgerii la coaliție. Sistemul avantajează pe laburiști și conservatori.

Noul parlament își va ține ședința inaugurală la 12 martie.

la alegerile anterioare au determinat pe toți comentatorii să acorde oarecari șanse liberalilor, nu atît în sensul de a ieși învingători, cît de a juca un rol de „arbitru", între laburiști și conservatori.

Partidul comunist, care va prezenta 44 de candidați, a propus un program care cuprinde înghețarea prețurilor și a chiriilor, mărirea impozitelor celor avuți, extinderea naționalizărilor în sectoarele principale ale economiei, retragerea Marii Britanii din Piața comună, interzicerea exporturilor de capital și a cheltuielilor militare în străinătate. Pe de altă parte, partidul comunist a respins categoric a-

CAMPANIEI ELECTORALE

Jeremy Thorpe

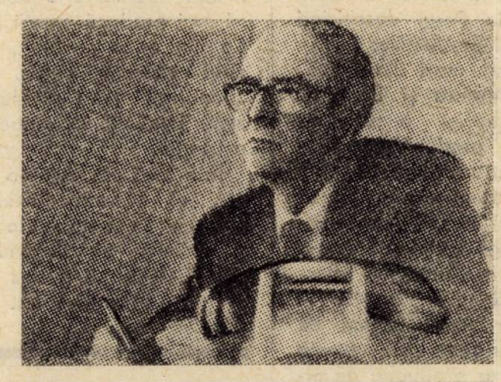

John Gollan

cuzațiile unor conservatori și, în primul rînd, ale ministrului de finanțe, Anthony Barber, potrivit căruia „comuniștii ar fi constrîns guvernul să treacă la alegeri". După publicarea unui articol în „Morning Star", John Gollan, secretarul general al partidului, a cerut direcțiunii B.B.C.-ului să i se permită să răspundă public acuzațiilor ministrului de finanțe, care constituie o deformare a adevărului. De altfel, împotriva unor astfel de învinuiri s-au ridicat și alte partide. Ziarul laburist „Daily Mirror", calificînd intervenția lui Barber ca „scandaloasă", scria că acesta „caută să provoace o «vînătoare de vrăjitoare», similară celei care a dezbinat Statele Unite în urmă cu douăzeci de ani" (mccarthysmul — n.n.).

Care sînt șansele partidelor în aceste alegeri ? Opiniile sînt încă oscilante, dar toate sondajele — operate de National Opinion Polls, Marplan, Opinion Research Centre, Gallup și Louis Harris — îi arată, cu diferențe mai mari sau mai mici, cîștigători pe conservatori. Este, însă, greu — chiar și comentatorii britanici o afirmă — să se facă un pronostic, întrucît ultima săptămînă și, în special, ultimele zile dinaintea alegerilor au cunoscut un nou suflu al întrunirilor și dezbaterilor, mai ales din partea laburiștilor. Liderul laburist Harold Wilson își joacă, de altfel, o ultimă carte, deoarece, dacă nu va reuși să readucă partidul său la putere, își reduce simțitor șansele de a-l mai conduce în viitor.

S-a vorbit mult, în ultima săptămînă mai ales, de rolul „de arbitru" pe care îl pot juca liberalii în aceste alegeri. Nemulțumiți de politica guvernelor anterioare, mulți alegători le-ar putea acorda voturile, fie în dauna conservatorilor, fie în dauna laburiștilor. Sistemul electoral britanic exclude posibilitatea unui guvern de coaliție și, cum liberalii nu par să fie, încă, atît de puternici încît să iasă singuri învingători, mandatele s-ar putea împărți în așa fel încît să se pună problema coaliției, căreia liderul liberal Jeremy Thorpe nu i-a dat un răspuns prea explicit. Heath și Wilson au declarat însă limpede (din motive strategice lesne de înțeles) că nu vor accepta nici un fel de coaliție. Pe de altă parte, în ultimele zile mai cu seamă, s-a emis ideea că un guvern liberal ar fi prea instabil și alegătorii britanici urmăresc să îndepărteze o asemenea instabilitate.

Stelian Țurlea

REFLECTOR

Uraniu îmbogățit

În discursul pronunțat la Washington, la deschiderea conferinței privind problemele energiei, secretarul de stat Henry Kissinger a relansat problema îmbogățirii uraniului, declarînd că „Statele Unite sînt gata să împărtășească partenerilor lor tehnologia îmbogățirii uraniului".

În cercurile interesate franceze, se apreciază că această propunere nu este nouă în sine căci, în 1971, guvernul american a mai făcut o ofertă asemănătoare. Conferințele care s-au ținut atunci, în noiembrie 1971, la Washington, nu au dus la nici un rezultat, condițiile puse de americani fiind socotite inacceptabile, atît de țările vest-europene, cît și de Japonia. Americanii cereau ca acordurile să fie semnate înainte de a fi deschis dosarul tehnic privind secretele de fabricație, cereau o participare a capitalului american la realizarea unei uzine multinaționale, un control al producției sale de către Agenția de energie atomică de la Viena. Totodată, în cercurile interesate franceze se menționează că relansarea propunerii americane intervine într-un moment în care tocmai s-a hotărît crearea uzinei EURODIF, de îmbogățire a uraniului, în apropiere de Pierrelatte și în momentul în care R.F. Germania, Marea Britanie și Olanda realizează, de asemenea, uzine de îmbogățire a uraniului prin procedeul ultracentrifugării.

Rămîne, deci, de știut dacă noua ofertă americană este însoțită de condiții mai puțin draconice ca în 1971. În acest caz, ea ar merita să fie studiată, căci vor trebui construite alte uzine pentru a satisface nevoile crescînde de uraniu îmbogățit.

(După **A.F.P.**)

O recentă vizită la Tokio a vicepremierului egiptean Abdel Kader Hattem a prilejuit fructuoase convorbiri cu omologul nipon, Takeo Miki, în urma cărora a fost semnată o înțelegere privind acordarea de către Japonia a unui credit de 280 milioane dolari

SILVER STORY

Costin C. Kirițescu

Se poate afirma cu toată siguranța că puțini dintre cititorii acestei rubrici au aflat despre existența d-lui Nelson Bunker Hunt. Și totuși, la ora actuală, dl Hunt este un personaj bine cunoscut în Occident. De exemplu, o revistă americană apreciată, cum este „Newsweek", a publicat zilele trecute un articol despre acest personaj, însoțit de o fotografie în care era înfățișat dansînd cu o tînără femeie : el rotund, ea subțirică, însă amîndoi arborînd zîmbete cuceritoare. Fotografia surprinde nu prin subiect, ci prin locul în care este plasată în revistă împreună cu articolul corespunzător. Ea apare pe pagina rezervată „Afacerilor și finanței", în care întîlnești mai rar cupluri dansînd, aci tratîndu-se, prin definiție, despre lucruri deosebit de serioase.

Specialiștii în afacerile și finanțele de peste ocean prezintă pe dl Hunt ca fiind autorul celei mai mari „lovituri" care s-a dat vreodată în Statele Unite pe piața mărfurilor. Motiv întemeiat pentru considerația admirativă de care acest personaj se bucură în presă și în alte „mass media" de acolo. Se indică și valoarea „loviturii": un profit de ordinul a 200 milioane de dolari.

Avîndu-și sediul în Texas, fiind de ocupație petrolist și milionar, dl Hunt era cunoscut cu cîteva luni în urmă într-un cerc foarte restrîns de oameni de afaceri. Pe atunci, îl chinuia o preocupare obsedantă: aceea că nu face o afacere bună vînzînd petrol și încasînd hîrtie, adică dolari. Pentru a scăpa de teroarea unei greșeli costisitoare, a început să-și plaseze dolarii în argint. Se pare că acum deține, sau are contractată, respectabila cantitate de 50 de milioane de uncii (o uncie „troy" este egală cu 31,1035 g).

Întîmplarea n-ar fi meritat, probabil, o asemenea publicitate, dacă ea nu s-ar petrece într-o vreme în care piețele din Occident ale argintului sînt contaminate, după părerea comentatorilor, de o „febră virulentă", fără precedent în analele comerțului cu acest metal. Prețul argintului a ajuns, în ziua publicării articolului în revista americană, la 6,24 de dolari uncia, ceea ce înseamnă aproape de două ori mai mult decît prețul din decembrie trecut și de trei ori mai mult decît în februarie 1973. Investind dolarii în argint, texanul a făcut o afacere din cale afară de rentabilă.

De altfel, aceiași comentatori nu s-au putut opri să facă o legătură directă între ascensiunea fulgurantă a prețului argintului la bursă și cumpărările metodice ale d-lui Hunt : o asemenea ascensiune nu s-ar fi putut produce prin simpla acțiune a „forțelor naturale ale pieței". Ceea ce nu au putut realiza forțele naturale a realizat dl. Hunt.

„Boom"-ul neașteptat de pe piețele occidentale ale argintului a trezit vechi reminiscențe cu privire la epopeea plină de culoare a acestui metal.

Am amintit, cu alt prilej, că, acum exact un secol, America de Nord trăia intens emoțiile unei goane după argint care dusese în mod firesc la descoperirea și punerea în exploatare a unor mari zăcăminte în California, Nevada, Arizona și Colorado. Descoperirea, în 1874, a celui mai bogat filon de argint din lume, Comstock Lode (în Nevada), provocase un val de euforie pe tot cuprinsul Statelor Unite. În căutarea febrilă a altor zăcăminte, capitalul nord-american coborîse în America de Sud, creînd linii de acces la rezervele de argint ale Anzilor, redeschizînd mine părăsite de sute de ani, cum erau cele de la Potosi în Bolivia sau de la Cerro de Pasco în Peru, deschizînd mine noi, mai productive.

Două bănci mari din S.U.A., Bank of California și Bank of Nevada, controlau o serie de întreprinderi producătoare de argint care erau organizate după noul — pe atunci — principiu al „integrării verticale". Aceste întreprinderi înglobau toate fazele de extracție, prelucrare și transport, începînd cu explorările forestiere care livrau lemnul de mină și sfîrșind cu calea ferată care transporta producția de minereu la vale.

Bank of Nevada era controlată de patru financiari multimilionari, „regi ai prosperității" (Bonanza Kings), reprezentanți tipici ai capitalismului din perioada de trecere de la libera concurență la dominația monopolurilor. Cîștigurile realizate de acești „regi" de pe urma producției erau întregite de cîștigurile speculative obținute de ei la bursa din San Francisco, specializată în tranzacțiile cu argint.

Epopeea argintului se încheie aci, cu acest western magnific. „Forțele naturale ale pieței", despre care se amintise înainte, și-au spus pînă la urmă cuvîntul. Pe de o parte, creșterea impetuoasă a producției (de la 270.600 kg în 1865, la 1.124.000 kg în 1878), iar, pe de altă parte, perfecționarea tehnică a extragerii argintului din minereu au presat tot mai mult asupra prețului, punînd sub semn de întrebare profiturile industriei extractive.

Lansarea unei campanii de captare a interesului maselor din Statele Unite și al guvernului pentru adoptarea argintului ca etalon monetar și pentru baterea de monede de argint a dat rezultate slabe, ceea ce a determinat pe „silvermen"-ii americani să pornească o campanie dincoace de Ocean, pentru atragerea Europei de partea argintului.

Deși în Europa — îndeosebi în Franța, care milita pentru bimetalism și care patrona Uniunea latină bimetalistă —, terenul pentru crearea unui debușeu serios al producției americane de argint părea mai favorabil, soarta argintului a rămas pecetluită : el a devenit un metal „nobil" de mîna a doua, inapt să mai producă emoții la bursă. Ca în orice secvență finală a unui western clasic, cavalerii „bonanzei" s-au pierdut la orizont, învăluiți în pulberea fină a istoriei.

Iată însă că, după o sută de ani, dl Nelson Bunker Hunt readuce în actualitate argintul și reînvie pe legendarii lui „regi". N-ar fi exclus ca noile prețuri să tenteze atît de mult pe unii întreprinzători, încît ei să reediteze goana după argint, să re-creeze imaginile acum îngălbenite de vreme ale evenimentelor din secolul trecut, cînd oamenii erau mînați să extragă metalul alb pînă sub piscurile munților sau în adîncimile pămîntului, spre gloria cîtorva magnați ai dolarului.

Această evocare, legată de un fapt divers din cronica afacerilor de dincolo de Ocean, n-ar prezenta poate un interes suficient dacă n-ar dezvălui o stare de lucruri cu totul ieșită din comun.

Acum o sută de ani, goana după aur, ca și goana după argint, se încadrau perfect în concepțiile timpului. Din aceste metale se băteau monede, din ele se formau rezervele băncilor centrale, garante ale stabilității tuturor banilor reprezentativi. Acum o sută de ani, Marx reproducea exclamația lui Columb: „Aurul este un lucru minunat !" și tirada lui Timon din Atena : „Aur ! Strălucitor, de preț și galben aur !...", pentru a demonstra că și în societatea capitalistă, aurul și, într-o măsură mai mică, argintul continuă să facă „alb din negru, din hid frumos, din nedrept drept, din josnic nobil, din vîrstnic tînăr, din laș erou..."

Astăzi, însă, specialiștii din întregul Occident, cu excepții infime, jură că era aurului și, cu atît mai mult, era argintului au apus, și discută — este adevărat, cam de multă vreme — despre organizarea unui sistem în care aurul să nu mai aibă ce căuta. În acest timp, aurul a ajuns pe piețele de valori ale Europei occidentale la un nou record : 152 de dolari uncia, iar dl Hunt cîștigă sute de milioane de dolari pe piața argintului. Curioasă lume !

Cu prilejul vizitei oficiale întreprinse în Franța, primul ministru al Libiei, Abdel Salam Jalloud, a semnat, împreună cu omologul său francez, Pierre Messmer, un acord general de cooperare economică și tehnică între Franța și Libia

Se pune ceva pe picioare

Art Buchwald

Criza energiei nu are numai părți rele. Una din organizațiile care a profitat de pe urma ei este Asociația pietonilor americani (A.P.A.), al cărei obiectiv este apărarea drepturilor pietonilor.

Arch Treipicioare, președintele A.P.A., a declarat că 1974 ar putea fi cel mai mare an al organizației.

„Pietonul se redresează — a spus el bucuros. Numărul membrilor noștri a crescut cu 30 la sută și, cum în Statele Unite se raționalizează benzina, pînă la vară s-ar putea ca el să se tripleze. Ori de cîte ori cineva rămîne fără benzină, se naște un nou pieton".

„Asemenea progrese serioase trebuie să vă facă o mare plăcere", i-am spus eu.

„N-aș fi om dacă nu m-aș bucura — mi-a răspuns el. Ani de zile, pietonul a fost considerat drept un om care nu-și poate permite un automobil. Întreaga economie se baza pe reducerea numărului de pietoni din țară. Acei care nu erau siliți, de rușine, să-și cumpere o mașină erau călcați de vehicule, ca să li se dea o lecție. Șoferii ne claxonau cu dispreț pentru a ne face să ne dăm la o parte. Și cine mergea pe jos la lucru era considerat nebun. Eram nevoiți să respirăm aerul viciat produs de automobile și, ori de cîte ori protestam pentru că trotuarele erau îngustate spre a face mai mult loc șoselelor, ni se spunea că distrugem America. Am suferit multă vreme, dar acum ne-a venit și nouă ceasul. Totuși, pietonii nu sînt răzbunători. Vom reprimi în rîndurile noastre pe toți cei care declară sincer că doresc să meargă pe jos".

„Cred că e greu să faceți oamenii să recunoască acest lucru" — am observat eu.

„Trebuie să-și calce pe inimă. La urma urmelor, șoferii considerau pe pieton drept inamicul lor nr. 1. Am ordonat tuturor membrilor Asociației pietonilor americani să nu mai insiste în această privință".

„Faptul că există din nou atît de mulți pietoni vă provoacă, desigur, probleme extraordinare".

„Cea mai mare dintre ele este de a învăța americanii cum să meargă din nou. Majoritatea adulților americani au uitat, iar copiii n-au știut niciodată. Acum, am înființat școli unde se predau rudimentele mersului. De fapt, e un lucru foarte simplu și majoritatea elevilor învață într-o săptămînă. Am primit înscrieri de familii întregi. Ați dori să vedeți o clasă de-a noastră?"

Am răspuns afirmativ și Treipicioare m-a dus la etajul I, într-o sală de gimnastică. Instructorul se afla în fața unei clase de vreo 30 de elevi. Unii bărbați aveau serviete, mai multe femei țineau în mînă sacoșe de cumpărături, cîțiva copii aveau ghiozdane.

Instructorul a strigat: „Foarte bine, acum să încercăm încă o dată. Puneți piciorul stîng înainte... stîngul, prostănacilor... acum aduceți dreptul lîngă stîngul în linie dreaptă..."

O jumătate din elevi s-au împiedicat și au căzut pe jos. Unii rîdeau, alții se înroșiseră la față. Instructorul a fluierat. „Ei, drăcie, nu v-am spus oare să nu loviți stîngul cu dreptul atunci cînd îl aduceți înainte? Toată lumea în picioare! Să încercăm din nou. O să fac din voi pietoni chiar de-ar fi să mor!".

Președintele A.P.A. mi-a șoptit: „E unul din cei mai buni instructori ai noștri. Numai 15 la sută din elevii lui nu reușesc".

(Din **International Herald Tribune**)

Hiper... adevărul

Radu Budeanu

Hiperrealismul născut în urbele de fier și ciment nord-americane și consumat cu deliciu în ultima vreme în unele galerii vest-europene își revendică un loc cu totul aparte. Hiperrealismul, ultimul dintre curentele în stare să nască dileme și să stîrnească pătimașe controverse, este adevărul în sine. Pînzele hiperrealiste sînt mai minuțioase decît fotografiile, detaliile mai exacte, iar paleta coloristică are ambiția de a lumina firul de praf și de a umbri porțiunile milimetrice ale întunericului cel mai deplin. Aceste producții nu imită, ci rivalizează cu realitatea, arătînd-o fix cu degetul. Privitorii cărora nu le-a trecut prin cap ca, în viața de toate zilele, să studieze cu tenacitate clanțe, faruri de automobil, ciubote, legume sau chiar fețe omenești au posibilitatea — datorită acestui curent care proclamă „întoarcerea la realitate" — să-și dea seama ce îi înconjoară. Cine înțelege hiperrealismul și îl gustă este cuprins, pe drept cuvînt, de o amarnică jale.

Imaginile hiperrealiste, produse de niște pictori a căror ambiție este de a depăși dexteritatea fotografiei, reflectă o lume mecanică, populată de marionete. O lume fără suflet, care a alunecat, cu esențe cu tot, într-o pictură fără suflet. Dintr-un asemenea vid nu putea rezulta decît vid.

„Societatea de consum", tiranizată de obiecte, se regăsește în detaliu, ca într-un joc de oglinzi care adîncesc la maximum orice se așează între ele.

Universul hiperrealismului este la fel de etanș, la fel de închis spre sine și de sufocant ca și realitatea pe care o extrage, în felii semnificative, și o arestează sub formă de pictură sau sculptură. „Fără titlu sau vagon de metro", „Doamna supermarket" (reprodusă alăturat), „Bumper secția XVI", „Exact un scaun" — sînt cîteva din titlurile cît se poate de amănunțite și clare ale pînzelor care confundă, cu răceală, conținutul cu forma.

Recentele expoziții hiperrealiste deschise la Paris au permis vest-europenilor să fie la curent cu pulsul celor mai recente căutări nord-americane. Ei au manifestat reacția scontată: de la uluiala de prim moment, la o nervozitate explicată de „îndrăzneala" pînzelor și, apoi, la o angoasă de zile mari.

Incomensurabila melancolie a hiperrealismului a permis, totuși, amatorilor care se respectă să considere, în sfîrșit, că optimismul față de adevărul „societății de consum" este inoportun.

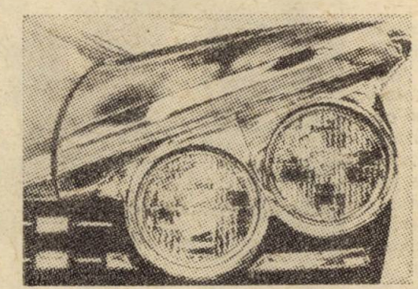

Nu sînt fotografii ci... pînze hiperrealiste

1000 +1

Contacte

Ministrul sovietic al comerțului exterior, Nikolai Patolicev, a asistat recent la prima ședință a directorilor Consiliului sovieto-american, creat în urma înțelegerii realizate în iunie 1973, în cadrul convorbirilor dintre Leonid Brejnev și Richard Nixon. Ministrul sovietic s-a folosit de această vizită pentru a se întîlni cu oficialități și reprezentanți ai cercurilor de afaceri din S.U.A., în vederea discutării unor probleme privind dezvoltarea în continuare a relațiilor economice, inclusiv o eventuală colaborare în realizarea unor proiecte de mare amploare în U.R.S.S.

Dezmințire

Referindu-se la o știre apărută în ziarul „An Nahar", potrivit căreia, dintr-o serie de motive, relațiile dintre Iordania și S.U.A. s-ar fi înrăutățit, primul ministru iordanian, Zeid Rifai, a declarat: „Nu există nici o urmă de adevăr în aceste știri; relațiile dintre cele două țări ale noastre sînt excelente".

duce apă desalinizată pentru sistemul de irigare din Libia. Pierre Messmer a arătat că Franța va construi, de asemenea, un sistem de telecomunicații pe sub Marea Mediterană, care va lega orașele Marsilia, Tripoli, capitala Libiei, și portul Benghazi.

Declarație

Șeicul Al-Ahmed Al-Jaber, prinț moștenitor și prim-ministru al Kuweitului, a invitat țările industrializate și țările în curs de dezvoltare să stabilească „relații de cooperare sinceră". „Veniturile petroliere ale Kuweitului vor servi nu numai la îmbunătățirea nivelului de trai al poporului kuweitian ci și la finanțarea unor proiecte de dezvoltare economică în țările arabe", a continuat primul ministru, care a precizat că țara sa va participa, de asemenea, la finanțarea proiectelor de dezvoltare a țărilor subdezvoltate.

Închisoare

Gardienii de la închisoarea din Vaduz (Liechtenstein) nu mai au, de cîteva zile, pe cine păzi! Toate celulele închisorii sînt goale, fapt înregistrat pentru prima oară în ultimii 20 de ani.

Un transplant sui-generis. „Pierzîndu-și" capul, în această fază, portarul unei echipe din Beirut a prins totuși mingea, ceea ce n-a reușit mai tîrziu, cînd echipa sa a primit golul înfrîngerii

Detalii

Vorbind în fața membrilor guvernului, primul ministru francez, Pierre Messmer, a dat amănunte în legătură cu noul acord pe termen lung între Franța și Libia, care prevede construirea de centrale electrice nucleare în Libia în schimbul livrărilor de petrol către Franța. Centralele electrice vor aproviziona cu energie complexul de uzine care vor pro-

Autorizare

Nepotul fostului președinte Allende, Pascal Allende — unul din principalii conducători ai Mișcării Revoluționare de Stînga (MIR) — a fost autorizat de autorități să plece în Ecuador.

În această săptămînă, probabilul membru conservator al parlamentului britanic, Winston Spencer Churchill, nepotul fostului premier din timpul războiului, a trebuit să acopere o zonă cuprinzînd 71 000 de alegători în circumscripția Stretford, Manchester, în care candidează

Elicopterul militar, „împrumutat" recent de Robert Preston pentru a face o „plimbare" deasupra Casei Albe, și-a regăsit proprietarii. Autoritățile civile federale au anunțat că abandonează urmărirea penală angajată împotriva lui Preston și că acesta va fi predat autorităților militare. Deocamdată, el a fost internat într-un spital de psihiatrie, unde va fi supus unor examene

Nemulțumire

Directorul Organizației Statelor Americane de la Mexico, Javier Cortina, și-a exprimat nemulțumirea pentru faptul că secretarul general al acestui organism regional, Galo Plaza, nu a fost invitat să participe la Conferința miniștrilor de externe ai țărilor din America Latină, care a avut loc la Ciudad de Mexico.

O reconfortantă revedere cu familia pentru Julie Nixon Eisenhower la ieșirea din clinica Universității Indiana (Indianopolis), unde a fost internată pentru o operație. Patricia Nixon, Richard Nixon, Julie și David Eisenhower (soțul ei), înainte de a se îmbarca pentru Washington

Reprezentare

D-na Patricia Nixon îl va reprezenta pe președintele Nixon la ceremoniile prilejuite de instalarea noului președinte al Venezuelei, Carlos Andres Perez, și a noului președinte brazilian, generalul Ernesto Geisel, luna viitoare – anunță Casa Albă.

Convorbiri

Purtătorul de cuvînt al Ministerului de Externe al R. F. Germania a precizat că Michel Jobert îl va întîlni pe Walter Scheel în zilele de 1, 2 și 3 martie. Vizita, a adăugat purtătorul de cuvînt, este destinată să pregătească viitoarele convorbiri la nivel înalt franco – vest-germane, care vor avea loc la Bonn, la sfîrșitul lunii aprilie. Cei doi miniștri de externe vor face, de asemenea, un tur de orizont politic înaintea reuniunii Consiliului ministerial al C.E.E., prevăzută pentru zilele de 4 și 5 martie, la Bruxelles.

Edward Gierek, prim-secretar al C.C. al P.M.U.P., în timpul întîlnirii cu muncitorii de pe șantierul unei noi secții a uzinei de fibre poliesterice „ELANA" din Torun, importantă unitate a industriei chimice poloneze

Precizări

Ambasadorul Argentinei în S.U.A., Alejandro Orfila, a declarat recent ziariștilor că Argentina își reafirmă poziția în ce privește modul de funcționare a întreprinderilor străine pe teritoriul său. Aceste întreprinderi, a spus Orfila, trebuie să se conducă după legile Argentinei, și nu după directivele primite de la centralele lor din țara respectivă. Referindu-se la recenta vînzare de autovehicule argentiniene în Cuba, ambasadorul a adăugat: „Atunci cînd guvernul argentinian hotărăște să vîndă un anumit produs altei țări, filialele unor întreprinderi străine, care își desfășoară activitatea pe teritoriul argentinian, trebuie să respecte această hotărîre, nu directivele firmelor pe care le reprezintă".

Edward Kennedy & fiul își asumă riscul...

Suez

Ministrul de externe egiptean, Ismail Fahmi, a discutat posibilitatea participării S.U.A. la redeschiderea Canalului Suez cu secretarul de stat Henry Kissinger, informează ziarul „Al Ahram". Fahmi a abordat, de asemenea, și rolul S.U.A. în reconstruirea orașelor devastate de război din zona Canalului. „Al Ahram" arată că Fahmi a mai discutat problema Canalului Suez cu David Rockefeller, președintele băncii Chase Manhattan.

Record

Danemarca a stabilit un record în istoria sa parlamentară: recent, președintele Folketingului (parlamentul danez), Karl Skytte, a anunțat oficial că Folketingul cuprinde 11 partide politice în loc de zece, ceea ce constituie un record al tuturor timpurilor pentru această țară care numără 5 milioane de locuitori. Al 11-lea partid, „Partidul independenților" n-are decît un loc, cel al doamnei Birgit Busk, disidentă a „Partidului progresului". Creat în 1953 de adversarii abolirii Senatului, „Partidul independenților" a obținut șase locuri la alegerile legislative din 1960 și cinci în cele din 1964, apoi el a fost eliminat din Folketing la alegerile din 1968.

Elisabeth Bagaya a fost numită de șeful statului ugandez, generalul Idi Amin, ministru de externe în locul locotenent-colonelului Michael Odonga. Jurist de profesie, Elisabeth Bagaya a fost, recent, ambasador al Ugandei la Cairo iar, anterior, fusese ambasador itinerant. Fotografia o înfățișează pe d-na Elisabeth Bagaya, prințesă de Toro, prezentînd o colecție de bijuterii la un tîrg de antichități din 1968

O înfocată partidă de cărți între Anthony Quinn (centru), James Jones (dreapta) și Pierre Salinger (stînga), fost secretar de presă al președintelui Kennedy, într-o scenă a filmului „Contractul marsiliez" în care Salinger debutează ca actor

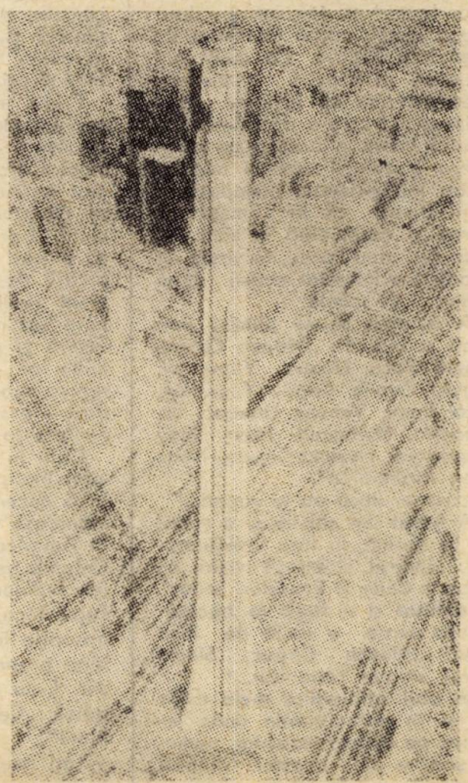

Cu cei 100 de metri ai sistemului de comunicații ce va fi plasat în vîrf, turnul din fotografie (încă neterminat), construit de societatea națională canadiană a căilor ferate, va atinge înălțimea de 600 de metri

Cînd am fost la Machu Picchu...

Cuzco este un miracol cu miros de tămîie și esențe de aer păgîn. Cetate de mîndre catedrale hispanice, ridicate în inima Anzilor și în zorii istoriei peruane și latino-americane, Cuzco strălucește sub zodia Soarelui Inca și își aruncă umbrele, de o severă și nobilă geometrie, pe glia de piatră arsă, tocită și mîngîiată de tălpile urmașilor vechilor indieni. S-a păstrat intact și paradoxal : ca o stampă de epocă, agățată de piscurile vinetii ale munților, și uitată așa, odată pentru totdeauna, în lumina crudă a unui soare care-i spală culorile și nu-i ucide nuanțele.

Lanțul baroc de aur, lemn scump și granit al catedralelor încinge orașul, ridicînd un tăcut imn de slavă întru măreția hispanică ; sub bolte de granit, ecoul vremurilor de glorie a rămas pentru totdeauna incremenit în singurătate. Aici, sabia conchistadorului implîntată în pămîntul cucerit s-a profilat semeț în depărtările albastre ; în puterea ei, s-au ridicat catedralele și bisericile, casele patriciene și piețele publice, etalînd opulența și fastul învingătorului sub un cer înalt, rece și străin.

Privirile sînt ademenite de dantela de piatră, de migala măiastră a lemnului sculptat, de luminile stranii ale icoanelor ce strălucesc cu patimă de incendiu înecat în profunzimile vegetale cu seducții de tropice.

Echilibrul intim al Cuzco-ului se întemeiază pe un timp și o muncă secrete. Bogăția impunătoare a transplantului hispanic se reazimă pe vestigiile templelor sacre de legendă incașă, pe temelii durate, piatră cu piatră, după vechea știință cunoscută numai de mîinile anonime și trudite ale artistului incaș. Căci Cuzco trăiește și respiră un timp unic : acel moment de grație de la confluența între apusul auster al marelui Imperiu Inca și răsăritul de sînge și aur al epocii hispanice. Cuzco înseamnă, poate, cetatea de naștere a Timpului latino-american.

...Undeva, într-o firidă, ascuns de invazia privirilor, un Crist își poartă pe spinarea trudită o cruce de lemn necioplit, verde și mustind a sevă tropicală ; privește, cu ochi negri de prinț incaș, drumul spre o Golgotă numită Cuzco, numită Machu Picchu...

La mai bine de o sută de kilometri, geniul unui profesor american și hazardul au dezvăluit, la începutul secolului, de-a lungul Riului Sacru și Căii Regale, pe urmele ultimilor incași, minunea de la Machu Picchu, celebra cetate de piatră, neviciată de timp și sortită morții, acel Pompei incaș mărturisind virtuțile unei civilizații eroice.

...La umbra zidurilor grele de piatră incașă ale unei biserici catolice din Cuzco, o femeie bătrînă vindea frumoase nimicuri artizanale. În tăietura oblică a ochilor adînci, pe fața arsă de soare, cu pometi mongolici, am văzut trăind, pecetluită-n tăcere, memoria secretă a lumii incașă, zidită sub marmura și granitul templelor din Cuzco, memoria pustiității tragice de pe înălțimile de la Machu Picchu.

Cele ce urmează s-ar putea intitula : În căutarea timpului incaș. Drumul ales de LOREN MCINTYRE, colaborator al prestigioasei reviste americane „National Geographic", desfide simpla revelație arheologică. Este acela al memoriei oamenilor.

...Cînd am fost la Machu Picchu, printre tufele de iarbă bătute de vînt, înfloreau margaretele.

Radu Pascal

În căutarea timpului incaș

Loren McIntyre

Am locuit 10 ani pe Avenida „Los Incas" nr. 465, într-o suburbie a Limei, orașul întemeiat de Francisco Pizarro. Ca mulți alți locuitori ai acestei metropole, presupuneam că Pizarro, conchistadorul care a destrămat imperiul incaș, a aruncat un văl asupra trecutului acestui imperiu și nu mă gîndeam niciodată la regii incași ca la oameni în carne și oase, pînă în ziua în care fiul meu Lance, în vîrstă de 6 ani, s-a înapoiat acasă după prima zi de școală.

A început să se plimbe prin casă scandînd : „Manco Capac, Sinchi Roca, Lloque Yupanqui, Mayta Capac, Capac Yupanqui, Inca Roca, Yahuar Huacac, Viracocha, Pachacuti, Tupa Inca Yupanqui, Huyana Capac, Huascar, Atahuallpa".

„Lance, dacă nu te superi..."

A bătut din călcîie și a vorbit ca la școală, în fața învățătorului : „Incașii, strămoșii noștri, au cucerit Chile și Ecuador, señor". A salutat și a fugit la bucătărie să ceară o sticlă de Inca Kola. „Manco Capac, Sinchi Roca, Lloque Yupanqui..."

În anii călătoriilor mele andine și în peregrinările mele recente pe urmele incașilor, numele sonore ale acestei dinastii mi-au devenit la fel de familiare ca acelea ale lui Washington și Lincoln, deși nu pot să le recit dintr-o suflare așa cum elevii peruvieni sînt învățați s-o facă încă și azi.

Primii incași, datînd din perioada anilor 1200 e.n., nu erau împărați, ci doar stăpîni ai orașului Cuzco, capitala unui mic stat agricol situat pe un afluent al Amazonului, în Anzii peruvieni. S-ar putea ca primii patru să fi trăit doar în mitologie, dar incașii de mai tîrziu au fost oameni reali, în ciuda legendei care susținea că sînt de origine divină și provin din Soare. Mumiile lor — și pietrele sacre care reprezentau strămoșii lor legendari — erau puse în sicrie și prezentate la parăzi festive.

Cam în 1438, al nouălea stăpîn incaș, Pachacuti, a pornit la o cucerire mai mare decît se încercase vreodată pînă atunci în America. În perioada în care Columb trecea oceanul în căutarea Indiilor, Pachacuti și fiul său, Tupa Inca, făuriseră un imperiu aproape la fel de mare și de bine organizat ca Roma lui Cezar. L-au numit Tahuantinsuyu, adică „Cele patru sferturi ale lumii".

Toți acei care au locuit acest imperiu sînt numiți azi incași, deși în vremurile vechi titlul se limita la membrii familiei regale.

Fortăreața Machu Picchu, descoperită în 1911

Urmînd drumul cuceririi lui Tupa Inca, soția mea și cu mine am văzut, anul trecut, un incaș de 500 de ani. Întîlnirea a fost aranjată de dr. Grete Mostny, directorul Muzeului național de istorie naturală din Santiago de Chile. Lucrătorii muzeului au scos dintr-o vitrină frigorifică corpul unui copil indian îmbrăcat într-o tunică din lînă de lama, care părea să doarmă. La un braț avea o brățară latră de argint, iar picioarele încrucișate pentru a-i ține cald, erau încălțate în mocasini din piele brodată.

Dr. Mostny ne-a arătat pe fereastră minunatul lanț muntos alb din partea de est a orașului. „Deoarece a fost descoperit acolo, pe vîrful El Plomo, în 1954, l-am numit „La Momia del Cerro El Plomo". Dar e mai mult decît o mumie ; e un băiat în carne și oase, de opt sau nouă ani. A murit de frig, poate drogat, altminteri nevătămat".

Sue a atins cu degetul obrajii înghețați ai băiatului incaș și i-a admirat genele lungi. Părul era împletit în peste două sute de cozi și împodobit cu

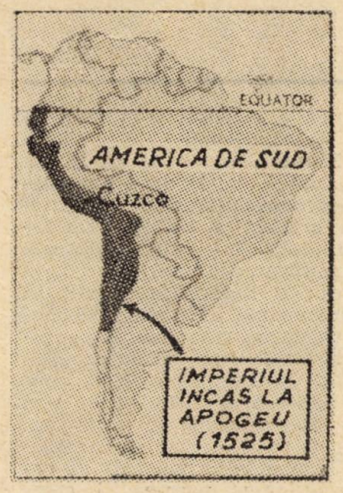

două semilune de argint. Micul trup s-a păstrat atît de bine încît oamenii de știință au stabilit că sîngele copilului este de tipul 0 (donator universal).

De partea cealaltă a Anzilor, la Universitatea Cuyo din Mendoza (Argentina), un bătrîn explorator, Bernardo Răzquin, ne-a vorbit despre alte cinci mumii descoperite. În anii 1950 și 1960, s-au făcut „prime ascensiuni" pe cele mai înalte vîrfuri ale emisferei, de-a lungul frontierei dintre Chile și Argentina. La capătul ascensiunilor, mulți au descoperit, spre uimirea lor, că incași încălțați cu sandale îi devansaseră cu 500 de ani.

Cu prilejul unui număr de aproximativ 30 de ascensiuni, alpiniștii au descoperit morminte incașe și dovezi despre pelerinaje : ofrande de figurine din cur și argint cu podoabe capilare din pene de păsări ale junglei, vase incașe, gheme de lînă pentru aprinderea focurilor de alarmă. „Pe două vîrfuri înzăpezite care se ridică la peste 22 000 picioare*) altitudine au rămas ziduri de piatră ; sînt cele mai înalte amplasamente arheologice din lume — a spus Bernardo. O curte situată la o înălțime de 20 700 picioare a fost nivelată cu aproape 100 tone de pămînt cărat din vale — vreo 4 500 de încărcături".

Tupa Inca, denumit și Yupanqui, ceea ce înseamnă „de neuitat", este dat uitării azi în comparație cu Alexandru cel Mare ori Gingis Han. Tupa Inca ducea războiul pe jos și a jurat să nu se oprească pînă cînd nu va ajunge la marea cea mai îndepărtată...

Cîștigînd atît prin prestigiu și diplomație cît și prin luptă, el a pornit de la Cuzco spre nord prin Anzi, îndreptîndu-se spre Ecuador, apoi spre sud, de-a lungul coastei peruviene, pentru a cuceri, după ani de asediu, Chan Chan, capitala regatului Chimor, și alte orașe puternice.

A făcut incursiuni la izvoarele Amazonului. În cele din urmă, partizanii din păduri l-au oprit pe Tupa Inca la Rio Maule, la 2400 mile sud de Ecuator.

Cînd soția mea și cu mine am ajuns la extremitatea „Celor patru sferturi ale lumii" ne-am oprit la Constitución, localitate situată la gura lui Rio Maule, la 170 mile sud de Santiago. La ora 9 seara, marea portocalie strălucea sub razele soarelui care apunea, și i-am spus soției că o zi de vară atît de lungă, la 35 grade latitudine sud, trebuie să-l fi indus în eroare pe Tupa Inca, om al tropicelor. Soția mea a fost de părere că mai degrabă lungile nopți de iarnă l-au făcut să aibă presentimente. Oricare ar fi fost mobilul său, Tupa Inca, la circa 60 de ani, s-a înapoiat să trăiască la Cuzco.

Măiestria lui Tupa Inca în artele războiului și guvernării era moștenită de la tatăl său, Pachacuti, al cărui nume înseamnă „cataclism" sau „acela care transformă pămîntul". Pachacuti și-a meritat titlul. El a fost poate geniul cel mai remarcabil produs vreodată de rasa indiană americană. Inovațiile sale sociale și politice continuă să afecteze viețile a aproape tuturor locuitorilor din republicile andine moderne. Elemente ale legilor sale continuă să guverneze comportarea indienilor care păzesc turme de lama și desțelenesc pămîntul arid al teraselor cu pereți din stîncă construite de strămoșii lor.

„Nu minți, nu fura, nu fi leneș" : așa mă salută, uneori, țăranii localnici în diminețile geroase de pe munte, iar eu le răspund „Qampas hinallataq" („și ție, asemenea"). Pachacuti a impus „quechua", o limbă a muntenilor, pentru a unifica triburile cucerite. Zeci de limbi vechi au dispărut treptat, dar quechua este vorbită azi de aproximativ 10 milioane de oameni — cu mult mai mult decît pe vremea cînd incașii conduceau imperiul lor, Tahuantinsuyu.

Pînă la Pachacuti, incașii au cucerit puține teritorii. Tatăl său, bătrîn, a abandonat chiar Cuzco în fața invaziei unui trib vecin. Dar tînărul Pachacuti a adunat o oaste de apărători și a respins dușmanul, și „pînă și stîncile s-au prefăcut în războinici" luptînd de partea lui.

În 1438, Pachacuti a preluat „franja", podoabă din ciucuri roșii care atîrnă pe frunte, devenind astfel al nouălea incaș și primul împărat. Ajutat de aliați bine înarmați și de stînci parcă fermecate, Pachacuti a ieșit în repetate rînduri din Cuzco plecînd în campanii militare. Dar el s-a distins printr-o administrație neobișnuit de blîndă. Cu timpul, Pachacuti s-a stabilit la Cuzco, de unde și-a condus noul imperiu cu înțelepciune.

Abia atunci cînd călătoresc pe jos, urmîndu-i pe hamalii indieni desculți prin trecătorile de munte în căutarea vestigiilor incașe, îmi dau seama de amploarea campaniilor epice ale lui Tupa Inca. Cu prilejul multor urcușuri dificile, cînd prietenii mei care poartă poveri grele mi-o iau înainte, deși eu nu am asupra mea decît un aparat de fotografiat, aș da orice ca să călătoresc într-o litieră regală. Cînd aerul glacial al nopții se lasă de pe creste și pătrunde într-o colibă din piatră, indienii împart cu mine o supă groasă din „chuño", cartofi deshidratați, cu care se hrăneau și armatele incașe în marșurile lor. Iar atunci cînd lumina dimineții inundă peticele de pămînt cultivate cu cartofi, la o înălțime de 14 000 de picioare, topind gheața de pe tufișurile de plante albăstrii, nu mă mir că incașii adorau Soarele.

Mi-am închipuit că această viață aspră mă menține tînăr, pînă într-o zi, cînd am ajuns într-un cătun situat la cîteva ore de Cuzco pentru a lua un interviu lui Mariano Quispe, un șef indian care continuă să-și socotească recoltele pe un quipu — un fel de abac incaș.

Incașii, lipsiți de cuvîntul scris, foloseau acest „registru" format din fire de ață înnodate pentru a ține statistica imperiului ; în felul acesta consemnau și transmiteau date cu privire la recolte, arme, nașteri și decese, la tinerii disponibili pentru luptă și la bătrînii pricepuți în construirea templelor.

Mariano, cu nasul lui lung și coroiat și cu pielea tăbăcită, semăna cu un incaș. Nu avea barbă, exceptînd cîteva fire care scăpaseră foarfecelor sale din bronz — exact ca acelea găsite în mormintele incașe. Un fiu al său, adolescent, a fost interpretul nostru în timp ce Mariano îmi înnoda un quipu, arătîndu-mi cum se folosește, pe baza unui sistem zecimal.

Împrospătat, după urcușul meu epuizant, printr-o cină alcătuită din carne de lama friptă, l-am întrebat pe tînăr ce vîrstă are tatăl său : întrebare naivă, de vreme ce indienii nu se preocupă de trecerea anilor.

„Are mai bine de o sută de ani" — a răspuns băiatul.

„Imposibil, cu atît de mulți copii mici".

„Ei bine, are cel puțin o sută de ani... cam vîrsta dumneavoastră".

Supărat, am regretat că arta fabricării de quipu este pe cale de dispariție. Băiatul acesta avea nevoie de un quipu...

„Quipu camayocs" („păstrători de quipu") erau principalii funcționari administrativi incași. Din fiecare provincie proaspăt cucerită, Tupa Inca trimitea la Cuzco un recensămînt al resurselor, o hartă din lut a reliefului.

Inca a decretat că pămînturile cele mai bune trebuie să fie cultivate, în special pentru a furniza mari cantități de alimente și textile, care urmau să fie arse ca jertfe. Pămînturile de calitatea a doua erau destinate administrației și recolta lor era depozitată pentru a fi folosită în timp de război sau de foamete. Restul era repartizat fiecărei familii : exact îndeajuns pămînt pentru a se putea hrăni. Fiecare gospodărie putea să dețină pînă la zece lama. Economia acestei societăți era reglementată prin statisticile făcute pe quipu.

(Va urma)

* 1 picior = 0,305 m

Un sat în Anzi locuit de urmașii incașilor

Pod împletit din frînghii peste torentul Apurimac

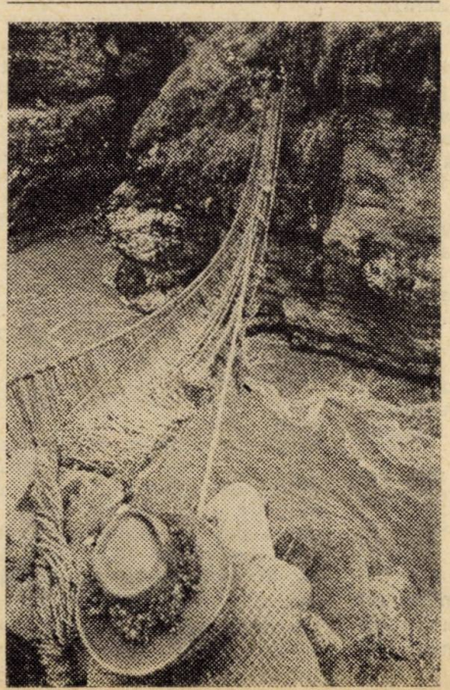

MEDUNARODNA POLITIKA

BELGRAD

PREGĂTIRILE PENTRU AL X-LEA CONGRES AL U. C. I.

DE MAI MULT TIMP, comuniştii din Iugoslavia se pregătesc intens pentru congresele lor republicane şi pentru cel de-al X-lea Congres al U.C.I. Avînd în vedere faptul că Uniunea Comuniştilor este forţa politică conducătoare în societatea iugoslavă, congresele sale prezintă importanţă nu numai pentru organizaţia comunistă în sensul restrîns al cuvîntului, ci pentru întreaga clasă muncitoare, pentru toţi oamenii muncii din fiecare republică socialistă şi din întreaga comunitate iugoslavă.

Cel de-al X-lea Congres al Uniunii Comuniştilor din Iugoslavia va prezenta o importanţă deosebită, dat fiind că, după cel de-al IX-lea Congres, pe lîngă faptul că am înregistrat un progres social parţial, am înfruntat şi unele fenomene şi tendinţe negative manifestate în rîndul Uniunii Comuniştilor şi în întreaga societate, tendinţe în mod evident ostile orientării şi poziţiilor celui de-al IX-lea Congres. Asemenea fenomene au dus la cea de-a 21-a şedinţă a Prezidiului U.C.I. şi la Scrisoarea adresată comuniştilor iugoslavi de preşedintele U.C.I. şi Biroul Executiv. Prin urmare, cel de-al X-lea Congres va trebui să analizeze situaţia ideologică serioasă prin care a trecut Uniunea Comuniştilor şi care — prin cea de-a 21-a şedinţă a Prezidiului şi activitatea politică intensă desfăşurată după această şedinţă — s-a soldat deja cu rezultate pozitive. Dar cauzele ei sociale mai profunde nu le-am scos încă în întregime la lumină şi nu le-am extirpat.

Deci, al X-lea Congres al Uniunii Comuniştilor va aprecia, în mod foarte critic şi obiectiv, evenimentele care au avut loc pînă acum în Uniunea Comuniştilor şi în întreaga societate iugoslavă.

Toate pregătirile pentru Congres, întreaga activitate politică desfăşurată în prezent, precum şi orientarea ideologică a comuniştilor demonstrează, în mod evident, faptul că cel de-al X-lea Congres nu va modifica nici direcţia de bază a construcţiei societăţii iugoslave, nici rolul social al Uniunii Comuniştilor, aşa cum au fost ele definite încă la cel de-al IX-lea Congres al U.C.I.

Potrivit rezultatelor obţinute în pregătirea poziţiilor şi concluziilor pentru cel de-al X-lea Congres, acesta va trasa comuniştilor iugoslavi îndeosebi următoarele sarcini :

Sediul U.C.I. din Belgrad

— consolidarea în continuare a relaţiilor sociale socialiste de autoconducere, deci crearea unor asemenea condiţii sociale care vor garanta rolul social de conducere al clasei muncitoare şi va favoriza ca muncitorul să fie stăpînul condiţiilor şi rezultatelor muncii sale ;

— perfecţionarea sistemului economic, stabilizarea economiei şi, în acelaşi timp, garantarea creşterii corespunzătoare a producţiei materiale, a productivităţii muncii şi a nivelului de trai real al muncitorului ; înfăptuirea principiului remunerării după muncă şi înlăturarea cauzelor şi a consecinţelor deosebirilor sociale ; întărirea siguranţei sociale a oamenilor muncii ;

— întărirea capacităţii de apărare naţională a statului pe baza principiilor rezistenţei general-naţionale, iar pe arena internaţională — afirmarea politicii de nealiniere şi coexistenţă paşnică, consolidarea păcii mondiale şi înlăturarea focarelor conflictelor internaţionale ;

— consolidarea importanţei sociale, a unităţii ideologice şi organizatorice a Uniunii Comuniştilor, prin transformarea sa socială şi ideologică mai profundă, prin consolidarea legăturii sale cu baza socială, respectiv cu clasa muncitoare, şi îndeosebi cu păturile de bază ale producătorilor direcţi ; creşterea eficienţei sale politice şi a prezenţei sale în baza de muncă şi locală şi, în acelaşi timp, respectarea activităţii tuturor celorlalţi factori politici şi de autoconducere.

În toate aceste probleme, Congresul va elabora poziţii şi concluzii concrete, creînd, astfel, baza ideologică pentru activitatea eficientă a comuniştilor în perioada următoare.

Ca toate celelalte congrese de pînă acum, şi cel de-al X-lea Congres al U.C.I. va avea, desigur, o mare importanţă pe plan extern. Aceasta, pentru că este vorba de congresul unei organizaţii comuniste care, de mai mult timp, păşeşte cu succes pe calea originală a ţării sale spre socialism, calea socialismului bazat pe autoconducere în condiţiile specifice ale unui stat multinaţional. Experienţa, succesele şi dificultăţile construcţiei socialiste constituie întotdeauna un aport important la patrimoniul teoretic şi experienţa practică a mişcării comuniste şi muncitoreşti internaţionale. Importanţa celui de al X-lea Congres al U.C.I. se degajă şi din faptul că : 1) va arăta succesul obţinut în consolidarea ideologică şi organizatorică actuală a Uniunii Comuniştilor din Iugoslavia, după serioasele deficienţe manifestate după cel de-al IX-lea Congres ; 2) Iugoslavia se află în etapa unei importante reforme constituţionale, care va da un nou impuls consolidării relaţiilor socialiste de autoconducere şi 3) chiar în ultimul timp, la conferinţa de la Alger a nealiniaţilor şi prin activitatea sa internaţională în ansamblu, Iugoslavia şi-a dovedit din nou ataşamentul faţă de principiile politicii de colaborare internaţională paşnică şi creatoare, de sprijinire a tuturor mişcărilor de eliberare, progresiste şi antiimperialiste.

l'Unità

ROMA

ITALIA — ÎNTR-O LUME ÎN CONTINUĂ SCHIMBARE

CINE VREA să încerce o sinteză a politicii externe italiene nu poate să nu ajungă la constatarea că ipotezele pe care s-a bazat acţiunea ei internaţională sînt depăşite. Nu trăim vremuri de rupturi spectaculoase, dar toate dimensiunile s-au schimbat şi sînt, în continuare, în curs de schimbare. Alianţele tradiţionale nu au fost răsturnate, dar în interiorul lor nimic nu mai este ca odinioară. „Polii" fundamentali din urmă cu 20 de ani, firește, există încă, dar puterea lor nu este nici pe departe absolută. Într-un cuvînt, totul este altfel.

Care au fost aceste ipoteze ? Să căutăm să le analizăm în liniile mari. Prima, emisă spre sfîrşitul anilor '40 şi în anii '50, a fost „opţiunea de lagăr". Politica ce a decurs de aici a constat în esenţă, cel puţin pentru Italia, în a încredinţa S.U.A. hegemonia asupra lumii atlantice. S-a spus şi continuă să se spună că a fost o opţiune obligatorie, determinată de însăşi realitatea apărută după al doilea război mondial. Chiar dacă am vrea să acceptăm această teză drept bună — de fapt, ea este foarte discutabilă — nu se poate să nu constatăm că Italia a rămas vreme prea îndelungată prizoniera acestei scheme. Anii '50, de fapt, nu au fost nici pe departe imobili. Un spaţiu nou s-a deschis şi, încă de atunci ar fi trebuit să fie elaborate ipoteze noi, proiecte noi de acţiune internaţională. În Europa, alţii au făcut aceasta sau au încercat să o facă şi, în orice caz,

au pus bazele pentru a o putea face cu eficiență. În zadar s-a cerut sprijinul Italiei. Grupurile ei conducătoare au preferat, fără a renunța întru totul la prima ipoteză, să se lase convinse de o altă ipoteză, care urma să fie caracteristică pentru anii '60 : „partnership", adică posibilitatea unui raport de egalitate între o Americă puternică și o Europă occidentală aflată la distanță mare de aceasta și pe care Statele Unite făceau totul spre a o condamna la neputință. Ce se spera să se obțină prin acțiunea pe baza unei asemenea ipoteze ? Ca o Americă „bună", în esență, să nu facă nimic fără să consulte pe aliații vest-europeni și chiar să țină seama, în măsura cuvenită, de interesele fiecărui stat din Europa occidentală.

În realitate, anii aceia au fost anii în care S.U.A. pregăteau — și în parte efectuau — „cotitura" în relațiile lor cu restul lumii. Europa occidentală, inclusiv Italia, trecea dintr-o surpriză în alta în fața inițiativelor lui Kennedy, Johnson, Nixon, care nu urmăreau altceva — în ciuda diferențelor de metodă caracteristice diferitelor personalități — decît să facă în așa fel încît S.U.A. să acționeze în lume în fruntea unei mari alianțe, dar acordînd atenție intereselor lor și ținînd seama de strategia lor, de ipoteza lor de lucru.

Iluzia „partnership"-ului a fost și este greu de distrus, cum a fost și este greu să dispară și ipoteza „opțiunii de lagăr". Și astăzi, ambele ipoteze continuă să conviețuiască în anumite sectoare ale sferei guvernamentale italiene. Acesta este, de exemplu, sensul ce trebuie atribuit unor recente declarații ale lui Saragat privind „caracterul global" al intereselor țărilor consumatoare de energie față de țările producătoare. În schimb, în alte sectoare este prezentată „ipoteza anilor '70", fără să se înțeleagă faptul că ea este depășită încă din 1974 : ipoteza „lumii pentapolare", adică o lume care ar trebui să se învîrtească în jurul a „cinci poli". Și aceasta este o ipoteză caracteristică celor care nu au învățat nimic din trecut și care caută să învețe foarte puțin din prezent.

Este suficient, de fapt, să formulăm unele întrebări pentru a ne da seama că, dacă am rămîne prizonieri ai acestei scheme, rezultatul ar fi asemănător celor întru totul negative obținute prin închistarea în schemele celorlalte două ipoteze precedente. Ce loc, ce rol, ce pondere sînt încredințate într-o asemenea definiție a „polilor", spre exemplu Americii Latine ? Ce rol, ce loc, ce pondere sînt acordate celor peste 100 de milioane de arabi, care capătă în mod tumultuos conștiința „forței lor contractuale" ? În jurul cărui „pol" credem că vom putea să facem să se învîrtească urîtul hinterland reprezentat de Africa ? Ce zone, ce țări ar trebui să se învîrtească în jurul unei Europe a „celor nouă", sub multe aspecte încă inexistentă ? Dar cei peste jumătate miliard de indieni în jurul cui ar trebui să se învîrtească ?

Unii, cu pasivitate, vor spune că este vorba de întrebări ale viitorului. Dar cum să nu vedem că cele mai concrete sînt valabile încă de acum ? Există, se pare, o polemică în interiorul anumitor forțe politice din guvern, între cei care par să creadă într-o „proiectare" europeană, de exemplu în zona Mediteranei, și cei care ar vrea în schimb o „proiectare" italiană. Poate nu este o polemică întru totul inutilă, dar este cu siguranță nepotrivită dimensiunii problemelor noi în jurul cărora trebuie să se activeze pentru construirea unei ipoteze reale, un proiect credibil de politică externă italiană. Adevărul este că, deși mulți vorbesc despre o lume care nu va mai fi ca înainte, puținele ipoteze noi avansate au izul speranței secrete că totul va redeveni ca înainte.

Dar nimic nu va mai fi ca înainte. De aici trebuie să pornim cu adevărat în efortul pentru a acționa într-o lume care evoluează. Italia este și așa în urmă, și istoria nu așteaptă. Ca început, trebuie să se lase la o parte ipotezele trecutului.

Angajamentul european al Italiei a fost întotdeauna văzut în funcție de „interesele armonioase" ale unei mitice „mari comunități atlantice", care să permită, desigur, o anumită marjă de autonomie, care să nu creeze greutăți nimănui, dar care să rămînă solidă în coeziunea ei, cu o Americă în calitate de hegemon și „convertită" la respectarea intereselor tuturor. Cine încearcă astăzi să se sustragă discutării acestor probleme ridică imediat o întrebare severă : să rupem cu S.U.A. ? Nu este o întrebare convingătoare. Problema nu se pune în termeni de ruptură, nici în termeni de conflict. Ceea ce trebuie să facem este să stabilim pînă unde interesele generale coincid și care este, în schimb, punctul în care ele nu mai coincid. Se pune problema, înainte de orice, de a înțelege importanța reală a schimbărilor ce s-au petrecut în lume și a celor ce se anunță. Pe baza unor asemenea aprecieri, trebuie să hotărîm cum să acționăm, în ce direcție, cu ce mijloace. Singuri ? Cu ceilalți ? Singuri și cu ceilalți. Europa „celor nouă", de exemplu, rămîne unul dintre terenurile principale de găsire a unor posibilități pe care Italia singură nu poate spera să le obțină. Dar și aici primul lucru ce trebuie făcut este de a ne elibera de vechile ipoteze.

La Copenhaga, la ultima reuniune a șefilor de stat și de guvern vest-europeni, am asistat la spectacolul destul de chinuitor al dozării cuvintelor, al căutării adjectivelor. Este exercițiul clasic al diplomației. Dar există momente în care claritatea este esențială. Și claritatea ar fi fost necesară în răspunsul dat arabilor, care veniseră să ofere Europei occidentale un mare prilej pentru a concepe un nou raport cu unele țări de pe celălalt mal al Mediteranei.

Primul lucru pe care trebuie să-l facem noi, italienii, dacă vrem să înfruntăm această situație cu conștiința că este vorba de un moment de cotitură, este să promovăm o discuție amplă, să acceptăm o confruntare reală, să procedăm la o analiză serioasă și riguroasă a realității și a perspectivelor. Ceea ce trebuie să facem este să definim la nivel politic acțiunea internațională pe care intenționăm să o desfășurăm, să o expunem cu claritate în fața țării, acceptînd contribuția care poate să vină din partea tuturor forțelor conștiente de seriozitatea și vastitatea problemei pe care Italia o are în fața ei.

„Perioada postbelică în relațiile internaționale — a spus odată președintele S.U.A. — a luat sfîrșit". Tocmai acest lucru trebuie să-l înțelegem, fiecare din punctul propriu de vedere. În ce privește America, afirmația lui Nixon s-a soldat cu o serie de inițiative care tind să pună pe baze mai solide prezența S.U.A. în lume. Ce a însemnat, în schimb, pentru Italia „sfîrșitul perioadei postbelice în relațiile internaționale" ? Iată întrebarea de la care trebuie să pornim. Răspunsul ce poate fi dat analizînd faptele nu este nici pe departe satisfăcător. A lipsit, înainte de orice, o viziune strategică de largă respirație asupra acțiunii internaționale a Italiei. O viziune strategică bazată pe înțelegerea situației și a perspectivelor deschise de „sfîrșitul perioadei postbelice". De aici, întîrzierea cu care au fost înfăptuite gesturi în sine pozitive cum sînt, de exemplu, recunoașterea diplomatică a Republicii Populare Chineze, a Republicii Democrate Vietnam, a Republicii Democrate Germane. De aici și oscilația care persistă, în ciuda volumului considerabil al schimburilor, în relațiile cu lumea socialistă europeană, incertitudinea în politica față de China care a urmat după entuziasmul primelor contracte promițătoare, vidul înfricoșător în ce privește acțiunea în zone imense ale „lumii a treia", atitudinea incertă în interiorul unei Europe a „celor nouă", care nu se știe dacă este privită ca un simplu apendice al S.U.A. sau ca o mare entitate economică și politică autonomă și nu în mod necesar în conflict cu S.U.A.

Desigur, Italia de astăzi nu-și poate pune obiectivul schimbării naturii și opticii Occidentului. Dar ceea ce poate face este să aibă o optică proprie și s-o susțină în toate forurile.

Alberto Jacoviello

Nikolai Podgornii, președintele Sovietului Suprem (dreapta), și Alexei Kosîghin, președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S. (stînga), au avut convorbiri cu președintele Finlandei, Urho Kekkonen, care s-a aflat într-o vizită neoficială la Moscova

Le Monde
PARIS

„SĂ NE BAZĂM ÎNDEOSEBI PE NOI ÎNŞINE"

Convorbire cu preşedintele Gabonului ALBERT-BERNARD BONGO

— CRIZA energiei şi creşterea preţurilor la materiile prime nu vor contribui oare la accentuarea decalajelor ?

— Fiecare ţară africană doreşte să devină un stat-pilot şi mulţi şefi ai tinerelor state, care au venit la putere în ultimii ani, vor să demonstreze că doresc să asigure o mai bună dezvoltare economică. Eu însumi am fost primul care am proclamat „Gabonul mai presus de orice", deoarece apreciez că gabonezii au dreptul la un nivel de viaţă superior faţă de cel actual şi pentru că ştiu că, pentru a ajunge la un asemenea rezultat, trebuie să ne bazăm îndeosebi pe noi înşine.

— Ce beneficii imediate poate obţine Gabonul prin conjunctura care îi este favorabilă ? Cum intenţionaţi să folosiţi surplusurile de încasări ?

— Avem resurse importante de lemn, mangan, uraniu şi, îndeosebi, petrol. Vom obţine, deci, încasări suplimentare datorită resurselor noastre naturale, a căror valoare nu încetează să crească. Sporirea preţurilor la petrol şi lemn a intrat deja în vigoare, preţurile la mangan şi uraniu urmează să crească. Membru asociat al Organizaţiei ţărilor exportatoare de petrol, Gabonul înţelege să ducă o politică identică cu cea a ţărilor membre ale acestei organizaţii. Datorită faptului că, în perioada colonială, această ţară a fost total neglijată, surplusurile noastre de încasări vor trebui folosite pentru dezvoltarea utilajului. Vrem să construim un port mineralier la Santa-Clara, aproape de Capul Esterias, şi porturi la Mayumba şi Port-Gentil, noi drumuri (îndeosebi să legăm printr-o şosea asfaltată Libreville şi Franceville), un nou aeroport în capitală, vechiul aeroport trebuind să fie amenajat. Şi, îndeosebi, calea ferată transgaboneză, proiect prioritar.

— Nu există pericolul ca ajutorul internaţional şi, îndeosebi, cel acordat de Banca Internaţională de Reconstrucţie şi Dezvoltare (B.I.R.D.) să vă creeze dificultăţi în realizarea acestei căi ferate ?

— B.I.R.D. s-a pronunţat împotriva căii ferate transgaboneze. McNamara a luat personal poziţie împotriva ei. Nu vreau să spun mai multe în legătură cu acest subiect, dar punctul meu de vedere va fi cunoscut în întregime într-o zi şi aceasta va provoca senzaţie, deoarece unii nu numai că au refuzat să aducă servicii ţării noastre, dar au acţionat chiar împotriva economiei noastre. Am avut deja ocazia să afirm că această cale ferată transgaboneză se va face cu sau fără ajutorul B.I.R.D.

— Negocierile franco-gaboneze pentru revizuirea acordurilor de cooperare înregistrează progrese ?

— Negocierile se prelungesc, dar se află pe o cale bună. În ce ne priveşte, nu vrem să ne angajăm într-o procedură de revizuire permanentă şi dorim ca noile texte să fie deci perfect puse la punct. În domeniul exploatării uraniului, Franţa consideră că minereul gabonez constituie una din resursele sale prioritare, dar noi considerăm pur şi simplu că Franţa reprezintă unul din clienţii noştri prioritari. Pe de altă parte, nu mai vrem distincţii între produse strategice şi produse curente. În ce ne priveşte, nu cunoaştem decît resurse comerciale, pentru vînzarea cărora sîntem în întregime liberi să stabilim preţurile.

— Nu vă temeţi că ajutorul extern se reduce, în timp ce resursele dv. proprii vor creşte în mod efectiv ?

— Este adevărat că unele personalităţi au preconizat să măsurăm mai exact ajutorul pe care ni-l acordă C.E.E. şi Franţa. Noi am luat însă toate măsurile de precauţie, deoarece Gabonul este o casă cu mai multe uşi : în timp ce unele din aceste uşi se închid, facem să se deschidă altele, pentru a avea în mod liber acces în exterior.

jeune afrique

DE LA IMIGRARE LA COOPERARE

PROBLEMA imigrării a devenit, la începutul acestui an, o problemă de actualitate şi aceasta datorită a trei serii de motive : motive legate de evenimente, motive economice şi motive politice.

Evenimentele sînt constituite de agresiunile ale căror victime au fost, în aceste ultime luni, muncitori imigraţi proveniţi din Africa de Nord şi, în special, atentatul comis recent împotriva consulatului Algeriei la Marsilia; factorii economici ţin de criza petrolului şi de consecinţele acesteia asupra folosirii forţei de muncă; aspectul politic se manifestă în special în recenta întîlnire dintre preşedintele Pompidou şi ministrul afacerilor externe al Algeriei, Bouteflika, în scopul reglementării acestei probleme la cel mai înalt nivel.

Franţa a fost, întotdeauna, o ţară primitoare. Ea a condamnat întotdeauna xenofobia şi rasismul. Ea trebuie să fie vigilentă pentru a nu se lăsa contaminată de aceste sentimente instinctive şi primare, contrare filozofiei sale umaniste şi generoase şi oricăror tradiţii ale sale.

Populaţia imigrată este în Franţa foarte importantă, chiar dacă ea nu depăşeşte pe cea primită de vecini: Franţa numără 3 700 000 de străini, adică 7,1 la sută din populaţia sa. Cifrele imigranţilor intraţi în Franţa sînt, de altfel, în scădere de trei ani. Aceasta nu a împiedicat ca, în 1972, Franţa să primească încă peste 90 000 de imigranţi sub controlul Biroului naţional de imigrare, la care trebuie adăugaţi 21 000 algerieni, ceea ce reprezintă cea mai importantă rată de folosire a imigranţilor, întrucît 84 la sută din adulţi sînt angajaţi în muncă.

Aceşti muncitori imigranţi joacă un rol determinant în bunul mers al economiei franceze. Este suficient să se menţioneze că o treime din noile locuri de muncă create în industrie în perioada 1962-1968 au fost ocupate de străini.

Una dintre problemele cele mai delicate ridicată de imigrare a constat şi constă încă în parte în existenţa unei imigrări necontrolate, denumită în mod obişnuit „imigrare anarhică", faţă de care o atitudine conciliantă nu ar fi deloc justificată, întrucît ar constitui o încurajare a odioaselor organizaţii de trafic de oameni. De aceea, Joseph Fontanet, pe cînd era ministru al muncii, al forţei de muncă şi populaţiei, şi succesorul său, Gorse, au întreprins o dublă acţiune: în primul rînd, de a înlocui intrările anarhice ale muncitorilor străini cu intrări care să răspundă unor acorduri negociate cu ţările de origine, astfel încît imigrarea să fie întemeiată pe cunoaşterea exactă a necesităţilor reciproce şi pe o acţiune concertată; în al doilea rînd, de a lua o serie de măsuri în scopul ameliorării condiţiilor de primire şi statutului social al muncitorilor imigranţi.

Se poate considera pe bună dreptate că, deşi primirea muncitorilor imigranţi în ţările occidentale este o formă de cooperare cu lumea a treia, aceasta nu este poate cea mai bună şi, în orice caz, nu ar trebui să fie exclusivă. Dezvoltarea industrială a ţărilor din lumea a treia, care să le permită să dispună ele însele de folosirea sporită a forţei de muncă pe propriul lor teritoriu, pare în multe privinţe o soluţie superioară. Ea ar putea fi realizată prin înţelegere cu ţările industrializate şi cu participarea lor sub o dublă formă: o asistenţă tehnică şi financiară dată ţărilor care urmează să se dezvolte şi acorduri comerciale care ar garanta acestor popoare vînzarea unei părţi a producţiei lor. S-ar putea asista, astfel, la o repartiţie a sarcinilor internaţionale: unele

procese cer practic mai multă mînă de lucru pentru lucrări relativ simple, care ar trebui să fie încredinţate de ţările industrializate tinerelor state.

Recentele declaraţii ale preşedintelui Bourghiba, care a vorbit despre „contracte de programe", şi ale preşedintelui Boumediene arată că unii conducători africani sînt dispuşi să joace această carte. Rămîne de dorit acelaşi lucru pentru ţările vest-europene.

Revine formaţiunilor politice să exploreze soluţii noi, care să asigure cooperarea cea mai eficientă între popoarele cu dezvoltare inegală: într-o lume permanent mai solidară, schimbul de persoane, de servicii şi de bunuri trebuie să se organizeze în condiţiile cele mai avantajoase pentru prosperitatea lor comună şi pentru pace.

Agenţia France Presse

SOCIETĂŢILE PETROLIERE MULTINAŢIONALE ŞI ACTUALA CRIZĂ DE ENERGIE

CORUPŢIA unor funcţionari în Italia, refuzul de a efectua livrări în Franţa, Japonia şi Statele Unite, acestea sînt principalele acuzaţii lansate recent împotriva societăţilor petroliere multinaţionale.

In Italia, companiile petroliere sînt bănuite că i-ar fi „cumpărat" pe unii funcţionari, cu scopul de a disimula starea reală a stocurilor naţionale de petrol. În Franţa, C. G. T. a acuzat filiala franceză a societăţii „Exxon" de a fi încetinit ritmul sosirii vaselor sale petroliere în porturile franceze, fapt care a fost dezmînţit de respectiva companie. Mai gravă este însă acuzaţia adusă de senatorul american Jackson companiilor membre ale „Aramco", bănuite de a fi prejudiciat interesele Statelor Unite prin refuzul lor de a aproviziona forţele americane cu petrol, din momentul intrării în vigoare a embargoului.

În sfîrşit, în Japonia, preşedintele uneia din cele mai mari companii petroliere, „General Sekiyu", a demisionat, după ce a recunoscut că a indus în eroare guvernul şi publicul în legătură cu creşterea preţurilor la produsele petroliere, cu scopul de a profita de pe urma penuriei de carburant. Compania petrolieră a admis, astfel, că şi-a ameninţat clienţii că nu li se va mai livra petrol dacă nu-l vor plăti mai scump.

În plus, companiile petroliere sînt acuzate în mai multe ţări (Franţa, R. F. Germania, S.U.A.) că au profitat de criza petrolieră pentru a se debarasa de concurenţi, în cazul de faţă de micii „independenţi", în majoritate mici societăţi de distribuţie care cumpără de la marile societăţi produse rafinate. Potrivit unui ziar vest-german, Oficiul federal al cartelurilor din Berlinul occidental ar fi avut dovezi că mai multe societăţi petroliere internaţionale ar fi vîndut la preţuri ridicate produsele petroliere destinate unor importatori independenţi.

Paralel, anumite ţări — producătoare şi consumatoare — au exprimat ipoteza că rolul companiilor ar putea să fie limitat la tehnica petrolieră pură (explorare, producere, transport, rafinare, distribuţie), negocierile privind aprovizionarea fiind apanajul statelor.

Teza a fost susţinută de către primul ministru francez Pierre Messmer şi ea a fost sprijinită tacit de anumite ţări producătoare, care văd în relaţiile de la stat la stat un mijloc de limitare a rolului dominant al cartelurilor pe scena petrolieră internaţională.

Tocmai în acest sens trebuie înţeleasă crearea, atît în ţările producătoare cît şi în cele consumatoare, a unor societăţi petroliere de stat. Franţa a dat un exemplu (între cele două războaie mondiale) prin crearea Companiei franceze a petrolului — controlată de stat — şi apoi a ERAP, exemplu urmat de Italia prin crearea ENI. La rîndul lor, ţările producătoare au creat, pe măsura emancipării lor politice, societăţi naţionale. Aplicarea treptată a unei politici de participare, prin care ţările producătoare preiau controlul asupra societăţilor petroliere care acţionează pe teritoriul lor, va diminua „rolul politic" al companiilor multinaţionale.

PROFIL

DANIEL ODUBER QUIROS

preşedintele desemnat al Republicii Costa Rica

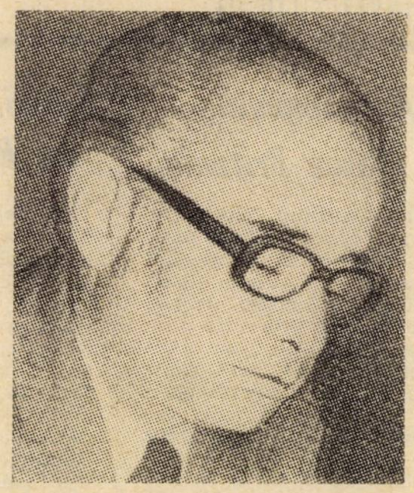

Rezultatele alegerilor pentru desemnarea noului şef de stat, date publicităţii la 5 februarie, au consemnat victoria lui Daniel Oduber Quiros, candidatul Partidului Eliberării Naţionale, de guvernămînt, în faţa principalului contracandidat, Fernando Trejos, prezentat de Partidul Unificării Naţionale.

Noul preşedinte costarican s-a născut în anul 1921. Îşi face studiile la colegiul din San José şi apoi la Universitatea din capitala ţării, după care urmează cursuri de specialitate la Universitatea Sorbona din Paris, unde obţine titlul de doctor în drept. Îşi completează studiile la Universitatea din Ottawa (Canada).

După războiul civil din 1948, a fost, timp de un an, secretar general al juntei, iar în 1949 a fost reprezentantul ţării la Naţiunile Unite.În anul 1950, împreună cu actualul preşedinte, José Figueres, pune bazele Partidului Eliberării Naţionale, în cadrul căruia îndeplineşte, între 1956—1958, funcţia de secretar general. În 1953, Daniel Oduber participă intens la campania electorală care-l v-a aduce în cel mai înalt post pe José Figueres, iar, din 1950 pînă în 1958, a fost ales de trei ori deputat în Congresul Naţional. Este membru al Adunării Legislative şi şef al grupului parlamentar al Partidului Eliberării Naţionale, din 1958 pînă în 1962, cînd este chemat să ocupe postul de ministru al afacerilor externe în cabinetul preşedintelui Francisco Orlich. Demisionează din acest post în 1964, pentru a-şi pregăti candidatura la preşedinţia ţării. Cu toate că a prezentat un program complet, care viza toate sectoarele vitale ale ţării, Daniel Oduber este învins la alegerile prezidenţiale din 1966 de candidatul opoziţiei, poate tocmai, spun observatorii, datorită tradiţiei de alternanţă a partidelor aflate la putere.

După triumful în alegeri, în 1970, al lui José Figueres, Oduber rămîne unul din cei mai apropiaţi colaboratori ai săi, îndeplinind diferite funcţii guvernamentale şi diplomatice, între care, pînă la jumătatea anului trecut, funcţia de preşedinte al Adunării Legislative.

În timpul campaniei electorale, Daniel Oduber şi-a afirmat intenţia de a continua programul politic şi economic promovat de preşedintele Figueres, dar a subliniat necesitatea de a reacţiona pentru întărirea micii industrii, extinderea exporturilor de produse agricole şi, în general, pentru participarea mai largă a ţării la schimburile economice şi comerciale din zona Americii Centrale.

Noul preşedinte al Republicii Costa Rica urmează să preia oficial funcţia supremă în stat la 8 mai.

POSTA REDACȚIEI

Autonomiștii în Marea Britanie

Adrian Costeanu, Timișoara. În timpul campaniei electorale britanice s-au manifestat, într-adevăr, și „autonomiștii" — mai precis, acele grupuri politice care se pronunță pentru o autonomie internă a regiunilor Scoția și Țara Galilor. Aceștia au prezentat platforme electorale în care cereau parlamente proprii, dreptul de a dispune de resursele regiunilor lor și de a se administra singuri, Londra urmînd să se ocupe doar de problemele externe, întocmai ca în cazul Ulsterului. Pentru acest motiv, comentatorul UPI, Robert Musel, considera că „Regatul Unit n-a fost chiar atît de unit pe cît se presupunea în timpul campaniei electorale". **Partidul național scoțian, partidul liberal scoțian** și **Plaid Cymru** (partidul național Welsh — Țara Galilor) consideră că provinciile lor, bogate în resurse, sînt exploatate numai în folosul Angliei, de către guvernul de la Londra. Cele mai importante rezerve de cărbune se află în Țara Galilor, iar în Scoția (în largul mării) importante zăcăminte de petrol și gaze naturale. Țara Galilor este unită din punct de vedere politic cu Anglia din 1536 ; are o populație de aproximativ 2 750 000 de locuitori. Scoția are o populație de aproximativ 5,3 milioane locuitori și, potrivit mai multor experți, rezervele descoperite sau bănuite în largul apelor sale sînt comparate cu ale Arabiei Saudite. Deși autorii manifestelor electorale amintite doreau o largă campanie favorabilă lor, audiența n-a fost pe măsura așteptării. De aceea, ziarele britanice au luat în considerație doar marginal platformele respective. În vechiul parlament britanic exista un naționalist scoțian, dar nici un naționalist welsh.

Relațiile diplomatice ale R. D. Germane

O. Vasilescu, București. În nr. 12 din 1972, am publicat un articol despre relațiile diplomatice ale R.D. Germane. În acel moment, R.D.G. întreținea asemenea relații cu 30 de state. La începutul acestui an, numărul statelor se ridicase la 101. Iată și o cronologie a stabilirii celorlalte legături diplomatice : **ianuarie 1972** — Republica Populară Bangladesh ; **octombrie** — India ; **noiembrie** — Republica Islamică Pakistan ; **decembrie** — Iran, Burundi, Ghana, Tunisia, Zair, Kuweit, Elveția, Nepal, Indonezia, Suedia, Austria, Cipru, Tanzania, R.A. Yemen, Sierra Leone, Australia, Uruguay, Liban, Belgia, Peru, Maroc ; **ianuarie 1973** — Olanda, Luxemburg, Uganda, Finlanda, Costa Rica, Spania, Islanda, Danemarca, Gambia, Norvegia, Afganistan, Italia, Mauritania ; **februarie** — Etiopia, Malta, Marea Britanie, Franța, Nigeria, Ruanda, Zambia, Birmania ; **martie** — Columbia ; **aprilie** — Malayesia, Volta Superioară, Guyana, Togo, Mali ; **mai** — Japonia, Grecia ; **iunie** — Mexic, Libia, Argentina, Liechtenstein ; **iulie** — Camerun, Ecuador, Venezuela ; **august** — Singapore, Senegal ; **septembrie** — Dahomey, Bolivia, Filipine, Liberia ; **octombrie** — Iordania, Brazilia ; **noiembrie** — San Marino, Republica Malgașă ; **ianuarie 1974** — Fidji.

Ion Ulmeanu, Brașov. Preotul brazilian Dom Helder Camara, cunoscut activist pe tărîm social, a primit recent, în cadrul unei ceremonii la primăria din Oslo, partea norvegiană (510 000 coroane) a „Premiului popular pentru pace", care totalizează 1,5 milioane coroane norvegiene.

Dumitru Valeriu, com. Cimpeni, jud. Vrancea. Seceta din Sahel continuă să amenințe viața unui foarte mare număr de locuitori. În nord-estul Senegalului, 70—80 la sută din animale au pierit și aproximativ 200 000 de persoane suferă de foame. O situație similară se prezintă în Mauritania, Mali, Volta Superioară, Ciad și Niger. Deficitul global de cereale în 1974 în aceste țări va atinge 1 200 000 tone, față de 800 000 tone în 1973.

A. Antonovici. 1. După cum ați putut constata și din revista noastră (primăvara trecută), după ce, în Berlinul occidental, fuseseră descoperite două schelete din perioada ultimului război mondial, autoritățile vest-germane au ajuns la concluzia că unul din ele aparținea fostului criminal de război nazist Martin Bormann. După ce s-au făcut mai multe expertize, concluzia a fost considerată definitivă și urmărirea lui Bormann, socotit pînă atunci a trăi undeva în America Latină, a încetat.

2. În nr. 47 din 1973, precum și în nr. 5 din acest an am scris pe larg despre aplicarea Acordului de pace privind Vietnamul.

3. Hărți de genul celor solicitate de dv. au apărut cu diferite prilejuri în revista noastră (în special cînd am publicat documentare despre țările amintite).

Nelu Tofoleanu, Galați. 1. Am mai răspuns în cadrul acestei rubrici (nr. 2 a.c.) despre autorii atentatului de pe aeroportul Fiumicino, care s-au predat autorităților din Kuweit. Nu se cunoaște încă pedeapsa ce le-a fost hotărîtă.

2. Palatul „La Moneda" a fost avariat în timpul evenimentelor din septembrie 1973. După un timp, au început lucrările de reconstrucție. Nu dispunem de informații mai noi privind starea actuală a palatului prezidențial din Santiago de Chile.

Doru Filip, Rîmnicu-Vîlcea. 1. Președintele Italiei, Giovanni Leone, are trei fii : Paul, Giancarlo și Mauro. **Fotografia** alăturată prezintă întreaga familie Leone : președintele, soția sa și cei trei fii.

2. Nu dispunem de informații detaliate, comparativ, în legătură cu cheltuielile pentru înarmare și cheltuielile pentru cercetări în medicină, în întreaga lume.

Alex. Darie, București. Sperăm ca, între timp, să vă fi restabilit sănătatea. În nr. 9 al revistei am publicat o altă hartă a Canalului Panama, în care se poate observa ușor că acesta nu și-a schimbat poziția. Deci, în cazul hărții reproduse, la care vă referiți dv., nu era vorba de o greșeală.

Paul Lörincz, Oradea ; Vasile Pancu, com. Vedea, jud. Ilfov. Nu dispunem de informațiile solicitate.

POSTA REDACTIEI

„Scandalul petrolului"

Ștefan Stănescu, com. Mînăstirea, jud. Ilfov. La sfîrșitul lunii ianuarie, izbucnea la Roma „scandalul petrolului" : descoperirea unor acțiuni frauduloase ale Uniunii Petroliere, în care sînt practic reprezentate toate întreprinderile petroliere italiene, mari și mici, în afară de societatea de stat E.N.I. Printre **probele** pe care le deține magistratura, s-ar afla două cecuri, de două milioane de lire fiecare, încasate în 1972 de soția unui parlamentar, și descoperirea faptului că, în iulie 1973, Uniunea Petrolieră a cerut companiilor „să-și închidă robinetele" și să nu mai distribuie decît mici cantități de carburant „pentru sensibilizarea opiniei publice" care să accepte mai ușor creșterea prețurilor. Anumite rafinării ar fi protestat : deoarece rezervoarele le erau încă pline, s-au văzut obligate să înceteze rafinarea. Scandalul a fost declanșat de o întîmplare dintre cele mai banale : o școală din Genova, „Institutul Giorgi" și spitalul psihiatric din Cogoleto s-au plîns de insuficiența gazelor necesare încălzirii. Doi judecători încep cercetările. Ajung la furnizor : rafinăria Garrone din Genova. Ies la iveală anumite ilegalități, care impun percheziții. După una din aceste vizite prin surprindere, petrolistul Ricardo Garrone și cumnatul său Giampiero Mondini sînt acuzați de „aggiotaggio" (coborîre sau urcare frauduloasă a prețurilor pe piață). Căutînd probe la Roma, judecătorul genovez Mario Almerighi descoperă în seiful Uniunii Petroliere documentele unei afaceri în care par a fi implicate întreprinderile petroliere italiene. În timp ce companiile petroliere se declarau nevinovate, magistrații genovezi transmiteau la Roma, procurorului republicii, Elio Siotto, cecurile (peste un miliard de lire) strînse în decursul nenumăratelor percheziții. Acestea — relevă ANSA — ar fi fost destinate unei „campanii de promovare" : companiile petroliere ar fi vărsat Companiei Naționale de Electricitate (E.N.E.L.) cele 1 miliard 200 milioane de lire, în schimbul unui „plan energetic" favorizînd instalarea de centrale termice și renunțarea la cele nucleare. Examinarea cecurilor va permite identificarea exactă a autorului și beneficiarilor acestei „campanii de promovare" organizată în favoarea centralelor termice. Ancheta continuă.

Fréjus

Em. Hristu, Pitești. Despre catastrofa de la Fréjus și urmările judiciare, revista noastră a scris în mai multe rînduri. Vom încerca să răspundem, de această dată, întrebării dv., descriind ceea ce s-a întîmplat în acea noapte de 3 decembrie 1959. (Folosim, în acest scop, informațiile publicate de revista „Paris-Match" în cunoscuta sa rubrică „La page du mémorial"). În acea seară, André Ferro, unicul supraveghetor al barajului de la Malpasset, se întorsese acasă : nimic de semnalat. Aplicase consemnele date de superiorii săi din Toulon : „să interzică apropierea turiștilor de baraj, datorită pericolului de surpare" și „să supravegheze ca înălțimea apelor să nu depășească cota 95". Ferro, care locuia la doi kilometri în aval de baraj, avea misiunea de a urca de trei ori pe zi pînă la Malpasset și de a-și nota observațiile într-un caiet. De fiecare dată cînd urca, constata că barajul era la locul său, întreg, imperturbabil sub soare, vînt sau ploaie. Ferro se mulțumea să scrie trei litere : R.A.S. (Rien à signaler — nimic de semnalat). Și, totuși, duminică 29 noiembrie 1959, izbucnise o tornadă. Mediterana dezlănțuită devasta țărmurile. În munți, furtuna luase forma unui potop. Prin toate rîpile, transformate în cataracte, apa se îndrepta spre Malpasset. André Ferro a telefonat superiorilor săi :

„Cota 95 atinsă ; trebuie să deschid vana" ?

A doua zi, cota 96 era depășită și, cu toate că ploaia încetase, scurgerea apelor căzute în ajun continua. Ferro a avertizat că și cota 98 era atinsă și că apele aveau să depășească repede creasta barajului. La 2 decembrie, ploaia a încetat cu totul. Un elicopter a apărut deasupra lacului, a coborît pînă aproape de suprafața sa, a survolat văile laterale. Se găsea la bordul său un inspector care încerca să evalueze cantitatea de apă ce se îndrepta către rezervorul devenit prea strîmt. Ideal ar fi fost ca apele să se oprească la nivelul maxim, fără să trebuiască deschisă vana. În felul acesta, nu s-ar fi dat drumul apelor către litoralul deja inundat. La ora patru după-amiază, cînd inginerii au sosit la Malpasset, apele încă urcau. Ideea că barajul ar putea ceda n-a trecut prin minte nici unuia.

La 3 decembrie, orele 21.45, cea mai mare parte a locuitorilor urmăreau emisiunile de la televizor, cînd, brusc, ecranele s-au stins, a urmat o rumoare surdă, apoi un îngrozitor zgomot ca de sfîrșit al lumii. O mie de case măturate de torentul de noroi, mii de hectare sub valul uriaș îndreptîndu-se spre mare : în zece minute, o tragedie și 396 victime". În **fotografie,** : imagine de după prăbușirea barajului.

Tit Cudelcă, Cîmpulung Moldovenesc. Vă mulțumim pentru aprecierile privind documentarul despre Canalul Suez. Vă oferim alăturat o **imagine** a unuia din primele pontoane militare egiptene pe malul răsăritean al Canalului. După cum ați constatat citind nr. 9 al revistei, am publicat și un documentar despre Canalul Panama. Pentru celelalte întrebări, vă sugerăm să vă adresați revistei „Viața economică".

H. Iliescu, București. Președinta federală a organizației „Tinerii socialiști" din R.F. Germania este Heidemarie

Wieczorek-Zeul (în **fotografie**). A fost aleasă în această funcție la congresul federal al Tinerilor socialiști, care și-a ținut lucrările în luna ianuarie a.c.

Papp Attila, com. Dumbrava, jud. Timiș. Fiica premierului japonez Kakuei Tanaka se numește Makiko. Este căsătorită. Nu face parte din guvernul japonez. Din 1960 pînă acum l-a însoțit aproape constant pe tatăl său în călătoriile în străinătate.

Mihali T. Titieni, Borsa, jud. Maramureș. Între U.R.S.S. și Japonia nu există încă un tratat de pace ; cele două state întrețin relații diplomatice, dezvoltă raporturi comerciale și de colaborare economică, relații care, potrivit celor mai recente declarații oficiale, vor cunoaște o și mai însemnată creștere. În legătură cu a doua întrebare, vă sugerăm consultarea „Micului dicționar enciclopedic".

POSTA REDACȚIEI

Sindicatele franceze

Niculai Cervic, București. În problema curentelor unitare care se manifestă în rîndurile mișcării sindicale occidentale — nu numai din Franța, de altminteri — am mai scris și vom mai scrie, pe larg. Cu atît mai mult cu cît, așa cum subliniați și dumneavoastră, în anumite probleme și în anumite împrejurări subzistă între diferitele centrale sindicale deosebiri de păreri : unitatea de acțiune este un proces care nu se desfășoară simplu și neted. În ceea ce privește întrebarea precisă pe care o puneți în legătură cu structura mișcării sindicale franceze, iată, în linii generale, principalele centrale : **Confederația Generală a Muncii** (C.G.T., după inițialele franceze) este cea mai veche dintre ele — s-a constituit în 1895 — și, numeric, de departe cea mai importantă ; actuala **Confederație Franceză Democratică a Oamenilor Muncii** (C.F.D.T.), a doua ca pondere în viața sindicală a țării, și-a început existența în 1919 sub egidă religioasă și sub denumirea de **Confederația Franceză a Oamenilor Muncii Creștini** (C.F.T.C.) ; abia acum cîțiva ani, pentru a înlătura caracterul limitativ pe care pecetea confesională îl dădea mișcării, majoritatea membrilor au optat pentru laicizarea ei, ceea ce i-a modificat nu numai denumirea, ci, într-adevăr, componența și, treptat, orientările ; C.G.T. și C.F.D.T., păstrîndu-și fiecare identitatea, au reușit să-și asocieze eforturile într-un număr apreciabil de acțiuni revendicative. F. O. **(„Force ouvrière")**, de coloratură reformistă și cu efective mult mai modeste decît precedentele, s-a rupt în 1948 din C.G.T. Cînd C.F.T.C. s-a transformat în C.F.D.T., o minoritate a aderenților și-a păstrat vechea denumire și vechile statute. Din **Confederația Generală a Cadrelor** (C.G.C.), întemeiată în octombrie 1944, fac parte un număr important de ingineri, tehnicieni etc. ; multă vreme inhibată de preocuparea de a se delimita de organizațiile dominant muncitorești, trăiește, în ultimii ani, sub presiunea evoluției situației economice, un proces de dinamizare și s-a asociat în anumite cazuri acțiunilor C.G.T.—C.F.D.T. De asemenea, mai des chiar, iau parte la aceste acțiuni membrii corpului didactic organizați în F.E.N. **(Federația Educației Naționale).**

Gamza Gariște, com. Brebu, jud. Timiș. Revista noastră a scris în nenumărate rînduri despre această problemă. Vă sugerăm, între altele, consultarea nr. 50 din 1971 și 50 din 1973.

Ioan Petcu, Călărași, jud. Ialomița. Nu dispunem de informații în legătură cu ceea ce ne întrebați. Vom avea în vedere întrebările dv.

Luca Manciu, Cluj. Răspunsul la care vă referiți, publicat în revista noastră, era corect.

Gil Valex, Călărași, jud. Ialomița. În ciuda tuturor speranțelor astronomilor, cometa Kohoutek nu a putut fi zărită decît foarte puțin. Se cunosc, de altfel, chiar și dificultățile pe care le-au avut astronauții misiunii „Skylab" în urmărirea cometei. Prin urmare, cu atît mai mult situația la care vă referiți dv. nu a apărut, ori, în cazul în care a existat, nu a atras atenția în nici un fel presei.

Nicolae Armașu, Strehaia, jud. Mehedinți. Vă sugerăm consultarea articolelor publicate în revista noastră, în ultimele trei luni, cu privire la faza a doua a lucrărilor Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa. În acest mod, veți afla răspuns la întrebările dv.

Premieri spanioli asasinați

Florin Coman, București. 1. Asasinarea lui Carrero Blanco nu este un eveniment unic în Spania : el este al 5-lea prim-ministru asasinat în ultimii o sută de ani. Iată lista : 1) **Juan Prim y Prats.** Inspirator și artizan, împreună cu generalul Serrano, al „revoluției" liberale din 1868, care a detronat-o pe Isabella II. Juan Prim y Prats a fost și „mare elector" al lui Amedeo di Savoia pentru succesiunea la tron. A fost rănit grav de trei bărbați, la 27 decembrie 1870, pe Calle del Turco, la Madrid. Moare trei zile mai tîrziu. 2) **Antonio Cánovas del Castillo** (8 august 1897), artizan al restaurării burbonice, după căderea primei Republici. A fondat regimul bazat pe bipartismul liberali-conservatori. Susținător al „caciquismo"-ului, care-i permitea să guverneze prin coruperea clientelei politice. Este asasinat la 8 august 1897 de anarhistul italian Michele Angiolillo. 3) **José Canalejas** (12 noiembrie 1912). De origine din El Ferrol (orașul natal al generalului Franco), José Canalejas y Méndez era liderul Partidului liberal. Alfonso XIII îl numise prim-ministru în 1910 pentru a pune ordine în treburile țării, după revoltele din anul precedent. Spirit autoritar, Canalejas a fost asasinat la 12 noiembrie 1912 în plin centrul Madridului (Puerta del Sol), de anarhistul Pardiñas, care se sinucide. 4) **Eduardo Dato** (8 martie 1921), de trei ori prim-ministru : 1913, 1917 și 1920. Aceleași principii autoritariste ca și Canalejas. Eduardo Dato Iradier a fost ucis, la 8 martie 1921, de anarhiștii Ramón Casanellas, Luis Nicolau și Pedró Mateu în Piața Independenței din Madrid, aproape de Puerta de Alcala. 5) **Luis Carrero Blanco** (20 decembrie 1973). Fusese numit premier de către generalul Franco la 8 iunie 1973. A fost victima unui atentat în Calle Claudio Coello, la Madrid.

2. Primul navigator solitar care a trecut de Capul Horn a fost americanul Josuah Slocum. A făcut apoi înconjurul lumii. „Periplul meu a durat trei ani, două luni și două zile. Am plecat de la Boston la 24 aprilie 1895 și eram înapoi, la Newpost, la 27 iunie 1898" — povestea el. Ambarcațiunea sa, „Spray", (12,71 tone, 11,20 m lungime) era modelul tip al bărcilor de pescuit din Marea Nordului. Cea mai teribilă amintire : Capul Horn, unde furtuna domnește 200 de zile pe an, ridicînd valuri cu o putere de 500 tone.

Gh. Marinescu, Iași. Republica India este o uniune care numără 17 state și o serie de teritorii. Vă oferim în caseta alăturată lista celor 17 state, împreună cu capitalele lor și principalele limbi vorbite :

Statul	Capitala	Limbile principale
Andhra Pradesh	Hyderabad	telugu
Assam	Shillong	assamais și bengali
Bengalul occidental	Calcutta	bengali
Bihar	Patna	hindi
Gujarat	Ahmedabad	gujarati
Hariyana	Chandigarh	hindi
Jammu și Caşmir	Srinagar	kashmiri, dogri și urdu
Kerala	Trivandrum	malayalam
Madhya Pradesh	Bhopal	hindi
Tamil Nadu	Madras	tamul
Maharashtra	Bombay	marathi
Mysore	Bangalore	kannada
Nagaland	Kohima	
Orissa	Bhubaneswar	oriya
Punjab	Chandigarh	punjabi și hindi
Rajasthan	Jaipur	rajasthani și hindi
Uttar Pradesh	Lucknow	hindi

Teritoriile uniunii sînt următoarele : insulele Andaman și Nicobar ; Dadra și Nagar Haveli ; Dedhi ; Goa, Daman și Diu ; Himachal Pradesh ; insulele Laccadive, Minicoy și Amindivi ; Manipur ; Pondichéry ; Tripura.

LUMEA

săptămînal de politică externă editat de Uniunea Ziariștilor din Republica Socialistă România

Redactor-șef
Ion Cârje

Redacția și administrația : București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.10. Internațional 17.69.87 și 18.53.55. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. Abonamentele pentru străinătate : prin întreprinderea „ROMPRESFILATELIA" — serv. Import-Export Presă — București, Calea Griviței nr. 64—66, P.O.B. — 2001, telex 011631.

C.P.C.S.

COMBINATUL CHIMIC

victoria

Aleea Uzinei nr. 8, orașul Victoria,
județul Brașov

livrează :
amoniac, acid azotic, uree, acid sulfuric tehnic, sulfit de sodiu tehnic, formaldehidă tehnică, adezivi ureoformaldehidici pentru industria lemnului, rășini ureoformaldehidice modificate, schimbători de ioni, paraformaldehidă, nitroceluloză, metanol de sinteză, carbonat de amoniu alimentar

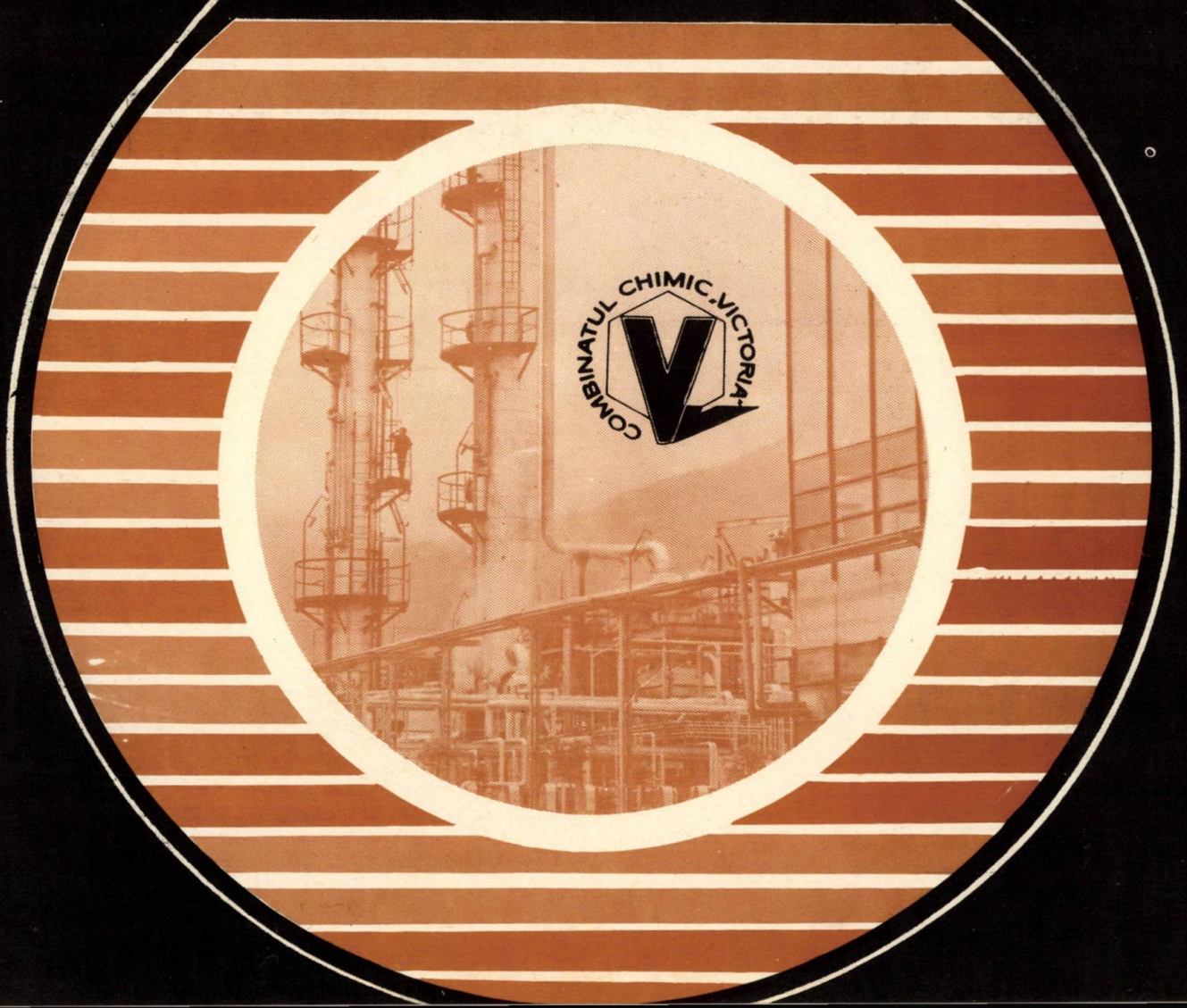

Sobele produs
de
„EXTRACERAM"
Timişoara
sînt practice
şi economice

MINIŞEMINEU

CONSILIUL POPULAR AL JUDEŢULUI TIMIŞ

ÎNTREPRINDEREA DE INDUSTRIE LOCALĂ „EXTRACERAM"

Timişoara — calea Şagului nr. 104

TEREL II

Radiază
căldură
şi după
deconectare

Lei 2

MONROVIA

LUMEA

CABINETUL DE PARTID SIBIU

Nr. 11 7 martie 1974.

O NOUĂ VIZITĂ A PREȘEDINTELUI NICOLAE CEAUȘESCU CONSACRATĂ PĂCII ȘI COLABORĂRII

BUENOS AIRES

CONAKRY

MAREA BRITANIE

Dificultăţi postelectorale

Corespondenţe:

BUDAPESTA • BEIRUT

HAVANA • PEKIN • PARIS

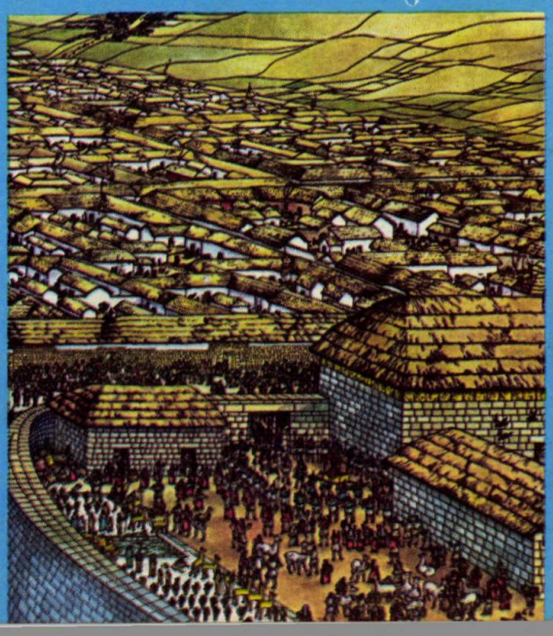

reportaj

CUZCO

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, și tovarășa Elena Ceaușescu, membru al Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R., s-au întîlnit cu tovarășul Pedro Antonio Saad, secretar general al Partidului Comunist din Ecuador, și tovarășa Graciela Saad, care, la invitația C.C. al P.C.R., au făcut o vizită de prietenie în țara noastră

După semnarea Declarației comune cu privire la vizita în Republica Socialistă România a delegației Mișcării Populare pentru Eliberarea Angolei. Declarația a fost semnată de tovarășii Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, și Agostinho Neto, președintele Mișcării Populare pentru Eliberarea Angolei (M.P.L.A.)

Cu prilejul vizitei oficiale de prietenie î
R. P. Ungară, tovarășul Ion Gheorgh
Maurer, membru al Comitetului Executiv
al Prezidiului Permanent al C.C. al P.C.R
președintele Consiliului de Miniștri al Re
publicii Socialiste România, a fost prim
de tovarășul János Kádár, primul secreta
al Comitetului Central al Partidului Mun
citoresc Socialist Ungar

LUMEA

11 (541)

7 martie 1974

O NOUĂ SOLIE DE PACE, PRIETENIE ȘI COLABORARE

Moment de referință în istoria relațiilor dintre România și Liberia. Iosif Socaciu 2

Eveniment remarcabil în dezvoltarea raporturilor româno-argentiniene. Victor Stamate 4

„Vizita președintelui Ceaușescu va consolida relațiile româno-argentiniene". Interviu cu José Ber Gelbard, ministrul economiei al Argentinei 5

Biografiile principalilor interlocutori : Dr. William Richard Tolbert-jr., Juan Domingo Peron, Ahmed Sekou Toure 6

Scurte prezentări ale țărilor vizitate 6

ARTICOLE, CORESPONDENȚE

Budapesta. O nouă contribuție la dezvoltarea colaborării frățești româno-ungare. Aurel Pop 8

Washington. Înaltă prețuire slujitorilor științei românești. Constantin Alexandroaie 9

Marea Britanie. Din nou laburiștii. Stelian Țurlea 10

Roma. Guvernul nr. 31 — criza nr. 31. Rodica Dumitrescu 11

Pekin. Vie activitate diplomatică. Ilie Tecuță 12

Havana. Contacte bilaterale cu rezultate semnificative. Mihai Fabian 12

Noi provocări ale autorităților de la Seul. Vasile Crișu 13

Orientul Apropiat. O nouă relansare diplomatică. Crăciun Ionescu 18

Paris. Operațiunea „Messmer III". Paul Diaconescu 19

Piața comună. Incertitudini. Ilie Șerbănescu 22

SINTEZE

Diplomație, dezvoltare, cooperare. Mircea Malița 14

REPORTAJ PE GLOB

Conacry. Oameni și baobabi. Eugen Florescu 16

1 000 + 1 20–21

SERIALE

În căutarea timpului incaș (2). Loren McIntyre 23

„Eu sînt Tupou IV". Alberto Ongaro și Gianfranco Moroldo 25

PUNCTE DE VEDERE DIN PRESA STRĂINĂ 26–29

PROFIL

Sir Seretse Khama, președintele Republicii Botswana 29

POȘTA REDACȚIEI 30–32

SAPTAMINA

CABINETUL DE PARTID SIBIU

27 februarie – 5 martie

miercuri

— În prezența tovarășului Nicolae Ceaușescu, a celorlalți conducători de partid și de stat, au început la București lucrările Conferinței pe țară a cadrelor de conducere din unitățile agricole de stat și cooperatiste. Cu acest prilej, tovarășul Nicolae Ceaușescu a rostit o amplă cuvîntare.

— Tovarășul Ion Gheorghe Maurer, președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România, și-a început vizita oficială de prietenie în R.P. Ungară, la invitația președintelui Consiliului de Miniștri al acestei țări, Jenö Fock.

— Guvernul francez, prezidat de Pierre Messmer, și-a prezentat demisia președintelui Georges Pompidou.

— Erich Honecker, prim-secretar al C.C. al P.S.U.G., și-a încheiat vizita oficială de prietenie în Cuba.

— Guvernul etiopian și-a prezentat demisia împăratului Haile Selassie.

joi

— Președintele Anwar Sadat a anunțat restabilirea relațiilor diplomatice dintre Egipt și Statele Unite.

— Parlamentul suedez a aprobat cu o largă majoritate de voturi Noua Constituție a țării — a cărei elaborare a necesitat 20 de ani — destinată să intre în vigoare la 1 ianuarie 1975, în locul actualei Constituții datînd din 1809.

— Irakul și R.F. Germania au hotărît să restabilească relațiile diplomatice.

— În Marea Britanie au avut loc alegerile generale pentru desemnarea membrilor Camerei Comunelor — principala Cameră a parlamentului britanic.

vineri

La Belgrad, a fost dat publicității comunicatul comun cu privire la convorbirile iugoslavo-cubaneze, desfășurate cu prilejul vizitei în Iugoslavia a lui Raul Castro, al doilea secretar al C.C. al P.C. din Cuba, prim-viceprim-ministru al Guvernului Revoluționar Cubanez.

— Andrei Gromiko, ministrul sovietic al afacerilor externe, a sosit la Cairo, unde a început convorbiri oficiale cu omologul său egiptean, Ismail Fahmy.

— La Geneva a avut loc o nouă întrunire a delegațiilor participante la convorbirile sovieto-americane în problema limitării înarmărilor strategice (S.A.L.T.)

— La încheierea convorbirilor pe care le-a avut cu oficialitățile israeliene în legătură cu dezangajarea forțelor pe linia de încetare a focului dintre Israel și Siria, secretarul de stat american, Henry Kissinger, a părăsit Tel Avivul, îndreptîndu-se spre Damasc.

sîmbătă

— Tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășul Agostinho Neto au semnat, la București, Declarația comună cu privire la vizita delegației Mișcării Populare pentru Eliberarea Angolei.

— Tovarășul Ion Gheorghe Maurer, președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România, și-a încheiat vizita oficială de prietenie în R.P. Ungară.

— Houari Boumediene, președintele Consiliului Revoluției, președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Algeriene Democratice și Populare, a sosit la Phenian, pentru o vizită de stat în R.P.D. Coreeană, la invitația președintelui Kim Ir Sen.

— Guvernul italian, condus de Mariano Rumor, și-a prezentat demisia.

— La Havana a fost semnat un acord pe anii 1974-1975 privind colaborarea dintre Asociația importatorilor și exportatorilor din Argentina și Camera de Comerț a Cubei.

duminică

— Tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, a început vizita pe care o întreprinde împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, în Liberia, Argentina și Guineea — nouă solie de pace a șefului statului român în nobila sa misiune de mesager al sentimentelor de prietenie, colaborare și înțelegere internațională.

— Întîmpinat cu deosebită căldură, cu puternice manifestații de simpatie și prețuire, tovarășul Nicolae Ceaușescu a început vizita oficială în Republica Liberia.

— La Pekin a fost dat publicității Comunicatul comun chino-algerian, la încheierea vizitei oficiale în R.P. Chineză a lui Houari Boumediene, președintele Consiliului Revoluției, președintele Consiliului de Miniștri al Algeriei.

— Deschizînd prima sesiune a Adunării Populare recent alese, primul ministru al Birmaniei, Ne Win, a anunțat revenirea acestei țări la guvernarea constituțională.

luni

— Egiptul și Israelul au încheiat, cu 24 de ore mai devreme, realizarea celei de a cincea și ultima fază a acordului de separare și dezangajare a trupelor lor militare.

marți

— Cu rezultate deosebite în planul relațiilor reciproce, al înțelegerii și destinderii internaționale, a luat sfîrșit vizita întreprinsă de tovarășul Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, în Republica Liberia.

— Întîmpinat cu sentimente de profundă simpatie și înaltă prețuire, tovarășul Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, a început vizita în Republica Argentina — cea de a doua etapă a noii solii de pace a șefului statului român.

În timpul convorbirilor oficiale

Moment de referință în istoria relațiilor dintre România și Liberia

Monrovia, capitala primei republici de pe continentul african, a fost martora unui important eveniment — debutul unei noi solii a colaborării, păcii și prieteniei — marcat prin vizita oficială de prietenie în Liberia a președintelui Consiliului de Stat al României, tovarășul Nicolae Ceaușescu, și a tovarășei Elena Ceaușescu.

Constituind un moment de cea mai mare însemnătate în evoluția relațiilor româno-liberiene, prezența în Liberia a președintelui Nicolae Ceaușescu a reprezentat, totodată, prima vizită a unui șef de stat român în Liberia. Urmînd altor vizite istorice efectuate, în anii precedenți, de președintele Nicolae Ceaușescu în țări ale Africii, recentei vizite în unele țări arabe, această primă întîlnire la nivel înalt româno-liberiană deschide o etapă calitativ superioară în evoluția legăturilor dintre cele două state și popoare, în interesul reciproc, al cauzei păcii și colaborării internaționale, constituie o nouă și elocventă ilustrare a preocupării consecvente a partidului și statului nostru de extindere a raporturilor cu statele acestui continent, angajate pe calea dezvoltării de sine stătătoare.

Opinia publică de aici, întregul popor liberian și-au manifestat bucuria și interesul deosebit față de vizita președintelui poporului român încă din momentul anunțării ei. Am avut prilejul să consemnez pregătirile pentru acest important eveniment în relațiile româno-liberiene, interesul deosebit față de vizita președintelui României, despre care dl Mckinley Deshield, secretar general al partidului „The True Whig Party", ministrul comunicațiilor ne spunea că **„este unul din cei mai mari, mai apreciați lideri politici din Europa și din lume".**

Se impune, totodată, a fi consemnate numeroasele manifestări de simpatie și prețuire cu care președintele Nicolae Ceaușescu și tovarășa Elena Ceaușescu au fost întîmpinați în tot timpul prezenței pe solul liberian, în momentele pe care distinșii oaspeți români le-au consacrat cunoașterii realităților Liberiei contemporane, elocvente mărturii ale eforturilor depuse de poporul acestei țări pe drumul progresului. Pe aeroportul internațional Robertsfield, pe marile artere ale Monroviei, la plantația de arbori de cauciuc de la Harbel, la Universitatea din Monrovia și la marele complex al industriei piscicole „Mesurado", oameni simpli, muncitori, ingineri, studenți, cadre didactice au salutat cu bucurie pe președintele Nicolae Ceaușescu și pe tovarășa Elena Ceaușescu, au apreciat cu deosebită satisfacție interesul manifestat de distinșii oaspeți față de obiectivele vizitate.

Corespondență din Monrovia de la Iosif Socaciu

Tradiționalele tamtamuri, cîntecele și dansurile, frunzele de palmieri, agitate, potrivit unui obicei al locului, în semn de salut, sînt elemente care, adăugate cuvintelor calde, altor manifestări spontane, ne-au demonstrat pe viu bucuria locuitorilor acestor meleaguri de a avea ca oaspeți dragi pe solii națiunii române.

Cît privește bilanțul primei întîlniri la nivel înalt româno-liberiene, el a confirmat speranțele și încrederea cu care a fost așteptată și urmărită de popoarele român și liberian. Convorbirile de la Monrovia dintre președintele Nicolae Ceaușescu și președintele William Tolbert-jr., dintre cele două delegații, au constituit momente importante pentru examinarea stadiului colaborării reciproce dar, mai ales, pentru identificarea unei noi căi și modalități de aprofundare și diversificare în continuare a relațiilor prietenești, de înțelegere și colaborare dintre cele două țări.

Referindu-se la acest aspect, în toastul rostit la banchetul oficial oferit de șeful statului liberian și de soția sa, președintele Nicolae Ceaușescu spunea : **„Aș dori să subliniez încă o dată dorința noastră, dorința poporului român de a dezvolta cu poporul liberian o largă colaborare în toate domeniile de activitate. Sper ca, în același timp, popoarele noastre, reprezentanții țărilor noastre să conlucreze activ și pe plan internațional, în înfăptuirea noilor principii în relațiile dintre state. Să facem în așa fel ca relațiile dintre popoarele noastre să constituie un exemplu de felul în care pot colabora două țări cu orînduiri sociale diferite, animate însă de respect reciproc, de dorința de a colabora în dezvoltarea lor economico-socială independentă. Să acționăm și pe plan internațional pentru a ne aduce contribuția noastră modestă, dar o contribuție activă la pace și colaborare între toate popoarele lumii".**

La rîndul său, președintele William Tolbert-jr. arăta: **„Prin prezența dumneavoastră aici, ca primul șef de stat al frumoasei dumneavoastră țări care vizitează țara mea, a fost deschis un nou capitol al relațiilor româno-liberiene. Drept urmare, convingerea noastră fermă este că prilejul pe care ea îl oferă pentru un schimb de opinii între noi va duce la o cooperare mai rodnică și reciproc avantajoasă între cele două țări ale noastre. Această întîlnire va afecta pozitiv nu numai cursul relațiilor dintre țările noastre, dar va servi, poate, și ca o verigă semnificativă în lanțul relațiilor internaționale".**

Așa cum arată Comunicatul comun, cei doi șefi de stat au căzut de acord să acționeze în strînsă legătură pentru a accelera cooperarea bilaterală în domenii de interes reciproc și pentru a întări legăturile de prietenie care există în prezent între cele două țări și popoare. În acest sens, în urma celor stabilite de cei doi președinți, încă în timpul vizitei au fost semnate o serie de acorduri și înțelegeri în domeniile minereritului, metalurgiei, industrializării lemnului și prelucrării cauciucului natural.

Convorbirile dintre cei doi conducători au prilejuit, totodată, și o trecere în revistă a situației internaționale actuale, prilej cu care cei doi președinți și-au exprimat părerea că relațiile internaționale sînt astăzi caracterizate în mod fundamental de tendința de intensificare a coope-

PRIETENIE ŞI COLABORARE

Palatul prezidenţial „Executive Mansion". În timpul banchetului oferit în onoarea preşedintelui Nicolae Ceauşescu şi a tovarăşei Elena Ceauşescu de către preşedintele Republicii Liberia, William Tolbert-jr., şi doamna Victoria Tolbert

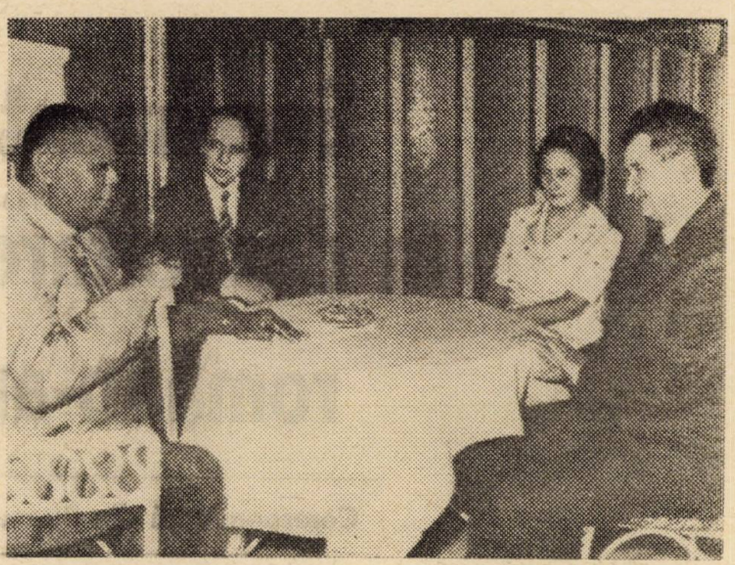

Imagine din timpul primirii, de către tovarăşul Nicolae Ceauşescu şi tovarăşa Elena Ceauşescu, a lui Mckinley Deshield, secretar general al partidului „The True Whig Party"

rării dintre state, precum şi de afirmarea puternică a dorinţei popoarelor de a asigura destinderea şi pacea în lume şi de a promova pe o scară tot mai largă folosirea negocierilor ca mijloc de soluţionare a problemelor litigioase. S-a evidenţiat, printre altele, rolul tot mai important pe care îl joacă statele africane în determinarea căilor şi găsirea soluţiilor pentru rezolvarea problemelor dificile ale vieţii contemporane, reamintind, în context, eforturile mari depuse de Organizaţia Unităţii Africane.

Analizînd situaţia din Orientul Apropiat, cele două părţi şi-au exprimat acordul asupra faptului că o pace justă şi trainică în această regiune poate fi realizată numai prin aplicarea prevederilor rezoluţiei 242 a Consiliului de Securitate al O.N.U., retragerea trupelor israeliene din teritoriile arabe ocupate în 1967 şi, ulterior, asigurarea dreptului la existenţă al tuturor statelor din regiune, soluţionarea justă a problemei poporului palestinian.

Din cercul larg de probleme asupra cărora cele două părţi au avut schimburi de păreri, subliniem, de asemenea, că România şi Liberia, ca ţări în curs de dezvoltare, consideră că micşorarea şi lichidarea decalajelor dintre ţările în curs de dezvoltare şi ţările avansate economic constituie o problemă de importanţă majoră şi că rezolvarea ei echitabilă poate fi de importanţă vitală pentru întărirea păcii şi realizarea progresului umanităţii.

Comunicatul comun relevă că ambii preşedinţi au reliefat importanţa schimburilor de vizite la diverse niveluri şi au constatat cu satisfacţie că întîlnirile şi convorbirile dintre preşedintele Nicolae Ceauşescu şi preşedintele William Tolbert-jr. au contribuit la întărirea şi adîncirea relaţiilor de prietenie dintre cele două ţări şi popoare. De asemenea, dînd expresie hotărîrii României şi Liberiei de a dezvolta şi consolida relaţiile de cooperare dintre ele în toate domeniile, cei doi preşedinţi au semnat o Declaraţie solemnă comună, care reafirmă credinţa şi aderarea ţărilor lor la principiile dreptului internaţional pe care trebuie să fie aşezate relaţiile dintre toate statele.

Acest document proclamă voinţa şi hotărîrea comună a României şi Liberiei de a lărgi şi adînci relaţiile lor prieteneşti şi de cooperare în domeniile politic, economic, ştiinţific, tehnologic şi cultural ; de a dezvolta, pe baze reciproc avantajoase, colaborarea economică în multiple domenii, de a extinde schimburile comerciale, perfecţionînd metodele şi instrumentele desfăşurării acestora şi de a extinde cooperarea industrială, în scopul valorificării depline a resurselor lor naturale ; de a facilita şi încuraja dezvoltarea schimburilor şi de a perfecţiona căile de cooperare în domeniile învăţămîntului, pregătirii de cadre, ştiinţei, culturii, artelor şi sportului, promovînd, prin aceasta, înţelegerea şi prietenia dintre popoarele celor două naţiuni.

De asemenea, Declaraţia comună proclamă voinţa comună de a fundamenta relaţiile dintre cele două ţări, precum şi relaţiile cu toate celelalte state, pe următoarele principii : dreptul sacru al fiecărui stat la existenţă, la independenţă, libertate şi suveranitate naţională şi obligaţia fiecărui stat de a trăi în pace şi de a întreţine relaţii de bună vecinătate cu celelalte state ; dreptul inalienabil al fiecărui popor de a-şi alege sistemul său politic, economic şi social, corespunzător voinţei şi intereselor proprii, în deplină libertate şi fără nici un amestec străin ; dreptul suveran al fiecărui stat de a decide de sine stătător asupra resurselor naturale şi celorlalte bogăţii ale sale, conform intereselor sale naţionale ; deplina egalitate în drepturi a tuturor statelor, indiferent de mărime, nivel de dezvoltare şi sistem politic, economic şi social ; dreptul inalienabil al fiecărui stat de a participa, în condiţii de deplină egalitate, la examinarea şi rezolvarea problemelor internaţionale de interes comun ; asigurarea avantajului reciproc în cooperarea dintre state în orice domeniu al relaţiilor internaţionale ; dreptul şi îndatorirea statelor de a coopera între ele, indiferent de sistemele lor social-politice, în diverse domenii ale relaţiilor internaţionale, în scopul menţinerii păcii şi securităţii internaţionale, al promovării progresului economic şi social al tuturor naţiunilor şi dreptul necondiţionat al tuturor statelor de a participa la cooperarea internaţională şi de a avea acces nestingherit la cuceririle ştiinţei şi tehnologiei moderne ; neamestecul în treburile interne sau externe ale altui stat, sub nici o formă şi sub nici un motiv ; abţinerea de la folosirea forţei sau ameninţarea cu forţa, de la orice forme de constrîngere sau presiuni împotriva independenţei politice a oricărui stat şi a integrităţii teritoriale, recunoscînd faptul că orice încercare din partea unui stat de a încălca frontierele existente ale altor state sau de a viola caracterul sacru al unităţii lor naţionale reprezintă prejudicii şi pun în pericol pacea şi securitatea internaţională. Reglementarea, prin mijloace paşnice, a diferendelor dintre state constituie un principiu cardinal care trebuie să fie respectat ; obligaţia statelor de a se abţine în relaţiile lor internaţionale de la orice fel de constrîngere de ordin militar, politic, economic sau de altă natură, de la ameninţarea cu forţa sau folosirea forţei împotriva altui stat. Această îndatorire sacră nu va aduce atingere, în nici o împrejurare şi sub nici o formă, dreptului inalienabil al fiecărui stat la apărarea individuală sau colectivă, conform art. 51 din Carta O.N.U.

Prima etapă a noii şi importantei acţiuni de politică internaţională a României socialiste pe care o reprezintă vizitele preşedintelui Nicolae Ceauşescu în Liberia, Argentina şi Guineea s-a încheiat cu succes. Rezultatele sale bogate, multiple atribuie vizitei calitatea de moment de importanţă majoră în relaţiile dintre cele două ţări şi popoare, de nouă contribuţie semnificativă la cauza prieteniei şi colaborării cu statele africane, de contribuţie la cauza păcii şi colaborării între toate popoarele lumii.

Eveniment remarcabil în dezvoltarea raporturilor româno-argentiniene

Corespondență din Buenos Aires de la Victor Stamate

Începînd de marți dimineața, președintele Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, se află din nou pe pămîntul Americii Latine: după Cuba, Costa Rica, Venezuela, Columbia, Ecuador și Peru — țări vizitate în lunile august—septembrie 1973 — Argentina este acum cea de-a șaptea țară latino-americană care-i primește pe înalții oaspeți români, la invitația președintelui Juan Domingo Peron.

Buenos Aires, capitala Argentinei, care, cu cele nouă milioane de locuitori ai săi, este una din marile metropole ale lumii, a primit cu toate onorurile, cu căldură și sentimente de sinceră prietenie față de România socialistă și poporul ei, pe președintele României Nicolae Ceaușescu, pe tovarășa Elena Ceaușescu, persoanele oficiale care îi însoțesc.

Aceste sentimente de înaltă prețuire au fost exprimate încă de la aeroportul central al capitalei argentiniene, unde oaspeții români au fost întîmpinați cu deosebită cordialitate de președintele Juan Peron, de soția sa, Isabel Martinez de Peron, vicepreședinte al republicii. Cei doi șefi de stat se reîntîlnesc, de astă dată, pe pămînt argentinian, trăiesc bucuria revederii după un an de la vizita făcută în țara noastră de Juan Peron și soția sa.

Urmează un alt moment plin de semnificație pentru caracterul vizitei pe care o face șeful statului român în Argentina. Primarul capitalei argentiniene, generalul Jose Embrioni, îi înmînează președintelui Nicolae Ceaușescu, în semn de înaltă prețuire, cheia orașului Buenos Aires, adresîndu-i un călduros bun venit din partea locuitorilor : „Primindu-vă, cinstim la întreaga sa valoare înalta reprezentare pe care o exercitați într-o țară ca România, pămînt al latinității încrustat în inima Europei. În puținele zile cît veți rămîne între noi, ochiul conducătorului și inima omului vor percepe trăsăturile caracteristice ale poporului nostru și vă veți simți emoționat de înțelegerea și dragostea cu care vă vom însoți în fiecare moment".

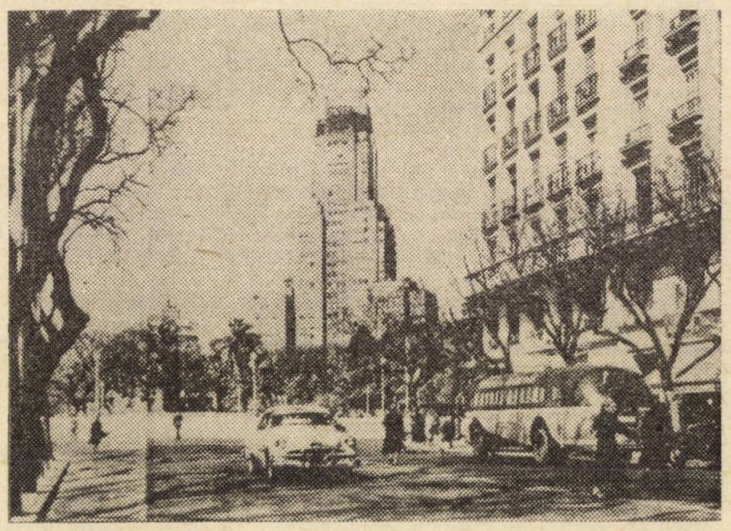

Pe Avenida Santa Fé din Buenos Aires

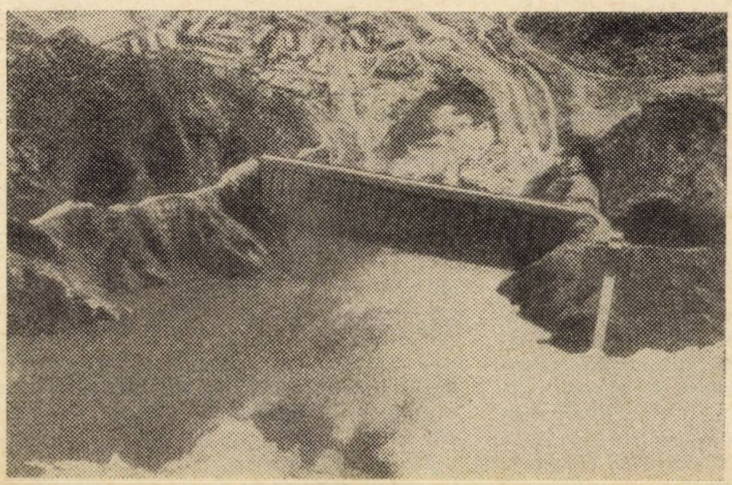

Un aspect concludent al dezvoltării sistemului hidrografic argentinian : digul Valle Grande (departamentul San Rafael)

De aceste sentimente de dragoste și prețuire față de România, față de înalții oaspeți români, aveam să ne convingem încă din prima zi a vizitei. Pe marile bulevarde și avenide ale încîntătorului oraș de pe malul fluviului La Plata, pe care le-a străbătut coloana oficială, în fața reședinței Olivos unde au început convorbirile oficiale între cei doi președinți, în piața San Martin la depunerea de coroane la monumentul „Del Libertador", eroul luptei de independență de la începutul secolului trecut — peste tot am fost martorii unor calde manifestări de simpatie, de dragoste și prețuire din partea poporului argentinian față de înalții oaspeți români, expresie elocventă a relațiilor de prietenie, stimă și respect reciproc dintre cele două popoare, legate prin originea lor comună, prin afinități de limbă și cultură.

Toate aceste manifestări de simpatie față de România, aici pe pămîntul Argentinei, vin să confirme odată mai mult valabilitatea unor legături între cele două țări și popoare care se cunosc de mult, între care există multiple afinități, ce decurg din istoria lor, din năzuința lor de dezvoltare și progres social, și care în diferite momente ale istoriei și-au unit glasul în apărarea celor mai frumoase idealuri ale umanității. Între cele două națiuni s-au statornicit legături diplomatice încă de la sfîrșitul secolului trecut,

menţinînd permanent un substanţial schimb de valori materiale şi spirituale. Popoarele român şi argentinian s-au întîlnit în afirmarea năzuinţelor şi intereselor lor de a-şi făuri un viitor mai bun, în condiţii de libertate, de respectare a independenţei şi suveranităţii naţionale, de pace şi cooperare între toate naţiunile lumii.

Marile realizări obţinute de România în anii socialismului, contribuţia mereu crescîndă a României şi a conducătorului ei la destinderea internaţională, la construirea unei lumi a păcii şi înţelegerii între popoare, ca şi eforturile pe care le depune Argentina pentru progresul economic şi social al ţării, pentru o politică externă în spiritul principiilor azi unanim recunoscute, creează posibilităţi favorabile pentru dezvoltarea, pe multiple planuri, a relaţiilor dintre cele două ţări. Raporturile româno-argentiniene cunosc o evoluţie ascendentă, în cursul contactelor şi dialogurilor la diferite nivele evidenţiindu-se puternic dorinţa celor două ţări şi popoare de a adînci colaborarea reciproc avantajoasă.

Această dorinţă comună de consolidare şi extindere a legăturilor de prietenie şi cooperare dintre România şi Argentina a fost relevată şi cu ocazia întîlnirii de la Bucureşti dintre preşedintele Nicolae Ceauşescu şi generalul Juan Domingo Peron. S-a apreciat atunci, de către ambele părţi, că există posibilităţi însemnate de lărgire a raporturilor mutuale, perspective dintre cele mai favorabile pentru ridicarea, prin eforturi comune, a legăturilor româno-argentiniene pe o treaptă superioară.

Vizita tovarăşului Nicolae Ceauşescu în Argentina permite continuarea dialogului fructuos început în urmă cu un an la Bucureşti, reprezintă cea mai înaltă expresie a dorinţei României socialiste de a dezvolta relaţii reciproce cît mai largi în interesul ambelor popoare, al cauzei păcii şi înţelegerii internaţionale.

Convingerea că actualele convorbiri vor fi transpuse în acţiuni concrete, pozitive, în interesul celor două naţiuni este reflectată larg de presa argentiniană. Evocînd personalitatea preşedintelui român, activitatea sa prestigioasă pe plan internaţional, ziarele subliniază importanţa deosebită a dialogului româno-argentinian de la Buenos Aires. Astfel, cotidianul „Clarin" relevă semnificaţia actualelor convorbiri „pentru crearea bazelor de dezvoltare a cooperării dintre cele două ţări", în timp ce, evidenţiind faptul că „asupra liniilor de cooperare cu România s-a căzut de acord", ziarul „Nuestra Palabra", organul Partidului Comunist din Argentina, arată că „vizita conducătorului român are loc în cadrul unei crescînde dezvoltări a schimburilor comerciale şi economice ale Argentinei cu ţările socialiste, între care şi cu România". „Vizita tovarăşului Nicolae Ceauşescu — scrie ziarul — va contribui, fără îndoială, la aprofundarea pe plan instituţional a legăturilor pe care cooperarea în domeniul economic le-a stabilit".

Începută sub asemenea auspicii, vizita în Argentina pune în valoare existenţa unor noi şi eficiente posibilităţi de dezvoltare a relaţiilor româno-argentiniene în diferite domenii de interes comun.

La închiderea ediţiei, vizita preşedintelui Nicolae Ceauşescu în Argentina se află în plină desfăşurare. Vom reveni.

„VIZITA PREŞEDINTELUI CEAUŞESCU VA CONSOLIDA RELAŢIILE ROMÂNO-ARGENTINIENE"

Interviu cu José Gelbard

ministrul economiei al Argentinei

250 de oameni de afaceri, consilieri, experţi economici şi financiari, conduşi de ministrul argentinian al economiei, José Gelbard, au făcut o vizită de lucru în Cuba al cărei principal scop a fost prospectarea posibilităţilor de lărgire a colaborării economice şi comerciale dintre Cuba şi Argentina, în baza acordului încheiat între reprezentanţii celor două ţări în iunie 1973.

Firesc, agenda conducătorului delegaţiei a fost foarte încărcată. Totuşi, ministrul argentinian al economiei a avut amabilitatea de a răspunde la cîteva întrebări adresate, la Havana, de colaboratorul revistei „Lumea", MIHAI FABIAN.

— Domnule ministru, cum se exprimă, în planul relaţiilor economice externe ale Argentinei, continuitatea între politica economică urmată pînă în 1955 şi cea de după 25 mai 1973 ?

— După cum se ştie, la 25 mai, în Argentina a ieşit victorios un guvern ales de majoritatea poporului. Acest guvern a început să promoveze o politică menită să se integreze cît mai armonios liniei politice promovate de Argentina pînă în 1955. Este important să precizăm acest lucru, pentru că, între acţiunile prezente ale guvernului Peron şi linia politică promovată pînă în 1955, există o coerenţă. În relaţiile noastre internaţionale menţineam legături comerciale şi schimburi foarte active şi foarte importante cu toate naţiunile lumii, pe baza interesului şi avantajului reciproc. Practicam inclusiv forma acordurilor bilaterale. După 1955, acest lucru nu a mai avut loc pînă în 1973, cînd am început să realizăm din nou astfel de acorduri şi să amplificăm schimburile noastre economice şi comerciale.

— În ultimul timp, Argentina a încheiat asemenea acorduri cu mai multe ţări socialiste, inclusiv România. Preocuparea pentru lărgirea schimburilor cu aceste ţări este şi ea o caracteristică a politicii promovate de guvernul Peron ?

— După cum am mai spus, Argentina se pronunţă pentru lărgirea schimburilor sale cu toate ţările, inclusiv ţările socialiste. Acordul încheiat recent cu România — un acord foarte amplu — este, în opinia noastră, foarte important şi deschide perspective deosebit de favorabile pentru dezvoltarea relaţiilor argentiniano-române. Am încheiat acest acord pentru că îl considerăm important atît pentru Argentina cît şi pentru România. În ce priveşte cea de-a doua parte a întrebării, pot să vă spun că nu vedem nici o limită în lărgirea schimburilor noastre cu ţările socialiste.

— În contextul relaţiilor de colaborare româno-argentiniene, tradiţional bune, cum apreciaţi importanţa vizitei în Argentina a preşedintelui Consiliului de Stat al României, Nicolae Ceauşescu, pentru dezvoltarea şi diversificarea relaţiilor între cele două ţări ?

— Întotdeauna, vizita unui şef de stat este importantă pentru ţara noastră. L-am aşteptat pe domnul Ceauşescu cu cel mai mare interes şi entuziasm. Preşedintele Consiliului de Stat al României, vă asigur, va fi bine primit în Argentina. Sperăm că rezultatele acestei vizite vor consemna consolidarea legăturilor între cele două ţări ale noastre şi ne exprimăm convingerea că, în urma vizitei domniei-sale, relaţiile noastre de colaborare şi cooperare se vor întări şi mai mult.

Dr. WILLIAM RICHARD TOLBERT-jr.

președintele Republicii Liberia

S-a născut la Bensonville (comitatul Montserredo), la 13 mai 1913. Este absolvent al Universității din Liberia, în 1934.

În anul 1952, își ia doctoratul în drept, iar în 1966 devine doctor în științe teologice. A deținut portofoliul finanțelor în 1935. Între anii 1936—1953, activează în armată ca ofițer de carieră.

A fost membru al Camerei Reprezentanților din 1943 pînă în 1951 și a deținut funcția de președinte al Comitetului financiar și agricol. Între 1951 și 1971, în timpul președinției lui William Tubman, dr. William R. Tolbert-jr. a fost vicepreședinte al Liberiei. În 1971, la 23 iulie, în urma încetării din viață a președintelui William Tubman, dr. William R. Tolbert-jr. devine, conform constituției liberiene, președintele Republicii Liberia.

Dr. William R. Tolbert-jr. este căsătorit, are opt copii.

Republica Liberia

AȘEZARE GEOGRAFICĂ — stat în Africa de vest, situat pe coasta Oceanului Atlantic, între Sierra Leone, Guineea și Coasta de Fildeș

SUPRAFAȚA — 111 369 kmp

POPULAȚIA — 1 571 477 locuitori

CAPITALA — Monrovia (port la Oceanul Atlantic), 180 000 locuitori

ALTE ORAȘE IMPORTANTE — Hasper, Edina și porturile Greenville, Buchanan

MONEDA — dolar liberian = 100 cenți ; 2,10 dolari liberieni = 1 liră sterlină

PRODUSUL NAȚIONAL BRUT — circa 677 milioane dolari liberieni

RESURSE NATURALE — fier (1972 — 24,6 milioane tone), aur, minereuri neferoase (1968 — 14 713 000 tone), cauciuc, palmieri de ulei, trestie de zahăr, cafea, cacao și bananieri, păduri. Pe litoral se practică pescuitul. Circa 85 la sută din populația țării lucrează în agricultură.

INDUSTRIE — principala ramură o constituie industria extractivă, în special exploatarea minereului de fier, a aurului și diamantelor. Există și unități ale industriei ușoare. Liberia ocupă unul din primele locuri în lume în ce privește tonajul navelor înregistrate sub pavilionul său. Planul de dezvoltare a țării a fost adoptat pe o perioadă de 9 ani .

COMERȚ EXTERIOR

EXPORT — fier (peste 90 la sută din volumul producției), diamante, aur, cauciuc brut — (183,9 milioane tone — 1973), cafea, cacao, nuci de cocs și cherestea.

IMPORT — produse alimentare, animale vii, băuturi și tutun, materii prime, lubrifianți, carburanți, mașini, mărfuri industriale. În 1970, excedentul balanței comerciale a fost de 640 milioane de dolari.

PARTIDE — The True Whig Party. Se află la putere, fără întrerupere, din 1878. Președintele partidului — dr. William R. Tolbert-jr. Secretarul general al partidului — McKinley A. Deshidd.

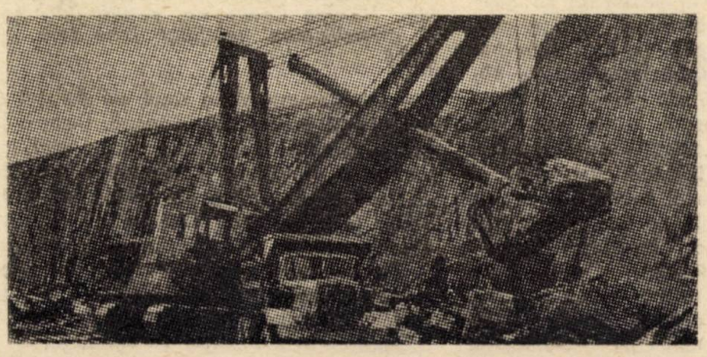

Mină de fier în Liberia

JUAN DOMINGO PERON

președintele Republicii Argentina

Juan Domingo Peron s-a născut în localitatea Lobos, la 8 octombrie 1895. După mai mulți ani de activitate ca ofițer în cadrul armatei argentiniene, devine secretar personal al ministrului de război (1926—1930), apoi profesor de istorie militară la Școala Superioară de Război (1930—1936). Este numit, în anul următor, atașat militar și aerian în Chile.

Între 1943—1944, Juan Domingo Peron este președintele Departamentului Național al Muncii și șef al Secretariatului Ministeriului de Război. Un an mai tîrziu, va deveni ministru de război și vicepreședinte al țării.

La 4 iunie 1946, a fost ales președinte al țării pentru anii 1946—1952 și reales pentru intervalul 1952—1958. În perioada cît a fost președinte al Republicii Argentina, a realizat un amplu program de reforme economico-sociale sub lozinca „înfăptuirii societății justițialiste". Elaborează un plan cincinal, începînd cu 1 ianuarie 1947, care prevede accelerarea modernizării țării.

La 16 septembrie 1955, o lovitură de stat militară îl înlătură pe generalul locotenent Juan Domingo Peron de la putere. Urmează anii de exil dintre 1955—1973, pe care și-i petrece în ma-

Republica Argentina

AȘEZARE GEOGRAFICĂ — stat în America Latină pe coasta Oceanului Atlantic, vecin cu Uruguay, Brazilia, Paraguay, Bolivia și Chile.

SUPRAFAȚA — 2 776 888,5 kmp.

POPULAȚIA — 24 500 000 locuitori.

CAPITALA — Buenos Aires (9 000 000 locuitori).

ALTE ORAȘE IMPORTANTE — Cordoba, Rosario, La Plata, Tucuman, Santa Fe

MONEDA — peso-ul. 5 pesos = 1 dolar S.U.A.

PRODUSUL NAȚIONAL BRUT — 24,3 miliarde dolari (1972).

RESURSE NATURALE — minereuri feroase și neferoase (plumb, zinc, cositor, beriliu, uraniu), cărbune, țiței, gaze naturale

AGRICULTURA — cereale, floarea-soarelui (locul al doilea în lume), vinuri (locul al treilea în lume), bovine (locul șase în lume), porcine. Suprafața agricolă — 169 milioane ha.

COMERȚ EXTERIOR

EXPORT — (1 868 milioane dolari în 1972), cereale, carne

IMPORT — (1 829 milioane dolari în 1973), mașini și utilaje, metale și produse din metal, produse chimice și minerale, echipament de transport, lemn etc.

PARTIDE — Frontul Justițialist de Eliberare (FREJULI) — format din 27 de organizații politice și sindicale. Președinte — **Juan Domingo Peron.**

joritate în Spania, perioadă în care continuă să conducă, prin delegaţi personali, puternica mişcare justiţialistă din Argentina. În noiembrie 1972, se formează Frontul Justiţialist de Eliberare, care obţine victoria în alegerile prezidenţiale din martie 1973, prin candidaţii săi Hector Campora (preşedinte) şi Vicento Solano Lima (vicepreşedinte). În urma demisiei acestora, după aproximativ patru luni de guvernare, Juan Domingo Peron este numit de Congresul Justiţialist candidat la funcţia de preşedinte pentru noile alegeri, care au avut loc la 23 septembrie.

Vicepreşedinte — **Isabel Martinez de Peron.** Secretar general — **José López Rega ; Uniunea Civică Radicală a Poporului.** Preşedintele Comitetului Naţional — **Ricardo Balbin ; Uniunea Civică Radicală Intransigentă.** Preşedintele Comitetului Naţional — **Oscar Allende ; Partidul Comunist.** Secretar general al C.C. — **Geronimo Arnedo Alvarez.**

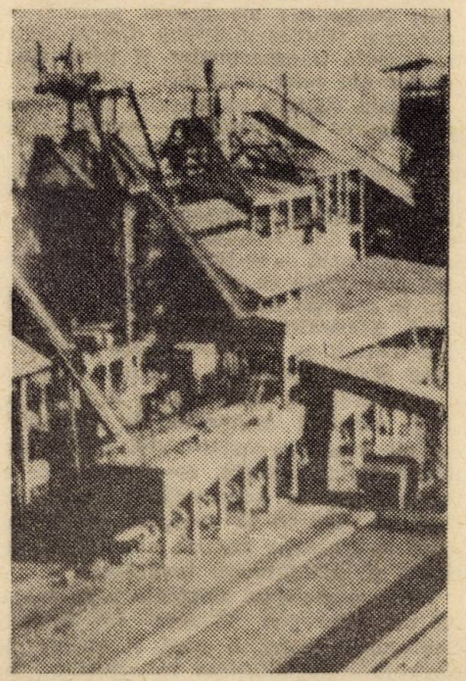

O imagine a industriei argentiniene : uzina siderurgică Zapla (provincia Juguy)

AHMED SEKOU TOURE

preşedintele Republicii Guineea

Sekou Toure, născut în 1922 la Faranah (Guineea), în familia unui ţăran sărac, a început să lucreze de la vîrsta de 16 ani. În 1945, el organizează primul sindicat din ţară şi participă activ la formarea Federaţiei uniunilor de muncitori din Guineea. În 1956, este ales preşedinte al Confederaţiei generale a muncitorilor Africii negre, care grupa sindicatele din coloniile franceze de pe acest continent. El contribuie, în ianuarie 1957, la crearea Uniunii generale a muncitorilor din Africa neagră, al cărei preşedinte devine în 1959.

Sekou Toure este unul din fondatorii Partidului Democratic din Guineea, care a reunit forţele de avangardă ale poporului, şi secretar general al acestui partid din 1952.

De la proclamarea independenţei, la 2 octombrie 1958, a Republicii Guineea, Sekou Toure se află în fruntea guvernului. Din noiembrie 1958 este preşedintele Republicii.

Eminent om politic african, Sekou Toure luptă ferm împotriva colonialismului, pentru unitatea africană, pentru apărarea şi consolidarea păcii în lume, pentru statornicirea în relaţiile interstatale a principiilor dreptului internaţional.

Republica Guineea

AŞEZARE GEOGRAFICĂ — stat pe coasta Africii occidentale, situat pe ţărmul Golfului Guineei şi învecinat cu Guineea-Bissau, Senegal, Mali, Coasta de Fildeş, Liberia şi Sierra Leone

SUPRAFAŢA — 245 857 kmp

POPULAŢIA — 4 000 000 locuitori

CAPITALA — Conakry (172 500 locuitori)

ALTE ORAŞE IMPORTANTE — Kankan, Kindia

MONEDA — sily (care, din octombrie 1972, a înlocuit francul guineez ; 1 S =10 franci fr.)

PRODUSUL NAŢIONAL BRUT — 277,6 milioane dolari S.U.A.

RESURSELE NATURALE — bauxită, minereu de fier, aur, diamante, culturi de orez, susan, arahide, batate, manioc, sorg, bumbac şi plantaţii de cafea, ananas şi arbori de gumă arabică. Zăcămintele de bauxită din Guineea reprezintă 20 la sută din rezervele mondiale.

OBIECTIVELE ECONOMICE ale planului de dezvoltare a economiei pe perioada 1973—1978 : utilizarea raţională a forţelor de producţie, precum şi a resurselor financiare şi materiale ; trecerea la o agricultură intensivă, pe baza mecanizării şi a metodelor avansate.

COMERŢ EXTERIOR

EXPORT — diamante, bauxită, alumină, aluminiu, banane, cafea, arahide.

IMPORT — motoare, autovehicule, ţesături bumbac, maşini, produse petroliere

PARTIDE — Partidul Democratic din Guineea, creat în 1947. Secretar general — Ahmed Sekou Toure

Creşterea producţiei agricole — unul din obiectivele principale ale dezvoltării economice a Republicii Guineea

BUDAPESTA

O nouă contribuție la dezvoltarea colaborării frățești româno – ungare

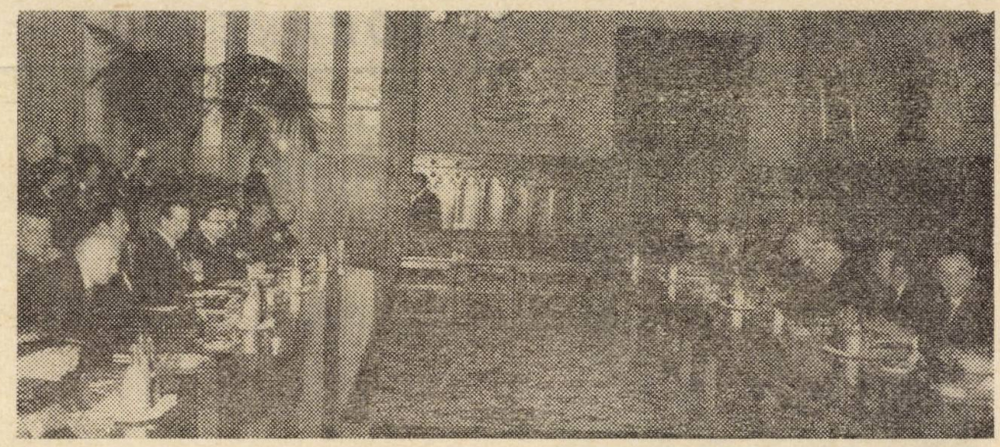

În timpul convorbirilor oficiale dintre șefii de guvern Ion Gheorghe Maurer și Jenö Fock

Corespondență de la Aurel Pop

Sîmbătă, a luat sfîrșit vizita oficială de prietenie pe care tovarășul Ion Gheorghe Maurer, președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România, a întreprins-o în Republica Populară Ungară, la invitația tovarășului Jenö Fock, președintele Consiliului de Miniștri al țării vecine și prietene.

Evenimentul, apreciat ca un nou și însemnat moment în legăturile dintre cele două țări și popoare, a suscitat un viu interes, presa ungară consacrîndu-i ample materiale, în care se evidențiază cursul în continuă dezvoltare al relațiilor româno-ungare, importanța unor asemenea întîlniri în contextul mai larg al raporturilor internaționale. Ziarul „Nepszabadsag", de pildă, relevînd, în numărul său de duminică, creșterea substanțială în volum și într-o „structură ce corespunde posibilităților și exigențelor ambelor țări" a comerțului reciproc, conchidea : „Sîntem convinși că fructuoasele convorbiri care au avut loc între cei doi șefi de guvern servesc atît intereselor celor două țări, cît și întăririi păcii și securității pe continentul nostru, adîncirii colaborării internaționale multilaterale".

În programul cuprinzător al vizitei șefului guvernului român un loc aparte l-a avut primirea sa de către tovarășul János Kádár, prim-secretar al C.C. al Partidului Muncitoresc Socialist Ungar. Cu acest prilej, tovarășul Ion Gheorghe Maurer a transmis tovarășului Kádár, din partea tovarășului Nicolae Ceaușescu, cele mai bune urări de sănătate și fericire, iar poporului ungar noi succese în edificarea socialismului, în asigurarea progresului și prosperității R.P. Ungare. Mulțumind pentru bunele urări, tovarășul János Kádár a transmis, la rîndul său, tovarășului Nicolae Ceaușescu un călduros salut și succese tot mai mari poporului român în opera de înfăptuire a programului construcției socialiste. În timpul convorbirilor dintre șeful guvernului român și primul secretar al C.C. al P.M.S.U., au fost subliniate evoluția ascendentă a relațiilor frățești multilaterale, voința comună a celor două partide de a cimenta și dezvolta în continuare raporturile reciproce de prietenie și colaborare.

În timpul celor patru zile, cît a durat vizita tovarășului Ion Gheorghe Maurer, un spațiu larg a fost afectat convorbirilor la nivelul șefilor de guvern. Purtate într-o atmosferă cordială, de prietenie și înțelegere reciprocă, acestea au acoperit o însemnată arie problematică.

Cum era și firesc, un loc important l-au ocupat informarea reciprocă asupra mersului construcției socialismului în cele două țări, examinarea stadiului actual al relațiilor dintre cele două părți, căutarea posibilităților de intensificare continuă a acestora în diverse domenii — politic, economic, tehnico-științific și cultural, în interesul și avantajul reciproc. Totodată, cei doi prim-miniștri au efectuat un schimb de vederi privind problemele colaborării economice reciproce pe termen lung, precum și în legătură cu coordonarea planurilor naționale de dezvoltare economică pe perioada 1976—1980. Cu prilejul convorbirilor oficiale, s-a procedat, de asemenea, la un schimb de păreri privind probleme actuale internaționale de interes comun, îndeosebi cele referitoare la securitatea și cooperarea europeană.

Rezultatele rodnice ale acestor convorbiri se identifică în semnarea unor convenții și înțelegeri, documente importante — se subliniază în Comunicatul dat publicității la încheierea vizitei — pentru dezvoltarea relațiilor economice dintre cele două țări. Este vorba de Convenția de cooperare economică în producția de cauciuc poliizoprenic ; Convenția de specializare în producția de pesticide și de livrări reciproce ; înțelegerea privind colaborarea tehnico-științifică directă dintre ministerele transporturilor și telecomunicațiilor ale celor două țări.

Actuala vizită a tovarășului Ion Gheorghe Maurer în Ungaria — important act politic după întîlnirea la cel mai înalt nivel a delegațiilor de partid și guvernamentale ale celor două țări, din februarie 1972, cu prilejul semnării, la București, a Tratatului de prietenie, colaborare și asistență mutuală — se înscrie în politica activă promovată cu consecvență de România, în direcția dezvoltării continue a alianței, prieteniei și colaborării multilaterale frățești cu țările socialiste vecine, cu toate țările socialiste. Alianță, prietenie și colaborare la baza cărora România așează constant principiile de nezdruncinat ale marxism-leninismului și internaționalismului socialist, ale respectării independenței și suveranității naționale, deplinei egalități în drepturi, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc și întrajutorării tovărășești.

Vizita oficială de prietenie a tovarășului Ion Gheorghe Maurer în Ungaria constituie, astfel, o nouă și importantă contribuție la adîncirea raporturilor pe diverse planuri statornicite între cele două țări și popoare, în interesul ambelor state, al cauzei socialismului, păcii și colaborării internaționale.

Pe aeroportul din Budapesta : președintele Consiliului de Miniștri al României, Ion Gheorghe Maurer, și Jenö Fock, președintele Consiliului de Miniștri al R.P. Ungare

WASHINGTON

Înaltă prețuire slujitorilor științei românești

Corespondență de la Constantin Alexandroaie

Reputat for al cercurilor științifice din Statele Unite, Institutul American al Chimiștilor (A.I.C.) acorda, cu cîtva timp în urmă, pentru prima oară în cei 50 de ani de existență, diploma de membru de onoare unui om de știință neamerican în persoana tovarășei Elena Ceaușescu, doctor inginer, director general al Institutului Central de Cercetări Chimice din București, omagiind, astfel, calitățile deosebite ale unui reprezentant de frunte al științei și vieții politice românești, al lumii științifice internaționale.

Semnificațiilor acestui important eveniment îi dedică un amplu spațiu, bogat ilustrat, în numărul său din ianuarie 1974, publicația „The Chemist" — organ al Institutului American al Chimiștilor.

Referindu-se la motivele care au determinat A.I.C. să confere înaltul titlu unui om de știință neamerican, „The Chemist" precizează preocuparea Institutului pentru găsirea unor **„modalități de recunoaștere a meritelor reprezentanților proeminenți ai profesiunii noastre, onorînd pe cei care înfăptuiesc o operă de excepție"**. O distincție majoră în acest sens o reprezintă titlul de membru de onoare al Institutului American al Chimiștilor, conferit **„acelora care, în virtutea serviciilor aduse publicului sau profesiunii noastre și a realizărilor profesionale, se afirmă într-un mod cu totul deosebit. Doamna Elena Ceaușescu** — subliniază revista — **este primul neamerican apreciat ca fiind corespunzător acestor criterii"**.

Diploma de membru de onoare a fost, astfel, înmînată dr. Elena Ceaușescu — arată publicația chimiștilor americani, reluînd cuvintele de apreciere rostite la ceremonia înmînării titlului de către președintele A.I.C., dr. Ernest Gilmont — **„ca recunoaștere a distinsei sale capacități de conducere a unui prestigios institut de cercetări, a eminentelor sale studii asupra unor programe economice, sociale și științifice, a contribuțiilor sale remarcabile la evoluția științifică și progresul învățămîntului nu numai în patria sa, ci și, în general, în lume"**.

Revista „The Chemist" evocă, apoi, aprecierile exprimate de membrii marcanți ai Institutului American al Chimiștilor în legătură cu activitatea depusă de tovarășa Elena Ceaușescu în sensul sporirii prestigiului și impunerii științei chimiei, ca specialist în domeniul compușilor de sinteză macromoleculari, al chimiei polimerilor și cauciucului și al cineticii polimerizării. În calitate de director general al Institutului Central de Cercetări Chimice din București, dr. Elena Ceaușescu s-a impus prin merite incontestabile de conducător și coordonator al unor multiple activități din domeniul chimiei și al aplicării unor tehnologii avansate în industria chimică românească.

Succesele obținute de dr. Elena Ceaușescu în activitatea științifică — remarcă publicația americană — au adus o valoroasă contribuție la progresul cercetărilor chimice și și-au găsit o largă recunoaștere în rîndul forurilor științifice din lume. Diploma înmînată de președintele Institutului American al Chimiștilor s-a adăugat, astfel, unor gesturi similare, venite din partea Societății Internaționale de Chimie Industrială, Academiei de Științe din New York, Asociației Chimiștilor și Inginerilor Chimiști din Costa Rica, Consiliului Universității Centrale din Ecuador, Universității Naționale Tehnice din Lima.

Concomitent cu reliefarea calităților de om de știință, o scurtă biografie publicată de „The Chemist" evocă activitatea desfășurată în cadrul politic de tovarășa Elena Ceaușescu, membru al Comitetului Executiv al Comitetului Central al Partidului Comunist Român.

Conferirea titlului de membru de onoare al A.I.C. a evidențiat, totodată, interesul profund al cercurilor științifice americane pentru realizările românești, pentru extinderea legăturilor științifice dintre România și S.U.A., fiind remarcat — atît în momentul decernării înaltei distincții cît și cu prilejul evocării lui în paginile publicației americane — rolul ce revine oamenilor de știință în promovarea înțelegerii, destinderii și cooperării internaționale.

Cuvîntul rostit de tovarășa Elena Ceaușescu la ceremonie, al cărui text este publicat integral de revistă, a apărut sub titlul „Laureata îndeamnă la cooperare". „Este semnificativ — se spune într-o notă redacțională ce însoțește textul — că doamna Ceaușescu s-a pronunțat cu fermitate în favoarea colaborării între chimiștii și oamenii de știință din toate țările. Acest punct al discursului a fost întîmpinat cu aplauze îndelungate, elogiind faptul că oratorul recunoaște cerințe ale întregii lumi".

Apreciind importanța dezvoltării raporturilor dintre oamenii de știință din cele două țări, tovarășa Elena Ceaușescu arăta în scrisoarea de mulțumire — reprodusă în facsimil de revistă — adresată conducerii Institutului : **„Am convingerea că legăturile de cooperare dintre chimiștii români și americani vor fi de acum înainte mai strînse și mai fructuoase prin contactele directe pe care le vom avea în viitor, și doresc să vă transmit, dumneavoastră personal, domnule președinte, și tuturor oamenilor de știință și cercetătorilor de la Institutul American al Chimiștilor, salutări din partea mea și din partea chimiștilor români, împreună cu cele mai bune urări de succes în activitățile dumneavoastră științifice."**

Atenta relatare a momentului conferirii tovarășei Elena Ceaușescu a titlului de membru de onoare al Institutului American al Chimiștilor, precizările aduse pe marginea importanței evenimentului și a semnificațiilor sale deosebite de către revista „The Chemist" reprezintă o nouă mărturie elocventă a prețuirii activității omului de știință, dr. Elena Ceaușescu, membru al Academiei Republicii Socialiste România, o nouă recunoaștere a prezenței și contribuției pe care știința românească le aduce la cauza progresului, colaborării și păcii în lume.

Tovarășa Elena Ceaușescu, rostindu-și cuvîntul la dejunul oferit de Institutul American al Chimiștilor

MAREA BRITANIE

Din nou — laburiștii

Surpriza din iunie 1970 s-a reprodus și la sfîrșitul lui februarie 1974, numai că, de această dată, într-un alt mod. Experții reuniți în noaptea despuierii urnelor în studiourile BBC-ului mărturiseau, după cîteva ore, că sînt de-a dreptul surprinși și nu pot prevedea cum vor evolua lucrurile, iar ziarele britanice de vineri și sîmbătă purtau semnificative titluri: „Eșecul pariului electoral al lui Edward Heath" („The Times"), „Surpriză electorală pentru conservatori" („Daily Mirror"), „Pentru nimeni o victorie" („Daily Mail") etc. De ce această surprindere, de ce această neliniște care frămîntă acum cercurile politice britanice, de ce toate incertitudinile privind viitorul imediat și de ce, în ultimă instanță, și îngrijorarea partenerilor comerciali ai Marii Britanii? Să încercăm să desprindem, mai întîi, ce au arătat alegerile.

— În primul rînd, toți sperau ca, fie conservatorii, fie laburiștii să obțină o majoritate confortabilă, necesară pentru formarea unui guvern puternic (așa cum ceruse Edward Heath), capabil să rezolve gravele probleme economice. Or, alegerile au arătat că nici un partid nu putea guverna ușor fără sprijinul altora, deci era exclusă de la început posibilitatea unei conduceri ferme.

— În al doilea rînd, primul ministru socotise oportun momentul pentru a-și spori majoritatea în Camera Comunelor — dar a greșit și a pierdut pariul electoral, a pierdut un însemnat număr de mandate și a periclitat (s-ar putea, pentru multă vreme) rămînerea conservatorilor la putere.

— În al treilea rînd, s-a considerat că sistemul electoral britanic, astfel alcătuit încît să împiedice, pe cît posibil, guvernarea prin coaliții, este infailibil. Or, alegerile au sfărîmat această pretenție, pentru prima oară de la război nefiind limpede, la anunțarea rezultatelor, cine și în ce mod a fost desemnat de alegători să guverneze. Crizei economice i s-a adăugat, în acest fel, o criză politică — mai precis: o criză de sistem electoral. Pe bună dreptate, liderul liberal Jeremy Thorpe era nemulțumit: cu peste 6 milioane de voturi (adică mai mult de jumătate din cît au obținut fiecare din cei „doi mari"), partidul său nu dispune decît de 14 mandate, deși, dacă reprezentarea ar fi fost proporțională, i-ar fi revenit 122.

— Organizatorii sondajelor de opinie, atît de mîhniți de eșecul lor din 1970, au operat în acest februarie pînă la nouă ore înaintea scrutinului și se indica un succes, mai limpede sau nu, al conservatorilor. Concluzia: foarte puțini socotesc că trebuie să se mai dea crezare sondajelor; pe de altă parte, alegătorul britanic, a cărui opinie a fost greu de dibuit în ultimele decenii, și-a arătat, încă o dată, personalitatea, nelăsîndu-se influențat. Nu e mai puțin adevărat, însă, că sondajele de opinie nu exprimă modul în care vor fi repartizate mandatele, ci numărul de voturi — or, cu 11 928 677 voturi pentru conservatori, față de 11 661 488 voturi pentru laburiști, înseamnă că ele au indicat opinia *reală*. În ultimă instanță, problema se reduce tot la sistemul electoral.

— Alegerile au arătat că, așa cum înțeleg să răspundă solicitărilor momentului, nici laburiștii, nici conservatorii nu se bucură de deplinul asentiment al populației. Mulți au votat pentru o schimbare, deși nu se putea arăta în ce fel trebuie să se producă această schimbare. (Voturile — și nu mandatele — liberalilor sînt semnul dorinței unei primeniri).

Cînd, vineri seara, Edward Heath s-a dus la palatul Buckingham, se credea că își va prezenta, cum era normal, demisia. Dar Heath a cerut să încerce formarea unei coaliții conduse de conservatori, ori să obțină, din partea liberalilor, promisiunea de a fi sprijiniți în parlament. Acțiunea sa a nemulțumit într-atît, încît un expert juridic avea îndoieli duminică, în „The Observer", asupra corectitudinii constituționale: din moment ce alianța nu fusese stabilită anterior, Heath trebuia să demisioneze, iar ulterior regina i-ar fi putut cere să încerce formarea unui nou guvern. Fapt este că Heath a avut întrevederi sîmbătă și duminică cu liderul liberal, care declarase că ar fi dispus să intre într-o coaliție cu unul din cele două partide, conducătorul ei nefiind, însă, nici Wilson, nici Heath. Se pare că Thorpe a pus unele condiții — să se renunțe la

- **Rezultatele definitive ale alegerilor anticipate din 28 februarie: PARTIDUL LABURIST — 301 mandate, 11 661 488 voturi; PARTIDUL CONSERVATOR — 296 mandate, 11 928 677 voturi; PARTIDUL LIBERAL — 14 mandate, 6 056 713 voturi; ALTE GRUPĂRI POLITICE — 24 mandate, 1 695 315 voturi.**
- **Cele 24 mandate ale altor grupări sînt: 11 unioniști nord-irlandezi, 7 naționaliști scoțieni, 2 naționaliști galezi, 1 deputat al partidului social-democratic și laburist, 1 laburist independent, 1 social-democrat, speakerul.**
- **Este prima oară după război cînd nu se obține o majoritate absolută, dar nu și din acest secol: în 1924 laburiștii conduși de Ramsay MacDonald au avut sprijinul liberalilor; între 1931 și 1935, altă coaliție, conservatorii fiind principalul membru.**
- **Potrivit rezultatelor, pentru un mandat laburist au fost necesare 39 000 voturi, pentru unul conservator, 40 000 voturi, iar pentru un liberal, 433 000!**
- **Dacă sistemul proporțional (care există deja în Ulster) ar fi funcționat, rezultatele ar fi fost, potrivit agenției „France Presse": conservatori — 242; laburiști — 236; liberali — 122; alte grupări — 35.**

faza a treia a planului antiinflaționist, să se renunțe la legea Carr, să fie revizuit sistemul electoral — care nu au fost acceptate. Întrucît naționaliștii galezi și scoțieni declaraseră că nu-i vor sprijini pe conservatori (despre unioniștii din Ulster nici nu s-a discutat, întrucît aceștia se opuneau evident), nici o asemenea coaliție nu dispunea de majoritate. În plus, mulți considerau că liberalii ar fi acordat sprijin guvernului conservator pînă în momentul în care acesta ar fi devenit impopular, ca apoi să precipite alegeri generale, spre folosul propriu. Oricum, după reuniunea de luni, liberalii au respins coaliția, declarînd că aranjamentele propuse de Heath nu erau în interesul național, și au propus un guvern de unitate națională (asemeni celui din timpul războiului sau crizei din anii '30).

Laburiștii conduși de Harold Wilson au obținut 301 mandate, dar au puține șanse de a-și îndeplini integral programul

Și, iată-l din nou, luni seara, pe Edward Heath venind la palatul Buckingham, de astă dată pentru a-și prezenta demisia.

După trei ani și opt luni, laburiștii revin la putere, în condiții foarte grele pentru economia britanică. Nu dispun de majoritate și formează primul guvern minoritar al Marii Britanii după 40 de ani, ceea ce va însemna multe restricții de acțiune. Dată fiind situația actuală, mulți comentatori consideră că laburiștii sînt mai aproape de o soluționare a problemelor. Ei au promis că vor pune capăt grevei minerilor, ceea ce va însemna și întoarcerea la săptămîna de lucru de cinci zile, au declarat că au acordul de cooperare al sindicatelor în politica economică și că vor aboli legea antisindicală, precum și pe aceea care sporește chiriile apartamentelor municipalității. S-ar putea, de asemenea, să fie acordate unele subvenții agricultorilor, pentru a fi coborîte prețurile alimentare, și limitate importurile, pentru a nu se mai deteriora balanța de plăți, la produsele strict necesare. Depășirea situației economice actuale implică, însă, mari împrumuturi în străinătate și există îndoieli mari că vor fi obținute lesne. Se consideră, de asemenea, că, nedispunînd de o majoritate, laburiștii vor amîna un timp programul lor vast de naționalizări, precum și renegocierea condițiilor de aderare la Piața comună. Întrucît dificultățile se vor menține multă vreme și e imposibil ca prin simpla schimbare de guvern să se înlăture și starea economică gravă, este mai greu de spus cum și cît va rezolva guvernul laburist. Se speră, însă, că nu va fi doar un guvern de tranziție, pînă la alte alegeri, eventual peste șase luni, cum susține „The Observer". Wilson — afirmă corespondentul agenției „France Presse" — ar putea fi sigur de succesul său în toamnă, cînd ar putea cere noi alegeri, după care, sporindu-și mandatele, să-și ducă la îndeplinire programul.

Stelian Țurlea

ROMA

Guvernul nr. 31 — criza nr. 31

Declanşată, formal, de neînţelegerile dintre doi membri ai echipei guvernamentale — republicanul Ugo La Malfa, ministrul finanţelor, şi socialistul Antonio Giolitti, ministrul bilanţului — pe tema condiţiilor de acceptare a împrumutului acordat Italiei de către Fondul Monetar Internaţional, criza guvernamentală de la 2 martie este, de fapt, urmarea firească a involuţiilor politice, economice, sociale, judiciare din ultimele luni. Atmosfera creată de comploturile neofasciste, de compromisurile procurorului general al Romei, Carmelo Spagnuolo, cu Mafia, relevînd slăbiciunile ierarhiei judiciare, de ameninţarea unui război religios (referendumul privind divorţul), de inflaţia acompaniată de recesiune şi agravarea şomajului şi — punctul culminant — de scandalul petrolului, declanşat cu o lună în urmă, plana deasupra echilibrurilor constant fragile ale formulei guvernamentale de centru-stînga (democrat-creştin, socialişti, socialist-democraţi, republicani).

„Rosa dei Venti". Retrospectiva complotului neofascist, aşa-numita afacere „Rosa dei Venti", avea să devină, zi de zi, tot mai clară şi mai neliniştitoare. Complotul a fost descoperit la sfîrşitul anului trecut, printr-o întîmplare. În vraful de documente strînse la Ortonova (provincia La Spezia), s-a găsit şi o listă „Sentinţe la moarte". Se aflau înscrise 1627 de nume : Mariano Rumor, prim-ministru, Sandro Pertini, preşedintele Camerei Deputaţilor, alte personalităţi politice, industriaşi, magistraţi, ziarişti. Foile sînt ştampilate cu vulturul şi fasciile fasciste, simbolul a patru organizaţii neofasciste : Giustizieri d'Italia, Rosa dei Venti, Diciottesima Legione, Giunta esecutiva della riscossa sociale. În spatele tuturor — M.S.I. (Movimente Sociale Italiano), formaţiunea neofascistă a lui Giorgio Almirante.

Cazul Spagnuolo. O comisie judiciară avea să hotărască, în cursul lunii ianuarie, destituirea lui Carmelo Spagnuolo, procurorul general al Romei. Motivul — legăturile sale bizare cu Mafia. I se reproşează faptul că l-a avertizat pe mafiotul Frank Coppola, zis „Trei Degete", unul din şefii organizaţiei siciliene, că telefonul i se află sub supravegherea poliţiei, precum şi amestecul în dispariţia unor documente atestînd existenţa unor legături între importante personalităţi politice şi membri ai organizaţiei mafiote.

Referendumul. Data i-a fost fixată, pentru 12 mai, de guvernul Rumor, cu cîteva minute înainte ca acesta să demisioneze. Poziţiile diferitelor partide, ale diverselor curente care le compun, ale organelor de presă, organizaţiilor sociale, culturale şi politice permit concluzia că, atît în rîndul laicilor, cît şi al catolicilor, se întîlnesc o majoritate de forţe contrare referendumului de abrogare a divorţului, considerat dăunător şi periculos pentru Italia, pentru viitorul ei democratic, şi aceasta cu atît mai mult acum, în actuala situaţie economică şi politică, prin ea însăşi dificilă şi preocupantă. Examinînd această problemă, Direcţiunea Partidului Comunist Italian a dat publicităţii un comunicat (L'Unità — 11 ianuarie a.c.) în care subliniază necesitatea ajungerii la „un acord între toate forţele constituţionale, îndreptat spre îmbunătăţirea actualei legi, fără denaturarea ei şi spre evitarea referendumului", care „intervine ca element turbulent al păcii religioase a ţării şi tinde să lovească unitatea naţională". Acordul solicitat nu s-a realizat. Referendumul urmează să aibă loc la 12 mai. Cu condiţia ca, pînă atunci, Italia să aibă un nou guvern de centru-stînga. Sau un guvern democrat-creştin, deşi cu greu se poate concepe ca partidele laice ale formulei de centru-stînga (socialişti, socialist-democraţi şi republicani) să accepte a-i lăsa singuri pe democrat-creştini să gireze organizarea referendumului.

Premierul italian Mariano Rumor (centru) prezintă, la Palatul prezidenţial Quirinale, demisia guvernului său

Situaţia economică şi socială. În cursul anului 1973 şi, mai ales, în primele două luni ale acestui an, întrepătrunderea elementelor politice cu cele economice în viaţa Italiei este parcă mai evidentă ca oricînd. De la criza energiei la problemele legate de stăvilirea inflaţiei şi şomajului, de la Mezzogiorno la agricultură şi reforme, într-un cuvînt, toate problemele prezente de ani în dezbaterea politică a ţării au căpătat, în 1974, noi dimensiuni. Alăturate sentimentelor de suspiciune ale opiniei publice italiene, sensibilizată de marile scandaluri, dificultăţile cronice şi din ce în ce mai grave pe care le traversează economia nu puteau să nu constituie una din principalele cauze ale crizei. Creşterea tensiunii s-a manifestat pe fundalul unei agravări a dificultăţilor economice, proces ce şi-a găsit o expresie elocventă în bugetul pe 1974, care prevede deficitul record, de 9 200 miliarde lire. În acest context, greva generală de la 27 februarie, lansată de Federaţia celor trei mari centrale sindicale italiene — C.G.I.L., C.I.S.L., U.I.L. — avea să exprime, o dată cu viguroasa reafirmare a unităţii de luptă, protestul organizaţiilor profesionale italiene împotriva politicii social-economice a guvernului, care, în contextul crizei energetice, accentuează tendinţele inflaţioniste.

Aşa cum spuneam, criza s-a declanşat, formal, tocmai din cauza divizărilor partidelor coaliţiei asupra modalităţilor de utilizare a creditului F.M.I. care îl condiţiona de realizarea unei politici deflaţioniste, considerată inacceptabilă, în actualele condiţii, de socialişti.

Scandalul petrolului, supranumit „afacerea Panama" a Italiei, capătă, pe zi ce trece, dimensiuni din ce în ce mai spectaculoase. Opinia publică este cu atît mai sensibilizată cu cît manevrele speculative, urmărind o creştere artificială a preţurilor principalelor produse petroliere şi, în special, a benzinei, au fost resimţite încă din cursul verii trecute. (Amănunte privind „afacerea petrolului" — la „Poşta redacţiei" din nr. 10/1974). În timp ce ancheta continuă, în întreaga ţară se înmulţesc luările de poziţie pentru adoptarea unei atitudini ferme faţă de companiile petroliere implicate, pentru stăvilirea corupţiei şi respectarea principiilor democratice ale constituţiei. „Anchetele în curs — se spune într-un document dat publicităţii de Direcţiunea P.C.I. — trebuie continuate pînă la sfîrşit, iar vinovaţii trebuie să plătească. Corupţia, indiferent la ce nivel se manifestă, trebuie pedepsită cu asprime".

Acestea sînt, aşadar, componentele de fond ale crizei. În ce priveşte perspectivele — un nou centru-stînga ? Aşa se pare. Democraţia creştină s-a şi pronunţat pentru reconstituirea unui guvern în patru. Socialist-democraţii par a fi de acord. Socialiştii sînt însă mai rezervaţi, atîta vreme cît deosebirile lor de vederi cu republicanii (adepţi ai unei politici deflaţioniste, contrare intereselor maselor populare) persistă. O altă condiţie pusă de partidul republican pentru participarea lui la o nouă coaliţie de centru-stînga nu este nici ea din cele mai simple : includerea în guvern a secretarilor celor patru partide.

În cazul în care republicanii îşi vor menţine intransigenţa, care ar fi totuşi soluţiile de rezolvare a actualei crize ? Ar mai fi trei : fie un guvern de centru-stînga fără republicani, dar cu sprijinul extern (parlamentar) al acestora, fie un guvern monocolor democrat-creştin „de aşteptare" (soluţia nu pare verosimilă avînd în vedere apropiatul referendum), fie alegeri anticipate. Aceasta din urmă ar fi o soluţie de forţă majoră, dar care, deocamdată, nu poate fi complet înlăturată.

Rodica Dumitrescu

PEKIN

Vie activitate diplomatică

Pekin. Președintele Mao Tzedun l-a primit recent pe Houari Boumediene, președintele Consiliului Revoluției și președintele Consiliului de Miniștri al Algeriei

Corespondență de la Ilie Tecuță

Anul diplomatic 1974 a debutat la Pekin cu numeroase întîlniri de lucru ale conducătorilor chinezi cu oaspeții străini veniți în vizită în R.P. Chineză.

Prima, în ordine cronologică, vizita ministrului de externe japonez, Masayoshi Ohira, a constituit un nou moment în procesul normalizării relațiilor diplomatice dintre China și Japonia, care a deschis ample perspective dezvoltării relațiilor de prietenie și bună vecinătate între cele două țări. Convorbirile pe care ministrul japonez le-a avut la Pekin cu președintele Mao Tzedun, cu premierul Ciu En-lai, cu ministrul de externe Ci Pin-fei, în spiritul declarației comune chino-japoneze din septembrie 1972, s-au concretizat în semnarea unui amplu acord comercial — care stipulează că cele două părți își vor acorda reciproc clauza națiunii celei mai favorizate cu privire la toate taxele și tarifele vamale asupra bunurilor importate și exportate — prevede extinderea continuă a schimburilor tehnice bilaterale, crearea unei comisii mixte guvernamentale, care să examineze și să elaboreze măsurile necesare pentru dezvoltarea viitoare, pe multiple planuri, a relațiilor prietenești și de cooperare dintre cele două țări vecine.

Au urmat vizitele delegației guvernamentale a Republicii Malgașe, condusă de ministrul de externe Didier Ratsiraka, și delegației Republicii Guineea, condusă de ministrul comerțului interior Moussa Sanguina Camara. Convorbirile, ca și acordurile economice și de colaborare tehnică încheiate cu aceste prilejuri, au reliefat din nou sprijinul R.P. Chineze acordat luptei de consolidare a independenței naționale, suveranității de stat și dezvoltării economice, politice și sociale a țărilor care și-au cîștigat de curînd independența, împotriva tuturor formelor de exploatare colonialiste, neocolonialiste și rasiste.

Aceleași semnificații politice le-a avut și cea de-a doua vizită oficială a președintelui Zambiei, dr. Kenneth David Kaunda, în R.P. Chineză. Relevînd, cu acest prilej, apartenența Chinei și Zambiei la țările în curs de dezvoltare, premierul Ciu En-lai arăta că relațiile de cooperare dintre cele două state nu au încetat să se dezvolte și să se amplifice după stabilirea relațiilor diplomatice dintre cele două țări, pe baza principiilor coexistenței pașnice, că solidaritatea militantă dintre cele două popoare se dezvoltă și se consolidează zi de zi. La rîndul său, exprimînd profunda satisfacție a poporului zambian față de extinderea cooperării economice și financiare bilaterale, președintele Kaunda a făcut o trecere în revistă a succeselor obținute prin fructuoasa colaborare dintre China și Zambia, subliniind, în context, construirea în comun a grandioasei căi ferate „Tanzam", între Tanzania și Zambia. În același timp, arăta președintele Zambiei, „succesul eforturilor noastre în interior depinde de pacea și securitatea în lume". Un important moment de referință în analele prieteniei chino-algeriene l-a marcat vizita, între 25 februarie și 2 martie, a lui Houari Boumediene, președintele Consiliului Revoluției și Consiliului de Miniștri al Republicii Algeriene Democratice și Populare. În cursul convorbirilor care au avut loc cu acest prilej, conducătorii celor două țări au constatat că trezirea țărilor lumii a treia și creșterea permanentă a forței lor politice și economice reprezintă o trăsătură fundamentală, care caracterizează situația favorabilă actuală din întreaga lume. În acest context, premierul Ciu En-lai sublinia rolul important pe care l-au avut recentele întruniri și conferințe la nivel înalt ale țărilor africane de la Addis Abeba, conferința țărilor nealiniate de la Alger și conferința la nivel înalt a țărilor islamice, care s-a desfășurat recent la Lahore, în procesul întăririi și intensificării solidarității militante a țărilor în curs de dezvoltare în lupta lor comună împotriva colonialismului și neocolonialismului, pentru deplina afirmare a responsabilității și inițiativelor acestor țări în rezolvarea pe cale pașnică a tuturor problemelor internaționale. Astfel — amintea premierul Ciu En-lai — propunerea recent formulată de președintele Boumediene cu privire la convocarea unei sesiuni extraordinare a unei Adunări Generale a O.N.U. pentru examinarea problemelor cu privire la materiile prime și dezvoltare a suscitat un viu interes pe plan mondial, aprobarea fermă a celor mai multe țări ale lumii și, firește, a guvernului R.P. Chineze. La rîndul său, președintele Boumediene afirma că Algeria, ca țară africană și arabă, angajată cu hotărîre pe calea unor profunde transformări sociale în domeniile industrial, agricol și cultural, salută eliminarea factorilor de tensiune prin dialog și înțelegere, întărirea destinderii relațiilor între state cu orînduiri sociale diferite, care „reprezintă o etapă pozitivă în procesul creării condițiilor favorabile menținerii unei păci trainice în lume". Subliniind că destinderea și coexistența pașnică sînt factori indispensabili unei lumi a păcii, progresului și libertății, președintele Boumediene reafirma concepția țărilor nealiniate — expusă și la ultima conferință la nivel înalt de la Alger — potrivit căreia îmbunătățirea activității Organizației Națiunilor Unite și eforturile realiste în vederea convocării unei conferințe mondiale asupra dezarmării generale și totale sînt preocupări comune tuturor țărilor care doresc cu adevărat instituirea unor raporturi de tip nou, democratice, între țările din întreaga lume, în favoarea dezvoltării libere și nestînjenite a tuturor popoarelor.

HAVANA

Contacte bilaterale cu rezultate semnificative

Corespondență de la Mihai Fabian

Succedînd vizitei întreprinse în R.D. Germană, în iunie 1972, de Fidel Castro Ruz, prim-secretar al C.C. al P.C. din Cuba, prim-ministru al Guvernului Revoluționar, vizita oficială de prietenie efectuată la Havana (20—26 februarie) de Erich Honecker, prim-secretar al C.C. al P.S.U.G., a oferit prilejul continuării dialogului rodnic început atunci, al efectuării unei cuprinzătoare treceri în revistă a relațiilor reciproce și trasării căilor menite să ducă la ridicarea lor pe o treaptă superioară.

Bilanțul convorbirilor, care au cuprins o gamă largă de probleme, a fost rodnic. Astfel, cei doi conducători au semnat „Declarația cu privire la întărirea prieteniei și adîncirea colaborării între R.D. Germană și Republica Cuba" și un Acord cu privire la colaborarea dintre cele două partide pe perioada 1974—1975. Au fost semnate, de asemenea, mai multe acorduri de colaborare în domeniile tehnico-științific și construcțiilor.

Declarația semnată de Erich Honecker și Fidel Castro consemnează hotărîrea celor două părți de a aprofunda și lărgi co-

Havana. Întîlnire călduroasă între Erich Honecker și Fidel Castro

laborarea politică, economică, tehnico-științifică și culturală prin intermediul unor schimburi de delegații și de experiență.

Examinînd situația de pe continentul european, părțile au relevat faptul că, aici, au fost create condiții favorabile pentru normalizarea climatului politic și dezvoltarea unei colaborări avantajoase între toate statele continentului, finalizarea cu succes a Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa reprezentînd o contribuție fundamentală la cauza păcii universale.

În ce privește Orientul Apropiat, declarația consemnează poziția R.D. Germane și a Cubei, de soluționare a conflictului pe cale pașnică și aprecierea că lucrările Conferinței de la Geneva în această problemă evoluează într-o direcție justă.

Problemele continentului latino-american ocupă un amplu spațiu în document : R.D. Germană și Cuba se pronunță pentru instaurarea în relațiile dintre statele continentului a principiilor ce se afirmă în prezent în viața internațională. Ele salută dezvoltarea și întărirea relațiilor țărilor continentului cu țările socialiste și își exprimă convingerea că participarea mai activă a acestor țări independente la viața internațională va reprezenta o contribuție esențială la pacea și colaborarea dintre state.

■

Un alt eveniment care a reținut, în aceste zile, atenția observatorilor politici din capitala Cubei l-a constituit prezența la Havana (25—27 februarie) a ministrului argentinian al economiei, José Gelbard. Este prima călătorie a unui înalt demnitar argentinian în Cuba după ce, la 25 mai 1973, cele două țări au restabilit relațiile diplomatice. José Gelbard a condus o delegație de oameni de afaceri, economiști, experți financiari și bancari, formată din nu mai puțin de 250 de persoane, în scopul depistării amănuntite a posibilităților de colaborare economică și comercială, pentru concretizarea acordului potrivit căruia Argentina oferă Cubei un credit în valoare de 1 200 milioane de dolari în decursul următorilor șase ani.

Cu ocazia unei conferințe de presă, ministrul argentinian a declarat că, după numai o zi și jumătate de negocieri cu partenerii cubanezi, au fost încheiate acorduri în valoare de 400 milioane de dolari. „Nu este exclus, a spus el, să suplimentăm creditul, ceea ce va duce la o creștere a schimburilor noastre peste volumul planificat".

Colaborarea economică cubanezo-argentiniană care, după cum se vede, va căpăta în viitorul imediat dimensiuni ample, nu poate fi desprinsă de contextul unui climat politic care o favorizează, climat ce se face simțit atît în planul relațiilor bilaterale, cît și la scara întregului continent.

După cum se știe, începînd cu 25 mai 1973, relațiile dintre cele două țări au cunoscut o evoluție ascendentă, care s-a concretizat prin încheierea unor importante acorduri și înțelegeri comerciale. În ce privește al doilea aspect al problemei, amintim că, de curînd, președintele Peron a afirmat că blocada economică impusă Cubei a fost o tragică eroare a Statelor Unite, dînd astfel expresie unei păreri tot mai frecvent întîlnită în țările continentului. Ministrul Gelbard avea să declare, de asemenea, că este o plăcută onoare pentru delegația pe care o conduce să fie martorul sfîrșitului unei politici injuste și începutul unei ere de înțelegere, schimburi și apropiere între țările Americii Latine. „Pentru noi, nu există țară blocată și nu vedem o metodă mai bună de a ne înțelege decît negocierile și comerțul leal", avea să precizeze José Gelbard, sintetizînd orientarea politică a guvernului Peron în ce privește relațiile Argentinei cu toate statele lumii. De altfel, din delegația argentiniană au făcut parte și reprezentanți a trei firme argentiniene cu capital nord-american care sînt dispuse să-și comercializeze produsele chiar dacă, în S.U.A., se manifestă o oarecare opoziție la aceasta. „Întreprinderile de pe teritoriul nostru se supun legislației argentiniene, ele nu pot fi în nici un caz supuse legislației S.U.A., așa că vom vinde dacă considerăm necesar aceasta", a declarat José Gelbard.

Noi provocări ale autorităților de la Seul

Comandantul navei sud-coreene de spionaj, Pak Zong Ju, capturat la 15 februarie în Marea de Vest a R.P.D. Coreene, a recunoscut la 20 februarie că a primit misiuni de spionaj de la Li Zung Iăng, șef de secție la Agenția Centrală de Informații — filiala Inciăn (Coreea de Sud). După cum se arată într-o declarație a Comitetului pentru Unificarea Patriei și Apărarea Păcii al R.P.D. Coreene, Pak Zong Ju a recunoscut că misiunile de spionaj primite erau de a pătrunde adînc în apele teritoriale ale părții de nord, de a cerceta atitudinea și reacția R.P.D. Coreene, de a fotografia navele acesteia în insula Bekriăngdo, de a afla numărul și echipamentul lor militar. El a declarat, de asemenea, că i s-au dat instrucțiuni ca, în cazul în care va fi descoperit, să susțină că este vorba de un vas de pescuit, iar, în cazul în care va fi capturat, să se dea drept pescar și să continue a cerceta și cunoaște situația internă a părții de nord. Pak Zong Ju a mai recunoscut că, în după-amiaza zilei de 15 februarie, a fotografiat și a trimis informațiile culese în apropierea insulei Zangsan, care aparține părții de nord, atunci cînd navele de patrulare ale Armatei Populare Coreene l-au somat să părăsească apele teritoriale ale R.P.D. Coreene.

În legătură cu trimiterea, la 15 februarie, de către autoritățile sud-coreene, a două nave de spionaj în apele teritoriale ale R.P.D. Coreene, Agenția Centrală Telegrafică Coreeană a dat publicității o declarație în care se subliniază că aceasta constituie o acțiune premeditată împotriva părții de nord a republicii, o încălcare flagrantă a Declarației comune a Nordului și Sudului din 4 iulie 1972, prin care cele două părți s-au angajat să nu întreprindă nici un fel de acțiuni cu caracter militar.

Asemenea acțiuni îndreptate împotriva R.P.D. Coreene trezesc o profundă îngrijorare în rîndul opiniei publice, ele fiind de natură să agraveze situația în zonă, să ridice noi obstacole în calea eforturilor spre pace și unificare pe cale pașnică a Coreei, țel spre care năzuiește întreaga națiune coreeană.

Reunificarea Coreei pe cale pașnică și democratică, fără nici un amestec din afară, constituie aspirația fundamentală a poporului coreean. După opinia țării noastre , profund atașată ideilor de independență și libertate a tuturor popoarelor, este în prezent mai mult ca oricînd necesar ca autoritățile sud-coreene să se abțină de la astfel de acțiuni care nu vin în nici un caz în întîmpinarea acestor aspirații nobile, ci, dimpotrivă, sînt menite să tergiverseze înfăptuirea lor, sporind încordarea.

În România sînt bine cunoscute și apreciate numeroasele inițiative și acțiuni constructive întreprinse de partidul și guvernul R.P.D. Coreene spre reunificarea patriei. Salutînd de la bun început aceste inițiative și acțiuni, Partidul Comunist Român și guvernul Republicii Socialiste România s-au pronunțat cu fermitate, în repetate rînduri, în sprijinul Declarației comune privind îmbunătățirea relațiilor dintre Nordul și Sudul Coreei, al propunerilor făcute de tovarășul Kim Ir Sen în legătură cu măsurile menite să ducă la apropierea dintre Nord și Sud, să împiedice divizarea Coreei și să contribuie la unificarea pașnică și independentă a patriei.

Vasile Crișu

Diplomaţie, dezvoltare, cooperare

Mircea Malița

În jumătatea a doua a lunii ianuarie, s-a ținut, sub egida Ministerului Afacerilor Externe al Republicii Democrate Sudan, un simpozion internațional avînd ca temă relațiile reciproce între diplomație, dezvoltare și cooperare. Lista participanților a cuprins 48 de profesori, diplomați și experți din 15 țări, precum și reprezentanți ai organizațiilor internaționale din familia Națiunilor Unite sau ai altor agenții legate de dezvoltarea economică.

Întrunirea ambasadorilor sudanezi în exterior, care se ține din doi în doi ani, a fost programată în acest an înainte de simpozion, în așa fel încît ei au asistat și la lucrările lui, participînd fie prin referate, fie prin scurte luări de cuvînt. Dezbaterea care s-a desfășurat sub ochii lor a fost, fără îndoială, proiectată și ca un prilej interesant de perfecționare.

Conferința a fost deschisă de președintele Sudanului, Gaffar Numeiri, care a subliniat adeziunea țării sale la o cooperare internațională slujind dezvoltarea, temă primordială în preocupările naționale. Cuvîntul său a dat un ton optimist și constructiv lucrărilor. Sudanul, cea mai mare țară a Africii și a noua țară din lume, ca întindere, este considerat, pe drept cuvînt, ca una din deținătoarele unor bogate resurse naturale, capabile să dea un considerabil avînd agriculturii, industriei și transporturilor. Planurile de dezvoltare, elaborate și dezbătute în cadrul Uniunii Socialiste Sudaneze, prevăd nu numai latura tehnică de execuție de către un aparat care prezintă multe calități de competență și calificare, dar și mobilizarea populară în jurul realizării acestui program și crearea voinței de a se angaja în procesul ridicării țării pe mai multe planuri.

Constituit într-o asemenea ambianță propice și semnificativă pentru tema dezbătută, simpozionul are și meritul de a veni la începutul anului 1974, într-o perioadă de căutări de noi concepte și de îmbunătățire a viziunii asupra acțiunii internaționale necesare pentru grăbirea procesului dezvoltării. Deși convocată într-un răstimp scurt, cele trei luni de pregătire au fost suficiente pentru o perfectă organizare. Felul în care se distribuiau documentele amintea de serviciile de multiplicare și traducere ale organismelor internaționale. Trebuie adăugat faptul că participarea ambasadorilor sudanezi a ridicat mult nivelul discuțiilor, Sudanul bucurîndu-se de un corp diplomatic bine pregătit, orientat cu și mai multă claritate spre satisfacerea intereselor naționale stringente, în urma recentei reorganizări a ministerului. Ministrul de externe, dr. Mansour Khalid, a cărui bibliotecă numără cele mai noi apariții în materie de problematică internațională, este cunoscut cercurilor universitare și academice care dezbat problemele teoretice ale lumii actuale.

La sfîrșitul lucrărilor, a fost organizată o excursie în Regiunea din sud, la Juba, unde invitații la simpozion au putut vedea cu ochii lor soliditatea Acordului prin care a fost închis unul din cele mai lungi conflicte (17 ani), deschizîndu-se, astfel, o nouă perspectivă pentru concentrarea resurselor în materie de dezvoltare. Miniștrii din Consiliul Executiv pentru Regiunea din sud au dat explicații privind proiectele lor, care reprezintă o nouă ilustrare concretă la tema dezvoltării și cooperării.

Evaluarea situației

Dezbateri similare și literatura imensă asupra dezvoltării arată că în această temă nu e ușor să ții privirea pe esențial și să îndrepți eforturile spre soluții constructive. Din acest punct de vedere, Khartumul a realizat o performanță remarcabilă, în ciuda multiplicității de vederi, a avut un caracter practic și nu a căzut în mrejele folclorului internațional despre dezvoltare, așa cum numea Al Hamad, președintele Fondului de Dezvoltare Kuweitian, conflictele sterile, ca acelea între ajutorul bilateral și cel multilateral. În cuvinte concise a fost făcut procesul subdezvoltării, care, după Ali El Tom (Addis Abeba), este „creația directă a forțelor prădătoare și speculative de avuție și putere și un contribuitor substanțial la acumularea și dezvoltarea capitalului în lume". Țările în curs de dezvoltare se văd situate la periferia economiei mondiale, avînd alocate în diviziunea internațională a muncii „un rol secundar, o poziție vulnerabilă". S-a comparat situația actuală cu programele primei conferințe mondiale U.N.C.T.A.D. de la Geneva și s-a văzut că acțiunea pe care o promiteau Banca Mondială și celelalte organisme nu a putut să fie realizată (dr. Quaisuni, fostul președinte al conferinței geneveze). Primul Deceniu al dezvoltării lansat de O.N.U., remarca ministrul agriculturii sudaneze, W. Habashi, a cerut un ritm de creștere de 5 la sută, dar ceea ce s-a atins în momentul de față în țările în curs de dezvoltare nu este decît un spor de 2—3 la sută. El a făcut o distincție între *creștere*, care este măsurată în venitul pe cap de locuitor, și *dezvoltare*, care este capacitatea de a genera o creștere de sine stătătoare.

În cuvinte lapidare, ministrul Mansour Khalid a arătat că „prioritățile sînt dezvoltare, dezvoltare și iarăși dezvoltare". Dezvoltarea nu este numai un imperativ care privește o secțiune din omenire, ci al întregii lumi. Ea are, în cuvintele fostului ministru de finanțe al Sudanului, Mircani, *un caracter dual*. S-a arătat că țările dezvoltate depind de resursele celor în curs de dezvoltare într-o măsură mult mai mare decît se recunoștea înainte, iar criza energiei a fost considerată o dramatică dovadă a interdependenței economiilor din lume. Dr. Quaisouni considera că criza energiei este numai vîrful ghețarului și că alte probleme sînt încă nevăzute, cum ar fi hrana și mineralele. În orice caz, ceea ce era numit înainte materie primă sau nepreluerată devine acum materie strategică.

Nu pot să trec în revistă toate ideile care mi-au reînviat amintirile de la conferințele U.N.C.T.A.D. de la Geneva și New Delhi, sau pe cele din dezbaterile Consiliului Economic și Social consacrat dezvoltării. S-a vorbit cu folos — mai ales în ședința organizată la Consiliul Național pentru Știință și Tehnologie, sub conducerea președintelui acestuia, profesorul Nazir Dafalla — despre transferul orizontal, de la o țară la alta, al tehnologiei și despre proporția și ponderea proiectelor care sînt intensive în investiții (tehnologia avansată) și altele intensive în muncă (tehnologia simplă). S-au manifestat încrederea în știință și nevoia de constituire a unor instituții proprii de cercetare, oricare ar fi greutățile începuturilor și randamentul lor imediat. De la știință se așteaptă un șir important de mutații, de tipul „revoluției verzi", care a asigurat un salt în producția de grîu. S-au făcut, de asemenea, referiri la învățămînt și la nevoia de a dezvolta învățămîntul profesional, centrele de pregătire cu precădere. Accentul a căzut din partea tuturor participanților pe cooperare. Parlamentarul suedez Dahlen înfățișa imaginea bărcii în furtună, în care omenirea toată trebuie să se simtă solidară, iar dr. Quaisouni spunea că nu există o alternativă superioară cooperării. Faptul că la Khartum s-a subliniat necesitatea cooperării nu este un truism; în momentul în care circulă frecvent termenii de „război al materiilor prime", „război al petrolului", „război al energiei", faptul că strategia fundamentală rămîne aceea a cooperării bazată pe egalitate, pe echitabila diviziune a muncii și pe respectul suveranității asupra resurselor este de cea mai mare importanță.

Dar, din această bogăție de idei am să desprind doar trei: 1. Ideea unei faze noi în problema dezvoltării. 2. Rolul diplomației. 3. Poziția României, așa cum apare ea în lumina acestor două concluzii.

O fază nouă

Orice periodizare ascunde primejdia unei simplificări, dar servește la clarificarea ideilor. În materie de dezvoltare, perioada de după cel de-al doilea război mondial pînă în anul 1964 a fost dominată de ideea *ajutorului*. Tema care se desfășura atunci era: țările dezvoltate și, îndeosebi, cele care sînt responsabile pentru rămînerea în urmă a unor regiuni întregi ale globului trebuie să asigure un ritm de dezvoltare masivă a țărilor în curs de dezvoltare. Dezamăgirile produse de această formă a asistenței internaționale, care, de cele mai multe ori a fost legată și de promovarea altor interese, militare sau politice, a dus la crearea unui nou concept, lansat odată cu Organizația Națiunilor Unite pentru Comerț și Dezvoltare (U.N.C.T.A.D) și anume: *dezvoltarea prin comerț*. S-a demonstrat că tot ajutorul primit de țările în curs de dezvoltare este mai mic decît pierderea pe care aceste țări o suferă atunci cînd se produc căderi de prețuri la materiile prime în producerea cărora erau specializate. Din 1964 și pînă la conferința de la Santiago, trecînd prin cea de la New Delhi din 1968, punerea comerțului internațional pe baze noi și crearea unui raport mai favorabil pentru produsele țărilor în curs de dezvoltare au fost explorate sub toate unghiurile, dar soluția finală și satisfăcă-

Vedere din Khartum, capitala Sudanului

toare nu s-a găsit nici în această direcție.

A treia fază coincide cu maturizarea regimurilor care, după ce au obținut independența politică într-un mare număr de țări, s-au concentrat asupra realizării celei economice, fără de care prima nu poate să fie menținută sau asigurată. Accentul cade pe *eforturile proprii*, pe voința de dezvoltare, pe capacitatea de a mobiliza resursele naturale și umane ale țărilor în curs de dezvoltare, pentru a le asigura atît creșterea, cît și o poziție nouă în viața internațională și în circuitul economic mondial. Dar cooperarea cu restul lumii nu numai că nu este exclusă, ci este direct indispensabilă și în această formulă. Care este forma cea mai bună de manifestare a ei, după ce conceptul de ajutor sau comerț și-a manifestat atît posibilitățile cît și limitele? Cuvîntul-cheie, înrudit de acela de cooperare, este *dezvoltarea prin parteneri*. Secretarul executiv al Comisiei O.N.U. pentru Africa, R.K.A. Gardiner, a confirmat rolul din ce în ce mai mare al acestui concept.

„Lucrăm în deceniul acesta cu obiceiurile formate în deceniul anterior", se spunea la simpozion. Paul-Marc Henry, președintele Institutului de dezvoltare al O.E.C.D.-ului și fost director general adjunct al P.N.U.D.-ului, se referea la rigiditatea formelor vechi. Profesorul Oliver din Philadelphia susținea demodarea unor instituții, iar reprezentanții țărilor în curs de dezvoltare cereau cu insistență un punct de vedere nou. Sînt, într-adevăr, elemente noi în ultimii ani? În primul rînd, apariția unor proiecte cu un grad de complexitate crescută, spre deosebire de cele simple, cum ar fi construirea unei șosele sau a unei uzine, cu un singur partener și cu un singur obiectiv. Stadiile succesive de realizare a unui proiect, începînd cu studiul de posibilitate, cercetarea, proiectarea propriu-zisă, finanțarea, echipamentul, execuția, marketingul și desfacerea produselor pot angaja o multitudine de parteneri. Proiectele dezvoltării sînt compuse atît ca obiectiv cît și ca parteneri sau ca stadii de realizare. Toate presupun investiții importante în ceea ce se numește „infrastructură" și anume: drumuri, porturi, școli. Din nici unul nu lipsește prevederea calificării și formării de cadre. Țările în curs de dezvoltare manifestă interesul pentru proiecte globale, care se pot încadra în programe largi de dezvoltare, care au implicații vaste, atît economice cît și sociale, în timp ce caracterul specializat al instituțiilor care acordă asistență preferă executarea proiectelor locale, izolate, cu caracter „discret" (în sens matematic).

Creșterea numărului de parteneri este, astăzi, un fenomen caracteristic al procesului de dezvoltare. Partenerii sînt aleși de țara gazdă pe baza meritelor lor intrinsece, a garanției pe care o oferă pentru calitatea execuției, a competitivității în costuri, dar și pentru interesul și atașamentul pe care îl pot manifesta față de realizarea proiectului. Noi parteneri au apărut chiar din rîndul țărilor în curs de dezvoltare. Astfel, țările producătoare de petrol, care, pînă în anii din urmă, depuneau sumele cîștigate în băncile occidentale, sau, după expresia unui participant la simpozion, „dădeau puii de găină vulpii să-i păzească", au adoptat recent o strategie nouă. Resursele lor financiare au crescut în foarte mare măsură. Este de semnalat ca un fapt semnificativ dorința lor de a le utiliza pentru propria echipare industrială și pentru proiectele țărilor în curs de dezvoltare.

Dezvoltarea se dovedește a fi, din ce în ce mai mult, o asociere, în jurul țării suverane în beneficiul căreia ea se realizează în primul rînd, a unor parteneri care-și aduc fiecare contribuția lor specifică, parteneri legați de o viziune comună a colaborării, bazată pe principiile respectului independenței și suveranității, a neamestecului în treburile interne, a egalității și avantajului mutual.

Sarcinile diplomației

Discuțiile despre diplomație, denumită de către președintele Numeiri o „fereastră a fiecărei țări către lume", au fost orientate înspre respectarea unor idei pe care ministrul dr. Khalid le-a enumerat ca fiind pentru Sudan: a) salvgardarea independenței naționale; b) consolidarea unității naționale; c) afirmarea identității naționale și culturale; d) încurajarea acelui progres și transformări sociale care se numesc, altminteri, dezvoltare. În simpozion s-a formulat cererea pentru o nouă specie de diplomat, care să lucreze cu competență în servirea intereselor de bază ale țării, în lumina priorității pe care dezvoltarea o ocupă. A fost definită chiar o diplomație a dezvoltării, „o artă nouă în afacerile națiunilor". Lozinca colonialistă „comerțul urmează steagul" a dispărut. Pentru țări egale în drepturi, diplomația, începînd cu cea la nivel înalt, deschide drumurile contactelor, schimburilor, comerțului și cooperării. Unul dintre participanți a arătat că pretențiile față de diplomație trebuie să crească, întrucît ea este o investiție care absoarbe pentru fiecare țară două resurse rare: oameni calificați și valută.

Vreau să remarc intervenția despre profilul diplomatului și despre funcțiunile diplomației economice a fostului ministru de comerț exterior al Franței, Charles de Chambrun. Evident că nu este vorba de a transforma pe diplomați în comercianți, deși contribuția lor directă la realizarea unei tranzacții comerciale nu este deloc exclusă. Dar ceea ce este important pentru diplomația dezvoltării este să identificăm căile prin care interesele de bază economice pot fi promovate, să găsească din timp locurile în care se pot produce asocieri fructuoase, să se informeze asupra marilor probleme ale dezvoltării, mînuindu-i conceptele, în deplină cunoștință de cauză a implicațiilor tehnice. Întrucît România a definit mai de mult pentru diplomații săi sarcina concentrării asupra problemelor economice, prezența noastră în discuție a fost urmărită cu interes, atunci cînd a înfățișat schimbările în formația și activitatea diplomatului, antrenate de apariția problemei dezvoltării, cît și enumerarea temelor dezvoltării ce se cer a fi promovate prin efort diplomatic.

Poziția României

Încă de la începutul simpozionului de la Khartum, întîlnirile între președinții celor două țări, Nicolae Ceaușescu și Gaffar Numeiri, au fost citate ca o fericită expresie a cooperării și a diplomației la nivel înalt puse în slujba dezvoltării. Ministrul de externe al Sudanului a numit, în adresa sa către ambasadorii sudanezi, de două ori România, printre țările prietene cu care se realizează, într-un spirit de înțelegere și respect, acțiuni importante de interes reciproc.

România are un nume bun în rîndul celorlalte țări în curs de dezvoltare. Vizitele tovarășului Nicolae Ceaușescu în Africa, în țările arabe și în America Latină, convorbirile avute cu șefii de stat, pasiunea sinceră și experiența autentică pe care România le manifestă în procesul dezvoltării, în care înregistrează rezultate semnificative și pentru alte țări, impun astăzi România în rîndul acelor parteneri valabili, solizi și de încredere pe care țările în curs de dezvoltare și-i formează în marele proces menit să intre, în curînd, într-o etapă nouă. Poziția României față de colaborarea internațională pentru dezvoltare decurge și din natura orînduirii socialiste ce se făurește în România, din stadiul de dezvoltare economică pe care îl parcurge, din problemele practice cu care este confruntată, precum și dintr-o analiză lucidă a proceselor fundamentale ale lumii contemporane.

În anul 1968, tovarășul Nicolae Ceaușescu a primit la București pe reprezentanții comitetelor de coordonare și de programe ale O.N.U. și a discutat cu ei necesitatea unui efort internațional mai mare în vederea sprijinirii eforturilor țărilor în curs de dezvoltare, idee pe care a dezvoltat-o din nou în fața Adunării Generale a Națiunilor Unite. România a militat pentru o declarație cu caracter universal care să includă principiile fundamentale menite să guverneze relațiile economice între state. În cadrul U.N.C.T.A.D., încă de la prima conferință, România a prezentat un memorandum privind formele noi de cooperare economică, industrială și tehnică pentru expansiunea și diversificarea eforturilor de dezvoltare, subliniind ceea ce s-a numit formula românească și anume „cooperarea prin livrări de echipament industrial pe credit rambursabil prin cote-părți din producția obținută cu aju-

torul creditelor". Crearea de societăți mixte a dezvoltat și mai mult ideile pe care le-a recomandat inițial. Se știe peste tot că tehnicienii în mine, petrol și geologie români au lucrat în mai mult de 50 de țări și că în materie de petrol s-au realizat colaborări cu Algeria, Irak, Libia, Ghana, India, Afganistan, Egipt și altele. Tehnica românească este folosită și prețuită în Cuba, Brazilia, Argentina, Venezuela și cele mai profunde puțuri din America de Sud au fost forate cu ajutorul unor instalații românești. Școala geologică română, care a asigurat încă după independența țării un inventar amănunțit al resurselor naturale, pe care s-a străduit de atunci să-l îmbogățească, execută lucrări importante de punere în valoare a bogățiilor minerale în Zambia, Egipt, Tunisia, Siria și Kenya. Nu o dată experții români s-au remarcat pentru inventivitatea lor și pentru abilitatea de a ieși din situații mai grele, în regiuni în care nu sînt întrunite toate elementele necesare. Ei sînt în ochii celorlalte țări în curs de dezvoltare mai aproape de mecanismul dezvoltării, pe care au practicat-o în propria lor țară.

Este de înțeles de ce țările în curs de dezvoltare pun în lista lor de urgențe agricultura, construcțiile și transporturile. Tributare, timp de secole, exportului unei singure resurse, au neglijat agricultura și, astăzi, sînt în situația, multe din ele, de a importa aproape în întregime hrana care le este necesară. În ciuda acestui lucru, potențialul lor agricol este imens, așa cum o dovedesc Sudanul, cele două Yemenuri și Omanul, pentru a nu aminti decît țări arabe. Experiența românească în fermele avicole ori zootehnice trezește un viu interes în ofensiva pe care aceste țări o dau acum în direcția asigurării unui nivel ridicat de nutriție.

Transporturile constituie, iarăși, un capitol de actualitate, deoarece spațiile imense ale acestor țări, ocupate în unele locuri de deșerturi, nu sînt străbătute de căi de comunicație. A fost mult apreciat proiectul realizat de specialiștii români privind organizarea navigației pe Nil de la Khartum și pînă la Juba, capitala Regiunii din sud, deschisă astăzi unor vaste proiecte de dezvoltare.

Nu mai prejos de capacitatea sa tehnică și economică stă faptul că politica consecventă a României de așezare a relațiilor internaționale pe termeni noi de respect, egalitate, independență, suveranitate, neamestec în treburile interne, precum și promovarea neobosită a păcii și colaborării au generat încredere în rîndul celorlalte țări în curs de dezvoltare. Combaterea cu stăruință de către România a imperialismului, colonialismului și neocolonialismului, cu schemele lor strategice de dominație și penetrație, a creat o bază comună de gîndire politică și un fel identic de a privi realitățile lumii.

Iată de ce am găsit că acest simpozion, organizat într-o țară prietenă, în care numărul de proiecte făcute împreună cu România este mare, în care calea deschisă de vizitele, întîlnirile și înțelegerile șefilor de stat este în curs de realizare, prezintă o semnificativă confirmare a conceptelor românești exprimate cu atîta claritate în călătoria recentă întreprinsă de tovarășul Nicolae Ceaușescu în țările arabe. Încă o dată se dovedește că lumea se află într-un mare proces de schimbări, în care poziția țărilor situate de politica imperialistă la periferia vieții internaționale se apropie, după cucerirea independenței, de locul important care li se cuvine. În această așezare, prin concepție și acțiune, România este un partener activ al celorlalte țări în curs de dezvoltare, un prieten de încredere, un factor al colaborării pentru progres și pace.

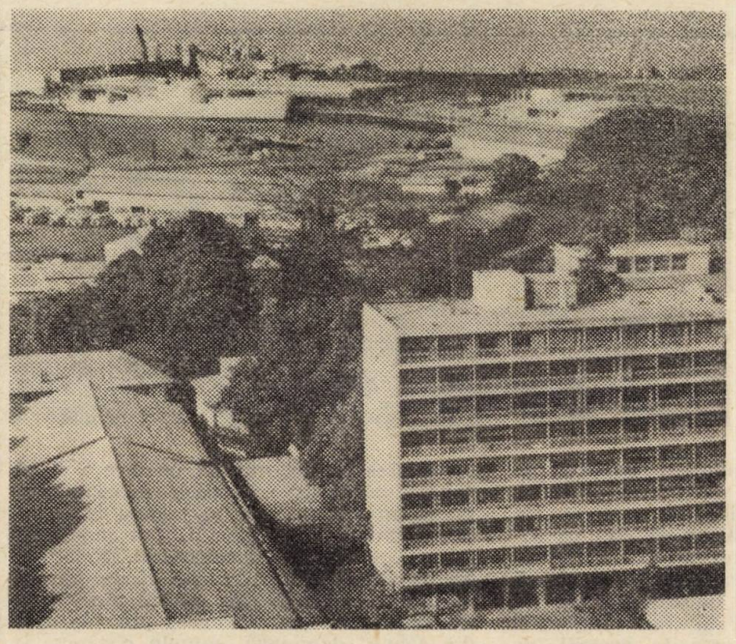

În zare — cheiurile portului la Atlantic

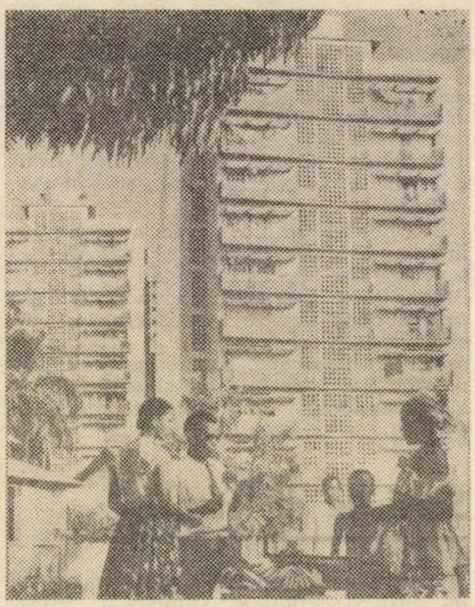

Peisaj citadin : blocuri noi la Conakry

REPORTAJ PE GLOB

CONAKRY

Oameni și baobabi

Eugen Florescu

Un drum spre Guineea mi s-ar fi părut, la vremea lecturilor școlare, o pură aventură, accesibilă doar marinarilor de cursă lungă, poposiți la Conakry pentru o clipă de odihnă în drumurile lor spre India, Australia sau Polul Sud. Chiar și atunci, însă, îmi închipuiam că în imaginația mea contactul cu Africa al unui asemenea temerar s-ar fi limitat la cîțiva pași pe coastă, oprite fiind privirile și îndrăzneala de zidul misterios al exploziei vegetale africane, de ceea ce s-ar putea ascunde dincolo de ele.

Reminiscențe literare, desigur, nu însă mai puțin importante, căci aflîndu-mă, într-adevăr, la Conakry am trăit în chip autentic o asemenea stare. Cădea seara, atunci cînd reușisem să-mi aranjez bagajele la „Hotel de France", Atlanticul își învăpăia undele sub ferestre, palmierii își dansau, precum niște struți vegetali, penajul corolelor ușor agitate de boarea născută de valuri. Ceva nedefinit te cheamă afară — notam în acele zile — te trimite la drum. Ciudățenia constă în faptul că, pornind spre continent, ai senzația aruncării de bunăvoie într-un ocean cel puțin la fel de greu de învins ca și acela deasupra căruia îngenunchează ziua odată cu astrul ei. În primele clipe, calea apelor ți se pare mai ușor de perceput logic, cu mai puține hățișuri, mai ușor de convins de sentimentele-ți bune decît „oceanul african". Această stare de spirit e întărită de noapte, de ideea că te afli într-o țară a lianelor, populată cu păsări ciudate și șerpi uriași, care îi produc europeanului o curiozitate teribilă, tăcerea pămîntului african fiind identică cu surpriza, posibilă, a nemișcării, într-o planetă necunoscută.

Retranscriu, aici, aceste impresii, pe care le-am mai folosit, convins fiind că ele concordă cu ale multor călători — reali sau imaginari — într-o asemenea zonă a lumii, făcînd posibilă, în același timp, o cale spre cunoaștere. Refolosirea lor se datorează și faptului că, spre deosebire de alte locuri pe care le-am vizitat, Africa mi s-a fixat prin niște imagini-pecete, imagini definitorii, greu de înlocuit. Iată, așadar, prima seară la Conakry, o seară-șansă, cum îmi spunea cineva, căci la barul G'Bessia se putea viziona un spectacol foarte interesant. Plin de originalitate mi s-a părut însuși drumul pînă la acest local, farurile mașinii reliefînd în noapte populații de negri. Imagini de stupi desfășurați. Oameni veseli, dar de o exuberanță intimă. La bar, atitudine oficioasă, chiar protocolară printre clienți. Ca peste tot, factorul dinamizator este și aici echipa de dansatori, numai că formațiile pe care le vedem erau aduse direct din natura cea fără de prihană a Africii ; le străluceau în ochi oa-